

35 lentelė. Duomenys apie tyrinėtus kaimo senkapius

Nr.	Senkapis	Rajonas	Apylinkė	Datuotė (a. a.)	Kasinėjimo metai, tyręs archeologas	Datuotės šal- tiniai	Medžiaga saugoma
1	Akalyčia	Alytaus	Alovės	XVIII	1983, E. Svetikas	[42]	VVU ¹
2	Akmeniai	Kelmės	Vaiguvos	XV—XVI	1967—68, M. Michelbertas	LAA ²	VVU
3	Aknystėlės	Utenos	Leliūnų	XVIII	1977, V. Urbanavičius	[39]	VVU
4	Alovė	Alytaus	Alovės	XV—XVII	1983, E. Svetikas	[42]	VVU
5	Arglaičiai	Raseinių	Nemakščių	XVI	1979, A. Tautavičius	[36]	VVU
6	Arįjonų kalnas (Unija)	Vilkaviškio	Virbalio	XVII—XVIII	1913, J. Talko-Hrinčevičius	[207]	JU ³
7	Aščiagaliai	Panevėžio	Karsakiškio	XVI—XVII	1982, O. Kuncienė	[21]	VVU
8	Ažugiriai	Utenos	Leliūnų	XIV—XVII	1976, V. Urbanavičius	[43]	VVU
9	Bazorai	Alytaus	Jurgelionių	XIV—XV	1981, E. Svetikas	[34]	VVU
10	Blandžiai	Kėdainių	Pernaravos	XVII—XVIII	1980, V. Kazakevičius	arch. ⁴	VVU
11	Buivydai	Anykščių	Skiemonių	XVIII	1977, V. Urbanavičius	[39]	VVU
12	Daubariai	Mažeikių	Tirkšlių	XVII	1975, V. Daugudis	[37]	VVU
13	Didžiasalis	Lazdijų	Leipalingio	XV—XVI	1982, E. Svetikas	[31]	VVU
14	Diktarai	Anykščių	Skiemonių	XIV—XVI	1976—77, V. Urbanavičius	[11]	VVU
15	Doškonys	Alytaus	Daugų	XVII	1977, A. Ribelis	arch. ⁴	VVU
16	Elniškiai	Kupiškio	Alizavos	XVIII	1981, A. Varnas	[34]	VVU
17	Eržvilkas	Jurbarko	Eržvilko	XVIII	1958, P. Kulikauskas	[47]	VVU
18	Gaicinai	Ukmergės	Pabaisko	XIV—XV	1979, B. Dakanis	A.T. ⁵	VVU
19	Gaidžiai	Molėtų	Čiulėnų	XVI—XVII	1983, E. Butėnienė	[42]	VVU
20	Gėluva	Raseinių	Ariogalos	XVI—XVII	1974, V. Urbanavičius	[12]	VVU
21	Gervėnai	Siaulių	Kurtuvėnų	XVII—XVIII	1982, V. Urbanavičius	[44]	VVU
22	Gilučiai	Alytaus	Simno	XVII	1983, E. Svetikas	[42]	VVU
23	Grauziai	Kėdainių	Josvainių	XV—XVII	1969, V. Urbanavičius	LAA	VVU
24	Griežė	Siaulių	Pikelių	XVI—XVII	1981, A. Varnas	[34]	VVU
25	Jakštaičiai	Siaulių	Kurtuvėnų	XIV—XVII	1972, V. Urbanavičius	[45]	VVU
26	Kalesninkai	Alytaus	Simno	XVI—XVII	1977, A. Ribelis	[39]	VVU
27	Kavarskas	Anykščių	Kavarsko	XVI—XVII	1974—75, V. Urbanavičius	[10]	VVU
28	Kybartiškė	Siaulių	Raudėnų	XVI—XVII	1969, M. Michelbertas	LAA	VVU
29	Kintai	Silutės	Kintų	XVIII	nežinoma	[214]	dingusi ⁶
30	Kivyčiai	Akmenės	Klykolių	XVI—XVII	1975, A. Cholodinskienė	[37]	VVU
31	Kriemala	Kauno	Batniavos	XIV—XV	1961, B. Tautavičienė ir V. Urbanavičius	LAA	VVU
32	Kuncai	Zelenogradsko (RTFSR)	Rybačio	XVIII	1881, V. Zomeris	[200]	dingusi ⁶
33	Laičiai	Pakruojo	Rozalimo	XVI—XVII	1975, E. Butėnienė	[37]	VVU
34	Lankiškės	Lydos (BTSR)	Nočios	XIV—XVI	1913—14, V. Sukevičius	[210]	JU ³
35	Leipalingis	Lazdijų	Leipalingio	XVI—XVII	1982, E. Svetikas	[32]	VVU
36	Liepieniškės	Utenos	Kuktiškių	XV—XVII	1971, V. Urbanavičius	[35]	VVU
37	Likpetriai	Panevėžio	Karsakiškio	XV—XVI	1981, O. Kuncienė	[34]	VVU
38	Lotmiškis (Lattenwalde)	Zelenogradsko (RTFSR)	Rybačio	XVIII	1892, P. Siferdekeris	[216]	dingusi ⁶
39	Makrickai	Kapsuko	Gudelių	XVI—XVII	1983, A. Kuncėvičius	[20]	VVU
40	Malavėnai	Siaulių	Siaulių	XVII—XVIII	nežinoma	A.T. ⁵	KMI ⁷
41	Meldiniai	Pakruojo	Rozalimo	XVII	1974, E. Butėnienė	LAA	VVU
42	Narkūnai	Utenos	Pakalnių	XIV—XV	1977, R. Kulikauskienė	[39]	VVU
43	Nendriniai	Kapsuko	Sasnavos	XVII	1966—67, A. Merkevičius	LAA	VVU
44	Norkūnai	Prienų	Balbieriškio	XVI—XVII	1965, A. Merkevičius	[47]	VVU
45	Obeliai	Ukmergės	Laičių	XIV—XVII	1978—83, V. Urbanavičius	[48]	VVU
46	Paežeriai	Pakruojo	Rozalimo	XVI—XVII	1975, E. Butėnienė	[37]	VVU
47	Pagiegala	Panevėžio	Karsakiškio	XIV—XVI	1981, O. Kuncienė	[34]	VVU
48	Pakubėtiškiai	Molėtų	Čiulėnų	XV—XVI	1983, E. Butėnienė	[42]	VVU
49	Palonai	Radviliškio	Baisogalos	XVIII	1977, J. Stankus	[39]	VVU
50	Paprūdys	Raseinių	Nemakščių	XV—XVI	1979, A. Tautavičius	[36]	VVU

Nr.	Senkapis	Rajonas	Apylinkė
51	Pašušvys	Kėdainių	Krakių
52	Pavirvytė—Gudai	Akmenės	Viekiškių
53	Pienionys (Pailgė)	Anykščių	Seimyniškių
54	Pilkopa (Morskojė)	Zelenogradsko (RTFSR)	Rybačio
55	Plaučiškiai	Pakruojo	Rozalimo
56	Ponkiškiai	Alytaus	Simno
57	Pribitka	Plungės	Tverų
58	Pumpučiai	Anykščių	Kavarsko
59	Pumpurai	Mažeikių	Ruzgų
60	Puziniškis	Panevėžio	Smilgių
61	Raginėnai	Radviliškio	Pakalniškių
62	Riklikai	Anykščių	Kavarsko
63	Rokėnai	Zarasų	Antazavės
64	Rumšiškės	Kaišiadorių	Rumšiškių
65	Rupunioniai	Kauno	Batniavos
66	Ruseiniai	Kėdainių	Josvainių
67	Seredžius	Jurbarko	Seredžiaus
68	Skilvytė	Zelenogradsko (RTFSR)	Rybačio
69	Skovagaliai	Alytaus	Simno
70	Skrebinai	Jonavos	Ķulvos
71	Strėva	Trakų	Semeliškių
72	Šapnagai	Akmenės	Kruopių
73	Šeimyniškėliai	Anykščių	Anykščių
74	Šimkūnai	Utenos	Tauragnų
75	Šlapgirė	Kelmės	Užvenčio
76	Štangenvaldė	Zelenogradsko (RTFSR)	Rybačio
77	Taikūnai	Lazdijų	Leipalingio
78	Tulpiakėmis	Ukmergės	Tulpiakiemio
79	Tursučiai	Kapsuko	Šunskų
80	Uliūnai	Panevėžio	Ramygalos
81	Vaistamas	Smurgainių (BTSR)	Smurgainių
82	Varniai	Telšių	Varnių
83	Ventė	Šilutės	Kintų
84	Vilnius	Vilniaus m.	
85	Žalakiai	Kelmės	Užvenčio
86	Žvirbliai	Vilniaus m. N. Vilnia	
87	J. Basanavičiaus rinkinys	Iš visos Lietuvos	

Datuotė (a. a.)	Kasinėjimo metai, tyręs archeologas	Datuotės šaltiniai	Medžiaga saugoma
XVIII	1979, M. Černiauskas	[36]	VVU
XVI—XVII	1981, A. Varnas	[34]	VVU
XVII	1976, V. Urbanavičius	[40]	VVU
XVII—XVIII	1881, V. Zomeris	[200]	dingusi ⁶
XVI—XVII	1978, S. Patkauskas	[26]	VVU
XVIII	1983, E. Svetikas	[42]	VVU
XV—XVI	1981—82, A. Merkevičius	[34]	VVU
XVII—XVIII	1975, V. Urbanavičius	arch. ⁴	VVU
XVI—XVII	1975, A. Merkevičius	[37]	VVU
XVII—XVIII	1909—10, J. Basanavičius	[2]	VVU
XVI	?, L. Kšivickis?	[202]	LMA ⁸
XVI—XVIII	1969, A. Tautavičius	LAA	VVU
XVII	1966, M. Michelbertas	LAA	VVU
XIV—XVI	1963, V. Urbanavičius	[49]	VVU
XVIII	1980, E. Jovaiša	[38]	VVU
XIV—XVII	1968—69, V. Urbanavičius	[50]	VVU
XVI—XVIII	1964, M. Michelbertas	arch. ⁴	VVU
XVIII	nežinoma	[173]	dingusi ⁶
XVII—XVIII	1983, E. Svetikas	[42]	VVU
XIV—XVII	1970, V. Urbanavičius	[120]	VVU
XVI—XVII	1959, V. Daugudis	[46]	VVU
XVI—XVIII	1979, A. Varnas	[36]	VVU
XV—XVII	1910, J. Basanavičius	[2]	VVU
XV—XVII	1975, B. Tautavičienė	arch. ⁴	VVU
XV—XVI	1966, V. Urbanavičius	[51]	VVU
XVII—XVIII	nežinoma	[173]	dingusi ⁶
XIV—XV	1982, E. Svetikas	[42]	VVU
XVII	1979—80, A. Varnas	[38]	VVU
XVII	1967, A. Merkevičius	[118]	VVU
XVI—XVII	1971, V. Urbanavičius	[35]	VVU
XV—XVII	1930—35, E. ir V. Holubovičiai	[128]	VVU
XVI—XVII	1981, J. Genys	[34]	VVU
XVIII	nežinoma	[214]	dingusi ⁶
XIV—XVIII	1928—1981	žr. 36 lentelę	VVU
XVI—XVII	1980, L. Valatkienė	[38]	VVU
XIV—XV	1925, R. Jakimovičius	[13]	LMA ⁸
XV—XVIII	1909—10, J. Basanavičius	[4]	VVU

historijos ir embriologijos katedra

¹ Vilniaus Valst. V. Kapsuko universiteto Medicinos fakulteto anatomijos,

² Lietuvos TSR archeologijos atlasas [22].

³ Krokuvos Jogailos universiteto antropologijos katedra

⁴ Kasinėjusio archeologo žodinis pranešimas

⁵ Archeologo A. Tautavičiaus nuomonė

⁶ Individualūs matmenys paimti iš literatūros [173, 200, 214, 216]

⁷ Kauno medicinos instituto Anatomijos ir teismo medicinos katedra

⁸ Lenkijos Mokslų Akademijos Vroclavo antropologijos skyrius

36 lentelė. Duomenys apie vilniečių antropologinę medžiagą

Nr.	Senkapis arba radimvietė	Kasinėjimo metai, tyrinėtojas	Zinių apie paminklą šaltinis	Medžiagos saugojimo vieta
1	Tauro kalnas	1928—1933, magistrato techninis skyrius	[164, 205]	VVU ¹
2	Sv. Onos bažnyčia ir gatvė (dab. „Tiesos“)	1929—1934, magistrato techninis skyrius	[204, 206]	VVU ²
3	Sv. Jono bažnyčia	Nežinomi	[209]	VVU
4	Sv. Mikalojaus bažnyčia	1929—1932, magistrato techninis skyrius	[183]	VVU
5	Pranciškonų bažnyčia	1928, magistrato techninis skyrius	[181, 184]	VVU
6	Literatų skersg.	1929—1932, magistrato techninis skyrius	[183, 218]	VVU
7	Rinktinė serija iš įvairių gatvių	1929—1933, magistrato techninis skyrius		VVU ³
8	Latakų g.	1981, G. Gendrėnas	[34]	VVU
9	Z. Sierakausko g.	1930—1934, magistrato konservavimo inspekcija		VVU
10	Turgaus g. (dab. Geležinkelio)	1928—1929, magistrato konservavimo inspekcija	[201]	VVU
11	J. Jasinskio g. (dab. P. Cvirkos)	1929—1933, magistrato konservavimo inspekcija	[146]	VVU

¹ Vilniaus valstybinio V. Kapsuko universiteto Medicinos fakulteto Anatomijos, histologijos ir embriologijos katedra

² Prijungti duomenys apie 40 kaukolių iš J. Talko-Hrinčevičiaus [206]

³ Prijungti duomenys apie 8 kaukoles iš Gedimino kalno pagal J. Talko-Hrinčevičiaus publikaciją [209]

37 lentelė. Kranimetriniai požymiai (jų numeriai kartojasi kitose lentelėse)

Eilės Nr. 38—61 lent.	Simbolis pagal Martiną arba biometrikus	Požymio Nr. pagal Martiną	Požymio pavadinimas
1			Lytis
2			Amžius
3	<i>g-op</i>	1	Smegeninės ilgis <i>g-op</i>
4	<i>g-i</i>	2	Smegeninės ilgis <i>g-i</i>
5	<i>n-ba</i>	5	Smegeninės pamato ilgis
6	<i>eu-eu</i>	8	Smegeninės plotis
7	<i>ft-ft</i>	9	Mažiausias kaktos plotis
8	<i>co-co</i>	10	Didžiausias kaktos plotis
9	<i>au-au</i>	11	Smegeninės pamato plotis
10	<i>ast-ast</i>	12	Pakaušio plotis
11	<i>ba-b</i>	17	Smegeninės aukštis <i>ba-b</i>
12	<i>po-b</i>	20	Smegeninės aukštis <i>po-b</i>
13	<i>g-op</i>	23	Smegeninės apimtis

Eilės Nr. 38—61 lent.	Simbolis pagal Martiną arba biometrikus	Požymio Nr. pagal Martiną	Požymio pavadinimas
14	<i>po-b-po</i>	24	Skersinis lankas
15	<i>n-o</i>	25	Strėlinis lankas
16	<i>n-b</i>	26	Kaktos lankas
17	<i>b-l</i>	27	Momens lankas
18	<i>l-o</i>	28	Pakaušio lankas
19	<i>n-b</i>	29	Kaktos styga
20	<i>b-l</i>	30	Momens styga
21	<i>l-o</i>	31	Pakaušio styga
22	<i>n-m-OAE</i>	32	Kaktos kampas <i>n-m</i>
23	<i>GM/FH</i>		Kaktos kampas <i>g-m</i>
24		33(4)	Pakaušio linkio kampas
25		38	Smegeninės talpa
26	<i>ba-pr</i>	40	Veido pamato ilgis
27	<i>fmt-fmt</i>	43	Veido viršaus plotis
28	<i>zy-zy</i>	45	Skrustinis veido plotis
29	<i>n-gn</i>	47	Veido aukštis
30	<i>n-pr (al)</i>	48	Veido viršaus aukštis
31	<i>mf-mf</i>	50	Tarpuakio plotis
32	<i>mf-ek</i>	51	Akiduobės plotis <i>mf-ek</i>
33	<i>d-ek</i>	51(a)	Akiduobės plotis <i>d-ek</i>
34		52	Akiduobės aukštis
35		53	Akiduobės gylis
36		54	Nosies plotis
37	<i>n-ns</i>	55	Nosies aukštis
38	<i>pr-alv</i>	60	Alveolinio lanko ilgis
39	<i>ekm-ekm</i>	61	Alveolinio lanko plotis
40	<i>ol-sta</i>	62	Gomurio ilgis
41	<i>enm-enm</i>	63	Gomurio plotis
42		64	Gomurio aukštis
43	<i>n-pr-OAE</i>	72	Veido kampas
44	<i>n-ns-OAE</i>	73	Veido viršaus kampas
45	<i>ns-pr-OAE</i>	74	Alveolinės ataugos kampas
46		75(1)	Nosies kampas
47	<i>fmo-fmo</i>	43(1)	Biorbitalinė styga
48	<i>IOW sub.</i>		Naziono projekcija į 43(1)

Eilės Nr. 38—61 lent.	Simbolis pagal Marti- tiną arba biometri- kus	Požymio Nr. pagal Mar- tiną	Požymio pavadinimas
49	$\angle nm'$	77	Nazomaliarinis kampas
50	$zm'-zm'$		Zigomaksiliarinė styga
51	$zm'-ss$		Subspinalinio taško projekcija į $zm'-$ zm'
52	$\angle zm'$		Zigomaksiliarinis kampas
53	$d-d$ (DC)	49(a)	Dakrialinė styga
54	DS		Dakrialinis aukštis
55	$DS : DC$		Dakrialinis rodiklis
56	SC	57	Simotinė styga
57	SS		Simotinis aukštis
58	$SS : SC$		Simotinis rodiklis
59	FC		Iltinės duobės gylis
60			Skrustikaulio plotis
61			Skrustikaulio linkio aukštis
62	8 : 1	I_1	Smegeninės rodiklis
63	48 : 45	I_{39}	Veido viršaus rodiklis
64	52 : 51	I_{42}	Akiduobės rodiklis
65	54 : 55	I_{48}	Nosies rodiklis
66	$kdl-kdl$	65	Krumplinis apat. žandik. plotis
67	$go-go$	66	Kampinis apat. žandik. plotis
68	$ml-ml$	67	Smakrinis plotis
69		68	Kampinis apat. žandik. ilgis
70		68(1)	Krumplinis apat. žandik. ilgis
71	$id-gn$	69	Sąvaržos aukštis
72		69(2)	Moliarinis kūno aukštis
73		69(3)	Kūno storis
74		70	Įstrižinis šakos aukštis
75		70(a)	Vertikalus šakos aukštis
76		71	Šakos plotis
77		79	Apatinio žandikaulio kampas

38 lentelė. Stambesnių vyrų kauo serijų statistiniai rodikliai

Nr.	Požymis	Ažugūriai		Arglačiai ir Paprūdys		Bazoral		Varniai		
		N	M	S	N	M	S	N	M	S
3	Smegeninės ilgis ($g-op$)	8	181,2	5,8	183,9	6,0	16	182,0	184,8	6,5
5	Smegeninės pamato ilgis	8	100,1	5,8	102,7	4,4	13	101,5	102,2	4,7
6	Smegeninės plotis	8	143,3	5,2	143,8	5,3	16	142,6	146,1	6,0
7	Mžiausias kaktos plotis	8	97,0	1,8	96,9	4,0	17	95,2	96,5	3,7
11	Smegeninės aukštis ($ba-b$)	8	136,7	6,5	136,4	4,2	14	137,1	135,0	3,3
22	Kaktos kampas ($n-m$)	8	88,3	6,1	84,5	1,4	13	86,7	80,9	2,2
28	Skrustikaulio veido plotis	8	132,4	2,3	132,6	4,8	16	133,1	134,3	4,9
30	Veido viršaus aukštis	6	68,7	3,4	68,9	2,4	14	69,7	71,2	3,4
32	Akiduobės plotis ($m-f-ek$)	8	41,2	2,2	42,4	1,8	14	42,2	43,5	1,7
34	Akiduobės aukštis	8	31,3	2,3	32,5	1,9	14	31,9	33,0	1,7
36	Nosies plotis	8	24,6	2,1	25,1	1,8	15	24,9	24,0	2,3
37	Nosies aukštis	8	49,1	3,5	51,6	2,4	15	49,9	51,7	2,5
43	Veido kampas	6	86,0	2,1	84,7	2,1	13	86,1	84,4	1,8
46	Nosies kampas	5	30,4	7,5	26,7	5,8	13	31,0	27,7	4,7
47	Biorbitalinė styga	8	96,0	3,0	97,8	2,7	14	95,9	97,8	2,8
48	Nazono projekcija	8	17,8	2,4	17,8	2,1	14	18,5	17,6	1,4
49	Nazomaliarinis kampas	8	139,4	4,6	140,5	4,2	14	138,3	140,3	3,5
50	Zigomaksiliarinė styga	8	97,7	5,2	93,8	3,9	12	93,7	94,8	3,4
51	Subspinalinė projekcija	8	26,4	3,0	25,3	2,1	12	24,6	24,1	2,7
52	Zigomaksiliarinis kampas	8	123,3	5,1	123,3	4,1	12	124,7	126,2	5,3
53	Dakrialinė styga	8	21,8	2,7	21,2	1,7	13	21,8	20,4	1,3
54	Dakrialinis aukštis	8	12,0	1,2	12,7	1,7	13	12,7	11,9	1,6
55	Dakrialinis rodiklis	8	55,7	7,5	60,0	6,3	13	58,5	58,2	1,3
56	Simotinė styga	8	10,0	0,9	10,2	1,5	14	10,5	8,9	1,3
57	Simotinis aukštis	8	4,1	1,5	4,2	1,2	14	4,6	4,0	0,8
58	Simotinis rodiklis	8	40,6	12,8	41,6	9,1	14	43,5	45,4	8,8
62	Smegeninės rodiklis	8	79,1	4,2	78,6	3,5	15	78,6	79,1	4,1
63	Veido viršaus rodiklis	6	51,7	2,4	51,3	2,8	13	52,7	53,4	3,9
64	Akiduobės rodiklis	8	76,1	5,0	76,4	5,7	14	75,6	76,0	5,0
65	Nosies rodiklis	8	50,1	4,2	48,9	3,3	15	49,9	47,2	5,3

Požy- nio Nr.	Ruseiniai			Rumšišės			Skrebiniai			Tulpiakleimės			Sapnagiai			Pakslaitiai		
	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S
3	18	184,5	4,5	27	183,8	6,9	31	184,1	5,6	14	187,9	8,5	12	187,6	4,1	24	183,7	5,7
5	18	101,9	4,5	24	100,0	4,1	30	100,7	4,3	9	102,3	6,0	11	104,4	2,8	24	103,2	3,5
6	18	143,8	5,3	26	144,1	6,1	31	142,4	4,2	14	140,9	5,5	12	143,4	2,9	24	141,2	4,9
7	18	96,4	4,8	28	96,3	3,7	31	96,2	3,7	13	96,3	4,8	13	99,1	4,1	24	95,0	3,1
11	18	137,1	5,6	24	134,3	5,9	30	134,9	4,9	9	135,1	1,9	11	135,8	3,7	24	136,0	4,7
22	18	86,2	4,5	23	85,9	4,2	31	86,1	3,8	10	83,9	5,1	11	85,4	5,1	24	82,3	5,9
28	17	133,0	5,7	20	133,3	5,5	31	133,1	4,9	13	130,5	4,9	11	135,0	4,1	24	132,7	4,6
30	17	70,1	4,7	24	68,4	4,2	24	69,9	4,3	12	68,7	5,6	11	71,8	4,0	23	66,9	4,5
32	18	41,2	1,6	25	41,2	1,8	30	41,0	1,6	11	42,7	2,1	12	42,7	1,3	24	42,2	1,7
34	18	32,4	2,1	25	31,4	1,7	30	31,4	1,8	11	31,4	1,4	12	31,7	2,4	24	31,5	2,5
36	18	23,3	2,1	27	24,5	1,8	31	23,5	1,4	12	24,4	1,9	12	24,5	1,2	24	24,3	2,9
37	18	50,5	3,7	27	50,0	3,4	31	50,2	3,2	11	50,1	3,5	12	52,3	1,8	24	51,4	3,4
43	17	86,3	3,3	19	83,5	2,4	25	85,3	3,4	8	85,1	4,8	10	85,0	1,8	22	83,6	3,7
46	14	28,1	5,8	13	26,6	5,6	19	28,8	4,1	5	27,6	8,4	8	31,0	5,6	19	32,5	6,5
47	18	95,9	3,8	28	95,6	4,2	30	96,1	3,9	9	97,7	4,4	12	100,0	2,8	24	98,4	3,1
48	18	18,8	2,4	28	18,6	2,6	30	17,5	2,4	9	17,6	2,6	12	17,6	2,3	24	18,4	2,7
49	18	137,2	4,4	28	137,8	5,1	30	140,1	4,8	9	140,6	3,8	12	141,3	3,9	24	138,9	5,8
50	17	92,6	5,0	21	95,9	4,1	30	93,4	4,1	5	94,6	4,3	11	95,8	5,9	24	96,3	2,9
51	17	26,2	2,6	21	26,4	2,8	30	26,2	3,0	5	23,1	3,4	11	25,1	3,1	24	25,3	2,9
52	17	21,3	4,4	21	22,9	5,9	30	21,4	5,6	5	128,0	6,3	11	124,8	6,2	24	124,8	5,4
53	17	21,3	2,0	26	22,2	2,3	30	20,8	2,0	4	23,0	3,0	11	22,2	1,1	23	21,7	3,0
54	17	12,3	1,4	26	11,9	0,9	30	12,3	1,2	4	11,9	0,7	11	13,3	1,4	23	12,2	1,3
55	17	58,1	7,7	26	53,9	5,8	30	59,4	7,3	4	52,4	6,9	11	59,9	5,6	23	56,9	9,3
56	17	9,7	2,2	26	9,2	1,6	29	9,5	1,3	6	10,4	2,1	12	10,9	1,7	23	9,4	1,3
57	17	4,8	1,2	26	4,2	0,9	29	4,3	0,8	6	4,5	1,1	12	4,7	0,8	23	4,4	1,3
58	17	49,8	8,5	25	45,7	8,3	29	45,4	7,7	6	43,4	9,2	12	44,2	9,2	23	45,5	11,8
62	18	78,0	3,7	25	78,5	4,0	31	77,4	3,0	13	75,1	4,3	12	76,5	2,1	24	76,9	3,7
63	17	52,7	3,6	16	51,1	2,5	24	52,7	3,3	12	52,5	3,8	10	53,4	2,9	23	50,4	3,7
64	18	78,8	5,2	24	76,2	4,3	30	76,8	3,6	11	73,6	5,1	12	74,0	4,1	24	74,6	4,5
65	18	46,3	4,8	27	49,2	4,4	31	47,1	3,4	11	48,6	4,2	12	46,7	2,9	24	47,5	6,4

39 lentelė. Stambesnių moteriškų kaimo serių statistiniai rodikliai

Nr.	Požymis	Ažugirtai			Arglaitiai ir Paprūdys			Bazorai			Varniai		
		N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S
3	Smegeninės ilgis (<i>g-ep</i>)	7	178,3	5,0	17	174,9	6,3	17	172,9	6,0	12	177,9	4,8
5	Smegeninės pamato ilgis	6	96,2	1,2	14	98,9	5,2	16	96,8	3,5	10	95,8	4,0
6	Smegeninės plotis	7	140,9	2,3	18	137,6	4,6	17	135,5	5,4	12	138,9	5,3
7	Maziausias kaktos plotis	7	98,6	5,7	12	93,8	3,9	16	93,0	3,7	12	94,3	5,2
11	Smegeninės aukštis (<i>ba-b</i>)	6	127,5	8,6	16	129,7	5,6	16	130,1	5,0	10	124,8	4,2
22	Kaktos kampas (<i>n-m</i>)	6	88,3	6,8	6	83,5	3,3	15	86,5	3,3	11	86,0	2,7
28	Skruostinis veido plotis	6	128,1	2,9	14	124,7	4,5	17	124,3	3,9	11	124,2	3,3
30	Veido viršaus aukštis	5	66,9	2,9	11	66,1	3,0	14	65,4	3,5	12	66,4	4,0
32	Akių plotis	7	40,9	1,0	13	40,3	2,1	17	41,6	1,8	12	40,5	1,9
34	Akių aukštis	6	32,5	2,0	12	32,1	1,6	17	32,0	1,7	12	32,4	1,1
36	Nosies plotis	6	25,2	2,0	11	24,4	1,8	16	23,5	1,2	12	23,5	1,6
37	Nosies aukštis	6	49,3	3,8	10	48,2	2,5	17	46,5	2,7	12	47,9	3,2
43	Veido kampas	6	84,5	2,2	7	85,7	2,8	14	84,8	2,5	11	86,3	3,9
46	Nosies kampas	6	25,3	6,6	3	26,0	8,5	10	27,3	6,6	9	28,4	4,6
47	Biorbitalinė styga	6	97,0	4,2	4	94,8	2,2	15	94,3	3,5	12	93,3	3,8
48	Nazioono projekcija	6	16,1	1,7	4	17,2	3,3	15	17,1	1,6	12	18,4	2,4
49	Nazomaliarinis kampas	6	143,3	4,0	4	140,3	7,0	15	140,2	3,2	12	137,2	4,1
50	Zigomaksiliarinė styga	6	95,2	5,4	5	89,8	3,2	13	89,4	4,9	12	89,0	2,6
51	Subsptualinė projekcija	6	23,9	2,1	5	23,3	4,2	13	22,2	2,6	12	22,8	2,1
52	Zigomaksiliarinis kampas	6	126,6	3,7	5	125,3	7,2	13	127,2	5,4	12	125,7	4,5
53	Dakrialinė styga	6	21,7	1,7	7	19,1	2,6	15	21,0	2,5	10	20,8	1,9
54	Dakrialinis aukštis	6	10,0	1,1	7	11,0	1,1	15	11,2	1,5	10	11,9	1,5
55	Dakrialinis rodiklis	6	46,6	6,3	7	58,6	10,8	15	53,5	5,9	10	57,4	6,9
56	Simolinė styga	6	9,9	1,1	9	9,5	0,8	17	9,4	1,9	10	10,0	1,6
57	Simotinis aukštis	6	3,4	1,1	9	3,6	0,8	17	3,7	1,0	10	4,5	1,4
58	Simotinis rodiklis	6	33,9	9,6	9	38,8	8,2	17	39,7	9,0	10	45,3	12,8
62	Smegeninės rodiklis	7	79,1	2,6	14	78,3	2,3	17	78,4	3,4	12	78,1	3,5
63	Veido viršaus rodiklis	5	52,5	2,7	10	52,9	2,4	14	52,8	3,1	11	53,5	3,9
64	Akių aukštis	6	79,5	5,1	11	79,3	4,0	17	77,1	4,0	12	80,1	4,7
65	Nosies rodiklis	6	51,2	2,8	9	50,6	3,2	16	50,8	4,0	12	49,3	3,7

Požy- mio Nr.	Vaitamas		Gėluva		Diktantai		Kavarskas		Laičiai		Lankiškas							
	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S						
3	25	170,0	5,6	41	175,1	5,7	14	179,3	6,4	41	177,6	6,1	5	175,8	3,6	25	169,5	5,5
5	21	96,2	3,5	39	95,8	4,3	14	98,6	3,9	36	96,6	4,0	4	97,7	1,7	25	94,2	4,0
6	25	140,4	4,2	41	137,5	5,2	14	137,6	3,5	42	138,3	6,4	4	133,7	3,8	24	134,4	4,0
7	23	94,6	3,4	41	93,5	2,9	14	94,0	4,1	42	93,8	3,9	4	95,5	2,5	21	91,1	5,1
11	21	130,1	4,0	39	127,8	4,5	14	129,9	6,1	37	129,9	4,8	4	130,5	1,7	25	128,1	4,9
22	10	87,3	4,5	40	88,5	3,6	14	85,5	3,3	39	89,2	3,8	3	86,0	3,6	21	88,8	5,8
28	18	123,2	3,3	39	124,3	3,4	14	125,9	3,5	36	124,4	4,7	4	121,2	4,2	18	119,6	3,4
30	13	64,1	4,1	34	67,3	4,3	13	67,1	2,7	38	64,3	3,9	3	61,7	1,1	20	61,8	3,5
32	14	41,0	1,4	40	40,2	1,5	14	40,5	1,4	38	40,2	3,0	3	40,8	0,8	24	37,9	1,8
34	14	31,5	1,3	40	32,0	2,3	14	31,4	1,7	40	32,2	2,5	3	30,5	0,5	24	31,6	1,9
36	11	23,3	3,0	39	23,3	1,6	14	23,7	1,7	39	24,2	1,7	3	22,0	1,7	20	23,6	1,6
37	13	45,9	3,2	39	48,8	2,8	14	48,4	2,7	40	47,9	2,9	3	45,0	2,0	23	45,3	1,9
43	10	24,5	3,0	39	24,5	3,6	13	26,1	3,1	25	26,8	5,3	3	28,3	6,0	6	24,5	4,7
46	10	93,3	3,0	41	93,6	3,0	14	95,3	2,8	42	93,7	3,7	3	94,6	0,9	20	89,3	4,2
47	21	16,6	2,5	41	17,4	1,9	14	18,4	1,8	42	17,2	2,5	3	17,9	0,8	20	16,6	2,3
48	21	140,9	5,1	41	139,2	3,8	14	137,9	3,4	42	139,8	5,2	3	138,5	2,2	20	139,2	4,7
50	9	88,2	4,0	38	91,0	4,5	14	92,2	3,4	34	91,0	3,9	3	89,0	3,8	14	87,2	3,1
51	9	22,3	2,4	38	25,0	3,1	14	24,2	1,6	34	24,8	2,4	3	22,1	1,2	14	22,1	1,8
52	9	126,3	4,5	38	122,5	5,1	14	124,8	3,6	34	122,8	4,3	3	127,2	2,1	14	126,3	4,3
53	9	20,8	2,2	38	20,4	2,5	14	21,7	2,7	32	19,9	2,1	3	23,2	2,8	21	20,3	2,3
54	9	10,1	8,6	38	11,2	1,4	14	11,9	1,2	32	11,8	1,3	3	11,8	1,0	21	11,2	1,5
55	9	49,5	1,8	38	55,6	7,9	14	55,7	9,7	32	60,0	8,2	3	58,2	8,6	21	55,6	6,9
56	13	9,6	1,8	38	9,3	2,2	14	9,8	2,3	35	9,5	1,6	3	10,7	1,2	21	9,7	1,9
57	13	3,3	1,1	38	3,9	0,9	14	3,8	0,9	35	4,0	0,8	3	4,2	1,3	21	3,6	1,1
58	13	34,8	12,2	38	42,6	12,0	14	39,7	8,2	35	42,6	7,1	3	38,7	9,7	21	37,4	9,6
62	24	82,4	3,5	41	78,6	3,7	14	76,8	2,7	41	78,0	4,7	4	86,7	2,1	24	79,4	3,3
63	12	52,0	3,0	34	54,2	3,5	13	53,8	2,9	35	51,7	2,9	3	51,1	1,9	17	51,8	2,9
64	14	77,3	4,9	40	79,7	5,8	14	77,7	4,8	38	80,0	4,2	3	74,7	2,4	23	83,4	5,0
65	11	50,7	7,0	39	47,9	3,8	14	49,2	4,3	39	50,1	4,6	3	48,9	2,2	20	52,4	3,9

Požy- mio Nr.	Leipalingis		Liepininkas		Obeliai		Plaučiškiai		Pribitka		Puziniškis							
	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S						
3	25	171,8	6,4	12	176,3	4,6	4	177,7	3,9	24	176,7	6,6	20	178,2	5,9	10	172,7	6,9
5	19	94,5	4,4	11	96,5	4,8	4	98,7	1,5	19	94,5	4,7	14	99,6	4,5	10	93,1	3,1
6	22	137,6	5,1	12	135,7	3,3	4	136,0	5,5	23	133,8	5,9	19	136,4	4,1	10	136,7	3,6
7	24	95,2	3,3	12	92,9	6,3	4	94,7	4,2	17	91,4	3,4	18	93,1	4,1	10	94,0	4,1
11	18	128,5	4,7	11	133,4	5,0	4	128,7	2,6	20	127,0	6,4	15	129,3	4,3	10	123,5	2,5
22	21	87,7	4,2	12	89,6	5,3	3	88,3	7,6	13	85,1	3,9	10	84,3	5,2	8	88,0	5,1
28	23	125,4	4,6	12	124,7	3,1	4	119,2	6,4	21	122,8	4,8	17	124,0	3,9	9	121,8	2,6
30	21	65,1	4,9	11	65,1	3,3	4	68,0	1,4	15	62,7	4,7	11	65,3	3,5	8	63,5	2,2
32	23	40,7	1,9	12	40,2	2,0	4	41,5	1,3	18	40,7	2,3	14	41,1	1,8	8	40,6	1,6
34	23	32,2	2,2	12	30,9	2,0	4	32,4	0,9	17	31,5	1,8	14	33,0	1,9	8	31,8	1,4
36	23	24,2	1,6	12	23,5	1,7	6	23,2	1,2	19	24,4	2,0	13	23,7	1,3	8	23,1	1,7
37	22	47,5	2,8	12	46,7	3,0	4	49,2	1,5	16	45,7	3,2	11	47,9	2,6	8	46,2	1,7
43	18	85,6	3,2	11	84,6	3,0	4	86,7	2,7	12	83,6	3,5	10	85,5	3,9	8	86,9	2,6
46	19	27,7	4,9	10	22,7	5,9	4	26,2	7,5	6	27,7	7,3	7	25,1	4,8	8	24,6	6,9
47	23	94,5	4,3	12	93,4	4,1	4	94,0	3,0	16	91,6	4,2	15	95,6	4,3	8	92,7	4,5
48	23	16,9	2,4	12	17,4	2,7	4	18,3	1,7	16	16,6	2,3	15	17,3	2,1	8	17,2	1,5
49	23	140,7	4,2	12	139,4	4,7	4	137,3	4,5	16	140,3	4,4	15	140,3	3,5	8	139,2	2,9
50	21	90,0	5,6	12	90,7	3,7	3	88,3	1,4	9	88,5	4,7	9	90,7	1,4	7	89,9	3,0
51	21	22,8	2,9	12	24,0	2,6	3	23,3	0,7	9	23,4	1,8	9	24,7	3,3	7	22,5	1,4
52	51	126,3	5,9	12	124,4	3,8	3	124,4	1,1	9	124,2	4,4	9	123,2	6,6	7	127,4	2,6
53	21	21,3	2,3	12	21,7	3,5	4	20,1	3,5	12	19,7	1,4	10	21,0	2,5	8	21,5	2,1
54	21	11,3	1,3	12	11,0	1,1	4	11,4	1,2	12	10,7	1,8	10	11,8	1,2	8	11,1	1,1
55	22	53,6	9,0	12	51,8	8,9	4	54,0	8,2	12	54,5	9,2	10	57,0	9,5	8	52,2	7,6
56	22	9,5	1,5	12	9,6	2,1	4	9,6	0,9	12	8,7	1,6	13	9,3	1,9	8	9,5	1,2
57	22	3,7	1,0	12	3,3	0,8	4	4,3	0,5	12	3,5	0,9	13	3,6	1,1	8	3,5	0,6
58	22	39,7	10,6	12	35,9	12,4	4	45,1	4,5	12	40,7	8,7	13	38,7	7,9	8	37,8	7,6
62	22	80,2	4,0	12	77,0	1,9	4	76,6	4,6	22	76,0	4,2	17	77,3	3,5	10	79,1	3,9
63	20	51,8	3,7	11	52,1	2,5	4	57,1	2,7	14	51,3	3,0	11	53,1	3,1	8	52,0	2,9
64	23	77,5	7,8	12	76,9	5,4	4	78,1	4,1	16	77,7	4,9	14	80,2	3,9	8	78,5	3,9
65	22	51,0	4,4	12	50,6	4,4	4	46,4	1,3	16	53,2	5,5	11	50,0	3,7	8	50,0	4,4

Požiūrio Nr.	Ruseiniai			Rumšiškės			Škrabalin			Tulpiakėmis			Sappnagai			Jakištaičiai		
	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S
3	9	174,9	7,1	29	173,9	5,9	18	177,4	5,5	13	180,2	5,3	9	176,0	5,9	27	178,8	4,8
5	9	94,2	4,7	26	96,6	4,6	18	95,4	3,9	9	94,6	5,1	9	96,0	2,8	27	100,0	3,9
6	9	137,7	4,6	29	136,8	5,1	18	137,0	4,2	12	138,4	5,0	12	135,2	2,8	27	135,2	4,7
7	9	93,6	4,3	30	92,8	3,7	18	94,1	4,6	13	93,0	3,6	12	95,2	3,1	28	92,4	3,1
11	9	127,6	4,9	27	129,9	5,2	18	128,4	4,6	10	133,7	4,1	9	128,1	5,6	27	131,8	3,9
22	9	89,1	2,8	23	87,6	3,8	18	86,2	4,1	7	88,4	3,0	9	86,4	3,6	28	84,4	4,6
28	9	124,7	5,6	19	122,5	4,5	17	123,9	4,7	13	123,6	4,3	11	124,7	3,2	28	123,4	4,4
30	8	66,0	3,2	25	64,5	3,7	16	65,7	4,3	10	63,3	2,2	9	66,1	3,0	24	63,5	3,6
32	9	39,7	1,5	27	39,2	1,2	18	40,3	1,5	11	40,4	1,4	9	41,6	1,0	28	40,7	1,8
34	9	31,0	1,2	27	31,6	1,0	18	31,4	1,9	11	31,5	1,1	9	32,1	1,6	28	32,7	2,3
36	9	22,7	2,0	28	23,6	1,6	18	23,4	2,1	10	23,8	1,4	10	24,1	1,9	28	23,9	1,6
37	9	46,4	2,7	28	47,4	3,6	18	47,3	3,4	10	46,0	2,5	9	48,7	2,9	28	48,7	2,7
43	8	85,9	2,1	20	83,4	3,0	17	83,6	2,6	6	83,0	1,9	9	84,1	1,4	24	79,8	3,6
46	6	28,3	1,5	12	25,1	5,3	15	24,0	4,9	2	29,5	4,9	8	26,6	5,9	23	25,1	4,7
47	9	92,5	2,9	26	91,6	3,3	18	94,1	4,3	12	92,8	3,3	11	94,9	3,0	28	94,9	4,2
48	9	16,6	1,9	26	18,0	2,2	18	17,5	1,4	12	15,2	1,7	11	16,6	2,7	28	17,4	1,8
49	9	140,6	3,4	26	137,1	4,4	18	139,1	3,3	12	143,7	4,1	11	141,5	5,5	28	139,7	3,5
50	9	90,3	6,4	15	90,8	3,4	16	91,9	5,2	6	90,1	4,6	9	91,6	3,6	27	93,1	5,1
51	9	22,6	2,7	15	24,9	2,5	16	24,7	2,8	6	22,1	3,4	9	23,1	3,0	27	25,7	2,6
52	9	126,8	4,2	15	122,7	4,5	16	123,5	3,7	6	128,0	5,3	9	126,6	5,4	27	122,3	4,8
53	9	19,7	2,1	24	20,5	2,2	18	20,9	2,3	5	20,5	2,9	8	20,9	2,7	27	20,7	2,2
54	9	11,8	1,5	24	11,0	1,1	18	11,5	1,5	5	10,0	2,0	8	11,6	1,0	27	11,3	1,4
55	9	60,3	6,5	24	54,2	7,0	18	56,0	10,5	5	49,2	11,6	8	53,3	5,6	27	54,7	6,1
56	8	8,7	2,2	25	9,0	1,6	18	9,0	2,3	8	9,1	2,3	9	9,6	2,5	27	9,6	2,2
57	8	4,0	1,4	25	3,8	0,9	18	3,9	1,7	8	3,2	1,4	9	3,9	1,2	27	3,7	0,8
58	8	46,5	14,2	25	42,0	7,2	18	42,0	11,5	8	35,0	12,3	9	40,0	3,7	27	39,1	7,4
62	9	78,8	3,7	28	78,9	3,8	18	77,3	2,8	12	77,1	3,5	9	76,6	2,6	27	75,6	3,0
63	8	52,9	2,2	19	52,9	2,9	15	53,7	4,6	10	51,5	3,0	9	52,8	1,6	24	51,7	3,0
64	9	78,2	3,2	26	80,5	5,3	18	78,0	3,4	11	78,3	4,6	9	77,2	3,8	28	80,5	6,4
65	9	49,0	5,2	28	50,0	5,4	18	49,7	5,4	10	51,8	3,8	9	49,4	3,8	28	49,2	5,0

40 lentelė. Rinktinųjų vyrų kaimo serijų statistiniai rodikliai

Nr.	Požymis	Rytų aukštaitiai			Panevėžiškiečiai (senkapiai Nr. 7, 37, 41, 47, 61, 80)			Kauniškiai (senkapiai Nr. 6, 22, 26, 31, 43, 44, 56, 63, 67, 69, 79)			Šiauliškiai (senkapiai Nr. 10, 23, 28, 40, 49, 51)		
		N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S
3	Smegeninės ilgis (g-op)	11	178,8	6,0	10	186,7	6,2	29	184,3	7,1	9	181,7	5,1
5	Smegeninės pamato ilgis	10	102,1	4,1	10	105,2	4,3	26	102,4	5,7	8	101,7	4,5
6	Smegeninės plotis	10	139,1	7,2	10	139,8	4,4	30	144,0	6,8	9	142,7	6,6
7	Maziausias kaktos plotis	10	96,3	4,2	8	95,5	3,4	31	97,4	5,3	9	95,6	3,5
11	Smegeninės aukštis (ba-b)	10	132,9	6,5	9	140,4	3,4	25	136,2	6,0	8	136,5	5,5
22	Kaktos kampas (n-m)	9	81,6	4,6	5	84,2	5,1	25	84,3	5,2	8	82,9	5,1
28	Skrustinis veido plotis	9	133,0	6,5	10	132,9	4,0	27	131,7	6,5	8	131,7	4,2
30	Veido viršaus aukštis	10	68,3	2,3	8	70,6	6,5	25	68,9	5,0	8	69,9	3,5
32	Akiduobės plotis (mj-ek)	10	42,5	2,0	8	42,1	0,6	27	42,1	1,9	9	42,6	1,7
34	Akiduobės aukštis	10	23,4	1,8	8	23,9	3,3	27	32,2	2,2	9	32,2	0,9
36	Nosies plotis	10	48,6	3,9	8	50,6	4,5	28	50,3	4,0	8	50,7	2,0
37	Nosies aukštis	9	85,2	2,2	4	86,2	3,8	25	85,4	3,0	6	82,3	2,9
43	Veido kampas	6	33,8	6,8	3	29,0	5,6	19	27,8	5,9	6	27,3	4,2
46	Nosies kampas	10	97,9	4,8	6	97,8	0,7	27	98,9	5,6	8	97,0	1,5
47	Biorbitalinė styga	10	18,7	1,9	6	19,5	1,0	27	18,1	2,1	8	18,3	2,0
48	Nazono projekcija	10	138,4	3,2	6	136,5	1,9	27	139,9	3,8	8	138,6	4,2
49	Nazomaliarinis kampas	10	94,4	7,0	7	96,2	3,0	24	96,5	5,0	8	95,3	3,3
50	Zigomaksiliarinė styga	8	25,1	3,0	5	27,7	4,8	24	25,8	3,1	8	25,9	3,3
51	Subsptinalė projekcija	8	123,9	6,4	5	120,6	8,1	24	124,2	5,6	8	123,0	6,7
52	Zigomaksiliarinis kampas	10	21,7	1,9	5	21,7	1,3	22	23,5	3,7	8	23,0	1,8
53	Dakrialinė styga	10	12,7	1,8	5	12,9	0,9	22	12,8	1,3	8	13,1	1,2
54	Dakrialinis rodiklis	10	58,8	8,9	5	60,9	8,0	22	55,1	6,5	8	65,1	11,4
55	Simotinė styga	11	9,9	1,4	7	9,4	1,7	24	11,2	3,1	8	9,2	1,5
56	Simotinis aukštis	11	4,3	1,1	5	4,7	0,7	24	4,4	1,0	8	4,2	0,8
57	Simotinis rodiklis	11	44,1	12,1	5	46,5	9,4	24	41,0	10,2	8	45,5	5,0
58	Smegeninės rodiklis	10	77,5	3,6	10	75,0	3,8	29	78,2	3,8	9	78,6	4,0
62	Veido viršaus rodiklis	7	50,7	3,1	8	53,0	4,7	23	52,4	3,9	7	52,8	3,0
63	Akiduobės rodiklis	10	75,7	4,7	8	74,4	8,1	27	76,5	4,7	9	75,7	4,1
64	Akiduobės rodiklis	10	48,3	3,3	8	47,6	5,9	28	49,2	3,6	8	48,5	3,6

Požymio Nr.	Lydos apylinkės (J. Tal-ko-Hryncevič, 1904)			Staurės žemaičiai tel-sišktai (senkapiai Nr. 12, 24, 52, 59)			J. Basanavičiaus serija			Pietų aukštaitiai (sen-kapiai Nr. 1, 4, 15, 71, 80)			Pietų žemaičiai (sen-kapiai Nr. 2, 17, 75, 85)		
	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S
3	9	180,0	9,9	24	183,0	8,5	14	184,5	4,9	13	182,8	8,3	7	185,6	5,0
5	—	—	—	23	100,4	5,1	14	101,6	3,8	12	101,4	4,5	7	104,4	5,3
6	9	139,6	5,8	24	142,3	5,2	15	140,9	3,8	13	143,1	4,0	8	141,5	3,8
7	9	101,1	5,3	24	96,0	6,3	15	96,6	4,4	13	97,4	3,6	8	97,6	1,7
11	7	133,1	2,6	24	134,8	6,3	14	134,7	4,7	12	132,6	6,6	8	136,2	5,8
22	—	—	—	21	83,1	5,0	14	85,1	3,6	10	82,8	4,5	5	83,6	2,7
28	5	125,2	5,3	23	132,2	6,4	14	133,0	4,1	12	131,7	6,8	6	134,2	4,7
30	—	—	—	18	70,0	3,8	12	67,2	3,4	12	69,3	4,6	7	71,7	3,3
32	5	41,7	2,2	22	43,2	2,4	15	42,5	2,1	13	41,7	1,8	7	43,6	2,1
34	5	32,6	1,5	21	31,7	2,0	15	31,2	1,7	13	32,2	2,8	6	31,3	2,6
36	5	24,4	2,7	23	24,8	1,6	14	23,9	1,4	12	25,1	1,8	7	25,4	1,6
37	5	46,2	3,9	19	50,7	3,6	14	49,3	2,3	13	50,8	4,2	7	53,3	2,4
43	—	—	—	18	85,1	2,8	10	86,6	3,9	8	85,6	3,5	6	85,2	2,9
46	—	—	—	16	31,4	4,9	8	28,6	6,0	7	30,1	5,4	4	28,7	3,8
47	—	—	—	21	97,6	4,2	13	96,1	4,3	10	97,7	3,6	6	99,3	3,7
48	—	—	—	21	18,0	2,5	13	19,1	1,9	10	19,4	2,1	6	19,6	1,9
49	—	—	—	21	139,7	4,5	13	136,6	4,0	10	136,7	4,3	6	137,0	3,8
50	—	—	—	17	96,1	5,4	10	93,2	4,5	8	97,4	2,8	5	96,2	2,0
51	—	—	—	17	25,5	2,6	10	24,7	2,5	8	27,5	1,2	5	25,9	2,0
52	—	—	—	17	124,1	4,8	10	124,2	5,2	8	121,1	3,3	5	123,4	4,3
53	—	—	—	19	20,8	2,3	14	21,1	2,5	11	22,1	3,0	5	20,6	1,0
54	—	—	—	19	12,3	1,6	14	12,4	1,3	11	13,0	1,6	5	13,8	1,1
55	—	—	—	19	59,7	9,0	14	59,6	9,8	11	59,6	9,6	5	67,2	4,1
56	—	—	—	22	10,1	1,9	14	10,3	2,1	13	10,6	3,2	4	9,3	0,4
57	—	—	—	22	4,4	1,2	14	4,7	1,3	13	4,6	1,6	4	4,4	0,5
58	—	—	—	22	43,5	8,4	14	47,3	15,3	13	44,5	11,0	4	47,1	5,1
62	9	76,8	3,8	24	77,9	4,1	14	76,5	2,9	12	78,3	2,9	7	76,1	3,0
63	—	—	—	18	52,6	2,9	11	50,9	2,4	11	52,3	4,1	6	52,7	2,6
64	5	78,3	4,1	21	73,5	6,1	15	73,5	4,2	13	77,2	5,6	6	72,7	4,0
65	5	52,8	3,2	19	49,4	5,1	14	48,6	4,0	12	49,9	4,3	7	47,6	2,1

41 lentelė. Rinkinių moteriškų kaimo serijų statistiniai rodikliai

Nr.	Požymis			Rytų aukštaitiai			Vakarų aukštaitiai					
	N	M	S	N	M	S	N	M	S			
3	9	171,8	6,1	12	174,9	5,2	27	174,0	6,9	9	172,2	5,6
5	9	95,7	4,0	12	94,9	3,1	23	95,7	4,0	9	94,6	2,7
6	9	135,7	5,1	12	134,2	5,5	27	138,0	6,3	9	137,9	2,8
7	9	94,4	4,4	10	95,0	4,4	28	94,0	4,5	9	91,8	2,6
11	9	125,7	5,7	12	128,9	4,4	25	128,1	3,8	9	126,2	4,3
22	9	86,7	5,8	8	87,9	5,9	23	89,0	3,6	8	84,7	4,9
28	9	123,2	4,3	10	122,3	4,5	24	125,1	3,7	9	125,7	1,1
30	8	63,4	3,5	9	63,8	3,1	24	64,5	3,5	8	67,7	3,7
32	9	41,4	2,3	10	40,5	1,8	24	40,4	1,7	9	40,1	2,1
34	9	33,1	2,5	10	32,2	2,3	24	31,3	2,1	9	32,5	1,3
36	9	23,8	2,1	9	23,7	1,2	26	23,5	1,8	9	22,9	1,5
37	9	47,8	2,8	9	47,2	2,8	25	47,3	2,6	9	49,3	3,1
43	9	87,6	3,0	7	84,1	4,4	22	85,7	4,0	7	85,6	2,1
46	8	30,2	5,1	4	26,0	7,4	17	23,0	5,0	5	20,2	3,9
47	7	95,2	5,5	8	94,1	3,2	25	94,7	4,0	9	91,7	2,9
48	7	18,6	1,5	8	16,9	1,8	25	17,4	2,9	9	15,4	2,2
49	7	137,2	2,4	8	140,5	3,6	25	139,8	5,9	8	142,6	4,1
50	7	90,9	8,0	6	89,9	3,3	24	91,7	4,9	8	91,4	4,5
51	7	22,6	3,9	5	22,8	3,1	24	23,6	2,2	7	23,8	1,0
52	7	127,4	5,0	5	126,5	5,4	24	125,6	4,0	7	125,2	3,2
53	9	20,7	3,2	8	21,0	3,2	24	22,0	2,8	9	19,0	1,4
54	9	12,2	1,2	8	11,2	1,1	24	11,4	1,4	9	11,0	1,0
55	9	60,0	10,6	8	54,5	9,8	24	52,8	8,9	9	58,1	6,6
56	9	9,8	2,1	9	8,8	1,6	23	11,0	1,7	7	8,6	1,7
57	9	4,2	1,3	8	3,7	1,0	23	4,2	1,0	7	3,8	1,0
58	9	43,2	10,7	8	42,6	15,3	23	39,2	11,4	7	40,2	10,7
62	9	79,1	4,0	12	76,7	2,9	27	79,5	4,3	9	80,1	2,6
63	8	51,5	2,5	8	51,6	2,1	21	51,6	3,1	8	53,9	3,0
64	9	79,9	4,5	10	79,5	5,1	24	77,5	5,2	9	81,2	2,8
65	9	49,8	2,9	9	50,3	3,5	25	49,4	3,6	9	46,6	3,6

41 lentelės tęsinys

Požy- mo Nr.	Lydos apylinkės (J. Tait- ko-Hryniewicz, 1904)			Siaurės žemaitiai tel- siškiai (senkapiai Nr.			J. Basanavičiaus svertija			Pictų aukštaitiai (sen- kapiai Nr. 1, 4, 15, 71, 86)			Pietų žemaitiai (sen- kapiai Nr. 2, 17, 75, 85)		
	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S
3	7	168,7	9,6	20	175,1	3,6	6	174,8	4,1	9	174,1	6,4	12	176,2	7,5
5	7	133,7	3,0	18	96,0	2,3	5	97,2	4,4	9	94,9	4,2	11	97,0	5,3
6	7	97,0	6,2	20	136,8	4,5	6	136,0	3,5	9	136,8	6,9	12	135,7	4,8
7	7	128,4	5,7	22	93,1	4,4	6	93,7	3,4	9	95,8	4,1	11	93,4	2,9
11	7	—	—	19	126,2	4,3	5	130,0	7,3	9	126,4	5,6	12	127,9	5,8
22	—	—	—	16	86,2	3,7	6	89,8	4,0	6	86,8	4,5	11	87,2	3,2
28	4	116,7	3,9	20	124,4	3,3	6	122,8	2,6	8	122,7	5,4	11	123,6	4,7
30	—	—	—	18	65,5	3,3	6	62,9	4,0	7	62,9	3,6	9	64,9	1,6
32	5	40,7	2,7	18	40,9	1,3	6	39,7	1,0	7	40,0	1,5	11	41,1	2,0
34	5	33,6	1,5	19	31,2	1,3	6	30,5	1,4	7	31,7	2,1	11	31,4	1,5
36	5	23,4	2,6	21	23,4	1,6	6	23,7	1,0	8	23,9	2,2	9	24,1	1,2
37	5	45,8	1,7	20	47,7	2,3	6	45,7	2,4	7	46,0	4,7	10	47,6	1,9
43	—	—	—	15	85,5	2,8	6	84,3	2,9	6	83,5	2,9	9	82,0	2,1
46	—	—	—	14	25,6	5,8	4	24,7	7,8	4	28,2	5,4	7	22,9	5,9
47	—	—	—	16	93,6	3,3	5	92,0	3,2	6	96,2	3,9	11	94,1	2,8
48	—	—	—	16	16,5	1,9	5	15,1	1,1	6	18,9	2,2	11	17,3	2,1
49	—	—	—	16	141,3	3,8	5	143,7	2,1	6	137,3	3,9	11	139,6	3,9
50	—	—	—	16	90,8	3,5	5	89,3	3,8	6	95,3	5,7	9	89,8	4,6
51	—	—	—	16	23,6	3,4	5	22,7	1,6	6	25,5	6,0	9	25,7	3,5
52	—	—	—	16	125,3	6,1	5	126,2	2,5	6	124,2	9,0	9	120,7	5,6
53	—	—	—	16	19,6	1,8	6	20,9	3,0	6	23,5	3,5	10	20,6	2,1
54	—	—	—	16	11,4	1,5	6	11,6	1,7	6	11,5	1,3	10	10,8	1,5
55	—	—	—	16	58,3	6,5	6	55,9	10,0	6	49,5	7,7	10	52,3	6,5
56	—	—	—	17	8,5	1,8	6	8,0	1,8	5	10,7	3,1	10	9,0	1,7
57	—	—	—	17	3,8	1,0	6	3,3	1,3	5	4,4	1,3	10	3,3	1,0
58	—	—	—	17	45,1	8,9	6	39,6	10,1	5	41,6	8,1	10	36,9	10,2
62	7	79,5	4,7	20	78,1	2,9	6	77,8	2,6	9	79,8	4,3	12	77,1	4,3
63	—	—	—	17	52,5	2,7	6	51,2	2,6	6	51,1	3,0	9	52,7	1,8
64	5	82,7	3,9	18	76,1	3,3	6	76,8	4,4	7	79,3	4,6	11	76,6	5,0
65	5	54,1	13,4	20	49,3	3,8	6	51,8	2,2	7	52,5	6,4	9	50,7	3,4

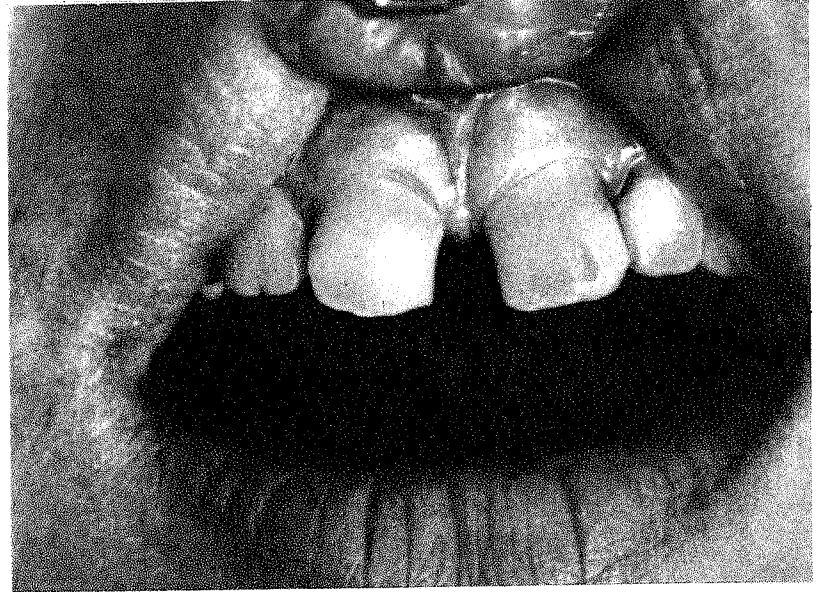
K-K.

42 lentelė. XVI—XVIII a. kursų ir skalvių (vyru) kraniometrija

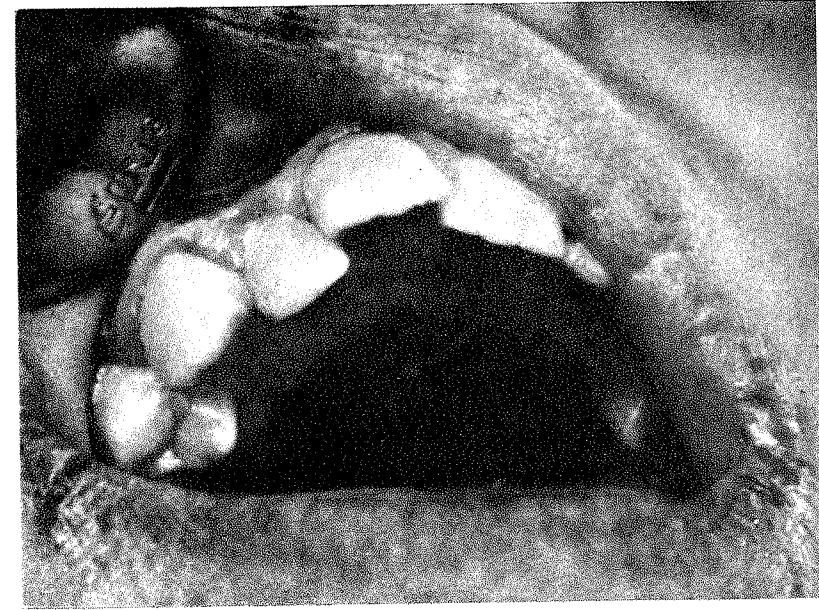
Nr.	Požymis	Zymėjimas pagal Mar- tiną arba biometrikus	N	M	mitr—max	S	m _M	A	E
3	Smegeninės ilgis (g-op)	1	69	182,6	170,0—194,0	5,2	0,6	-0,2	-0,2
5	Smegeninės pamato ilgis	5	9	101,9	96,0—110,0	5,2	1,7	0,3	-1,5
6	Smegeninės plotis	8	62	141,8	128,0—153,0	5,0	0,6	0,2	0,0
7	Maziausias kaktos plotis	9	5	—	—	—	—	—	—
11	Smegeninės aukštis (ba-b)	17	56	132,8	120,0—143,0	4,9	0,7	0,1	-0,3
22	Kaktos kampas (n-m)	32	—	—	—	—	—	—	—
28	Skruosinis veido plotis	45	6	133,2	130,0—136,0	2,2	0,9	-0,3	-1,5
30	Veido viršaus aukštis	48	5	69,2	66,0—71,0	1,9	0,9	-0,9	-0,9
32	Akiiduobės plotis (mf-ek)	51	12	40,5	39,0—43,0	1,1	0,3	0,4	-0,3
34	Akiiduobės aukštis	52	12	32,1	28,0—35,0	1,9	0,5	-0,7	-0,1
36	Nosies plotis	54	16	24,2	20,0—28,0	2,3	0,6	0,1	-1,2
37	Nosies aukštis	55	12	51,6	45,4—56,0	3,2	0,9	-0,3	-0,8
43	Veido kampas	72	—	—	—	—	—	—	—
46	Nosies kampas	75(1)	—	—	—	—	—	—	—
47	Biorbitalinė styga	43(1)	—	—	—	—	—	—	—
48	Naziono projekcija	10W sub.	—	—	—	—	—	—	—
49	Nazomaliarinis kampas	77	—	—	—	—	—	—	—
50	Zigomaksiliarinė styga	zm'-zm'	—	—	—	—	—	—	—
51	Subspirale projekcija	∠zm'	—	—	—	—	—	—	—
52	Zigomaksiliarinis kampas	DC 49(a)	—	—	—	—	—	—	—
53	Dakrialinė styga	DS	—	—	—	—	—	—	—
54	Dakrialinis aukštis	DS:DC	—	—	—	—	—	—	—
55	Dakrialinis rodiklis	SC 57	—	—	—	—	—	—	—
56	Simotinė styga	SS	—	—	—	—	—	—	—
57	Simotinis aukštis	SS:SC	—	—	—	—	—	—	—
58	Simotinis rodiklis	8:1	—	77,6	69,1—87,9	3,3	0,4	0,2	0,6
62	Smegeninės rodiklis	48:45	62	52,9	51,4—53,8	1,0	0,5	-0,7	-1,4
63	Veido viršaus rodiklis	52:51	4	79,2	71,8—85,4	4,1	1,2	0,0	-1,1
64	Akiiduobės rodiklis	54:55	12	48,5	42,6—53,8	3,3	1,0	-0,4	-0,6
65	Nosies rodiklis	—	11	—	—	—	—	—	—

43 lentelė. XVI—XVII a. šiaurės žemaičių teišiškų kraniometrija

Požy- mio Nr.	Vyru kaukolės					Moterų kaukolės								
	N	M	min—max	S	m _M	A	E	N	M	min—max	S	m _M	A	E
3	36	184,5	169,0—199,0	7,6	1,3	-0,2	-0,8	29	175,4	169,0—186,0	4,4	0,8	0,6	0,1
5	34	101,7	89,0—110,0	4,8	0,8	-0,6	0,2	27	96,0	92,0—101,0	2,4	0,5	0,0	-0,8
6	36	142,7	133,0—153,0	4,5	0,7	0,2	-0,1	32	136,2	129,0—146,0	3,9	0,7	0,1	-0,1
7	37	97,0	89,0—106,0	4,2	0,7	-0,1	-0,4	34	93,8	85,0—100,0	3,4	0,6	0,0	-0,3
11	35	135,1	123,0—148,0	5,6	0,9	0,2	-0,1	28	126,8	118,0—136,0	4,7	0,9	0,0	-0,8
22	32	83,9	75,0—97,0	5,1	0,9	1,0	0,6	25	86,3	79,0—95,0	3,6	0,7	0,2	0,1
28	34	133,1	120,0—144,0	5,8	1,0	-0,2	-0,8	31	124,5	119,0—130,0	3,1	0,5	0,1	-0,7
30	29	70,7	65,0—79,0	3,9	0,7	0,6	-0,8	27	65,7	59,0—72,0	3,2	0,6	0,0	-0,7
32	33	43,0	39,0—48,0	2,1	0,4	0,2	-0,1	27	41,1	39,0—43,0	1,2	0,2	0,1	-1,0
34	33	31,7	28,0—38,0	2,1	0,4	0,5	0,5	28	31,5	29,0—35,0	1,4	0,3	0,3	0,0
36	35	24,7	21,5—28,0	1,5	0,2	-0,2	-0,2	31	23,7	22,0—27,5	1,7	0,3	0,9	-0,5
37	31	51,3	45,5—58,0	3,1	0,6	0,1	-0,7	29	48,0	43,0—53,0	2,5	0,5	0,0	-0,7
43	28	85,1	79,0—89,0	2,5	0,5	-0,5	0,3	24	85,0	80,0—90,0	2,4	0,5	0,1	-0,4
46	24	31,3	23,0—41,0	5,0	1,0	0,2	-0,9	22	26,0	16,0—38,0	5,7	1,2	0,3	-0,7
47	33	98,4	89,3—106,5	3,9	0,7	-0,3	-0,4	27	94,1	88,4—99,8	3,2	0,6	0,2	-0,7
48	33	17,8	13,5—23,5	2,4	0,4	0,2	-0,5	27	16,5	10,6—20,3	2,2	0,4	-0,6	0,3
49	33	140,3	132,3—148,9	4,3	0,7	0,2	-0,6	27	141,4	134,0—154,3	4,5	0,9	0,9	0,9
50	28	96,0	85,0—112,0	5,5	1,0	0,8	1,0	25	91,1	82,1—95,9	3,5	0,7	-0,6	-0,1
51	28	25,3	20,5—30,4	2,7	0,5	0,0	-1,3	25	23,4	17,1—30,5	3,2	0,6	0,4	-0,5
52	28	124,3	114,8—132,5	5,3	1,0	-0,2	-1,3	25	125,8	114,4—138,5	5,8	1,1	-0,1	-0,6
53	30	21,3	16,5—24,2	2,0	0,4	-0,9	0,2	24	20,0	15,1—24,7	2,2	0,4	-0,1	0,1
54	30	12,7	9,8—15,5	1,6	0,3	-0,2	-1,0	24	11,3	9,0—14,0	1,3	0,3	0,4	-0,8
55	30	59,8	46,8—87,9	7,8	1,4	1,3	3,6	24	56,6	45,4—66,7	6,6	1,3	0,2	-1,3
56	34	10,4	7,2—14,6	1,8	0,4	0,4	-0,7	26	8,9	5,6—15,0	2,1	0,4	0,9	0,9
57	34	4,5	2,8—7,0	1,1	0,2	0,6	-0,4	26	3,8	2,2—6,4	1,1	0,2	0,7	-0,2
58	34	43,8	33,1—69,0	8,6	1,5	1,0	0,4	26	43,4	30,1—64,9	7,8	1,5	0,6	0,3
62	36	77,4	69,7—86,9	3,6	0,6	0,3	0,2	29	77,6	72,0—82,5	2,9	0,5	-0,2	-0,8
63	28	52,9	48,5—58,6	2,8	0,5	0,2	-1,0	26	52,3	48,5—58,5	2,3	0,5	0,6	-0,2
64	33	73,7	64,8—84,6	5,4	0,9	0,3	-0,9	27	73,5	69,8—84,3	3,4	0,7	0,2	-0,4
65	31	48,4	41,7—57,7	4,5	0,8	0,5	-0,5	29	49,3	42,3—56,7	3,7	0,7	0,1	-0,7

I pav. Viršutinių medialinių kandžių diastema

II pav. Viršutinio dešiniojo lateralinio kandžio kraudingas

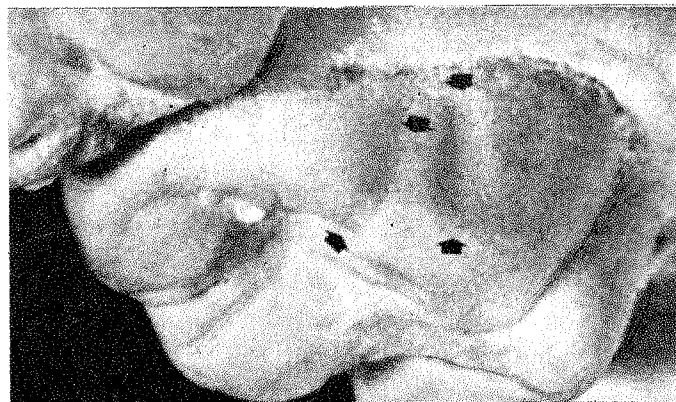

III pav. Viršutinių medialinių kandžių vidinio paviršiaus ryški kastuvo forma (3 balai)

IV pav. Viršutinių krūminių dantų (hipokonuso) redukcija: M^1 — išsivystęs, M^2 — redukuotas, M^3 — rudimentinis

V pav. Viršutinio pirmojo krūminio danties neryškus Karabelio gumburėlis (1 balas)

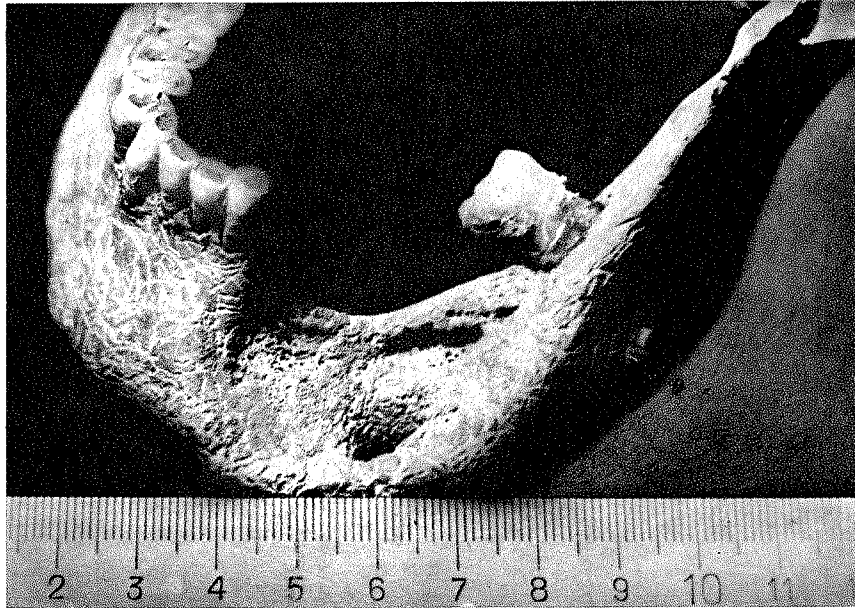
VI pav. Viršutinių krūminių dantų (antrojo pieninio ir pirmojo nuolatinio) ryškūs Karabelio gumburėliai (5 balai)

VII pav. Distalinė trigonido ketera pieninio antrojo krūminio ir nuolatinio pirmojo krūminio dantų kramtomuosiuose paviršiuose

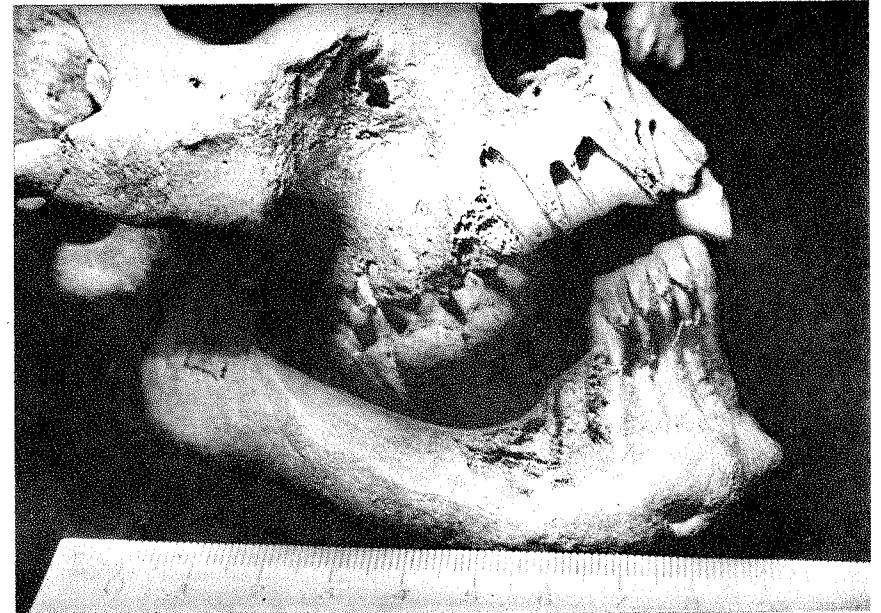
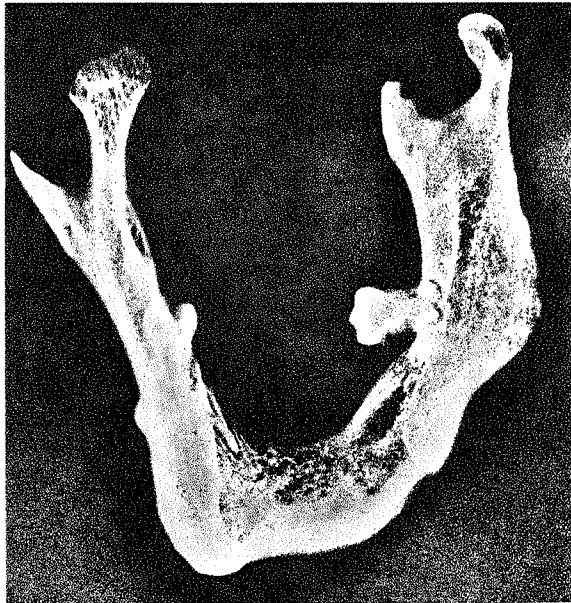
VIII pav. Apatinio pirmojo krūminio danties laužta metakonido raukšlė

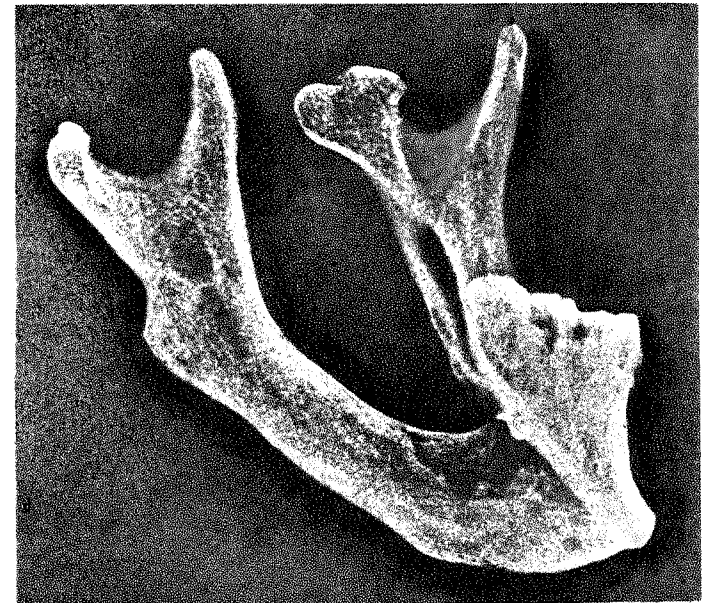
IX pav. Apatinio žandikaulio kairiosios pusės lėtinis osteomielitas (Leipalingis, 40–45 metų vyras)

X pav. Žandikaulio elektrentgenograma (žr. IX pav.)

XI pav. Apatinio žandikaulio dešinėsios pusės lėtinis osteomielitas (Kavarstas, 50–55 metų vyras)

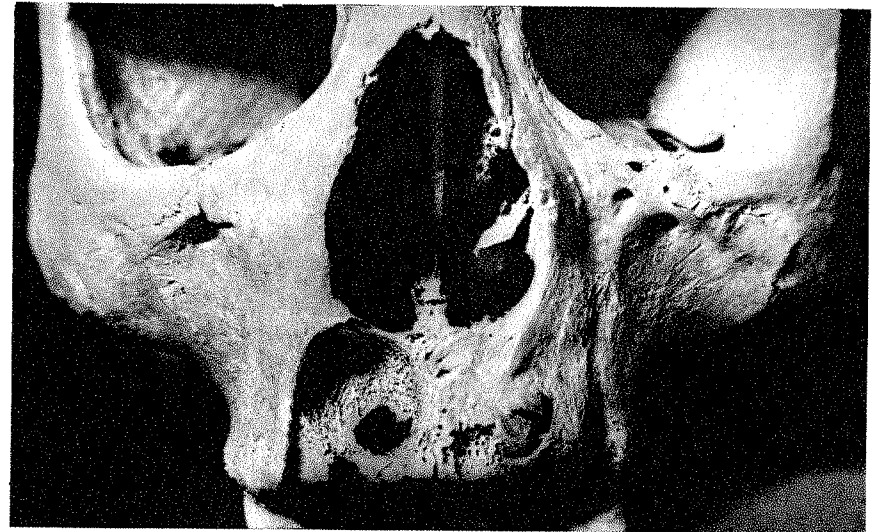
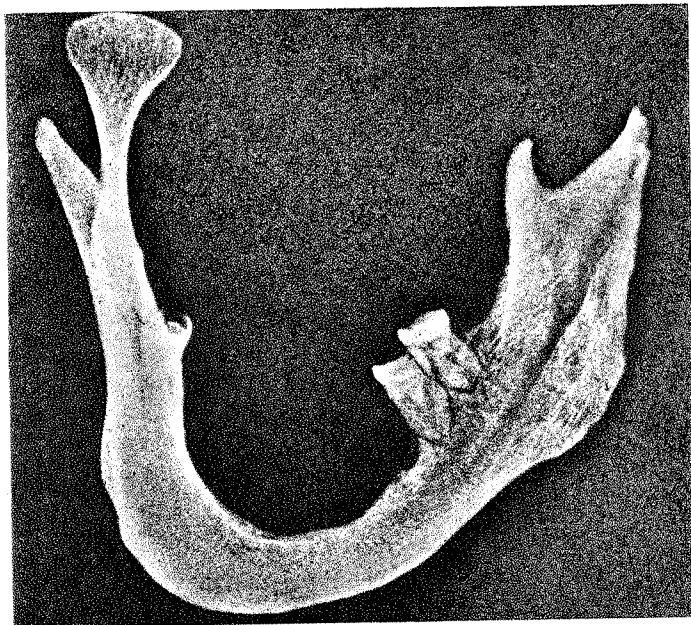
XII pav. Žandikaulio elektrentgenograma (žr. XI pav.)

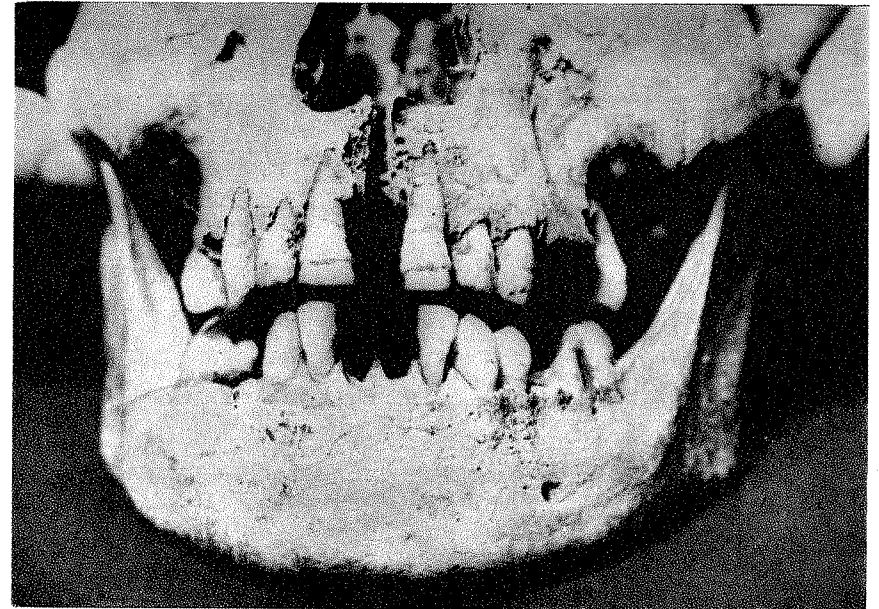
XIII pav. Apatinio žandikaulio kairiosios puses lėtinis osteomielitas (Bazorai, 30–35 metų vyras)

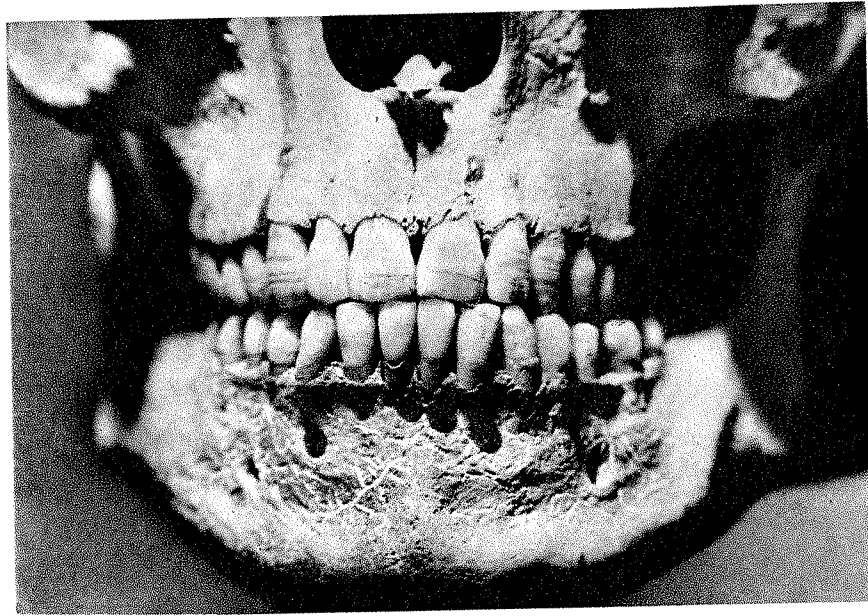
XIV pav. Žandikaulio elektrentgenograma (žr. XIII pav.)

XV pav. Viršutinio žandikaulio odontogeninė cista (Kavarskas, 50–55 metų vyras)

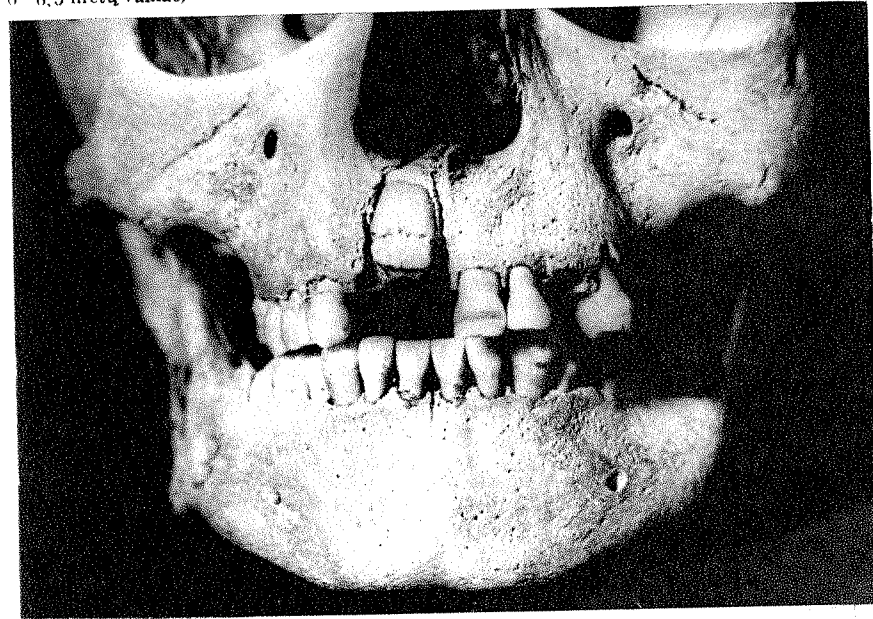
XVI pav. Generalizuota emalio hipoplazija (Bazorai, 14–17 metų paauglys)

XVII pav. Generalizuota emalio hipoplazija (Leipalingis, 20 metų vyras)

XVIII pav. Pieninių ir nuolatinių dantų generalizuota emalio hipoplazija (Elnišiai, 6–6,5 metų vaikas). A black and white photograph of a child's skull in a frontal view, showing enamel hypoplasia on both the primary (milk) and permanent teeth, with visible pitting and staining on the upper teeth.

44 lentelė. XIV–XVIII a. pietų žemaičių varniškių kranioometrija

Požy- mio Nr.	Vyrų kankolės						Moterų kankolės							
	N	M	mitn-max	S	m _M	A	E	N	M	mitn-max	S	m _M	A	E
3	35	185,5	171,0-196,0	5,6	0,9	-0,3	-0,2	47	177,0	158,0-191,0	6,6	1,0	-0,5	0,8
5	30	103,2	92,0-113,0	5,1	0,9	0,0	-0,6	38	97,6	87,0-108,0	4,6	0,7	0,1	0,1
6	34	142,5	134,0-154,0	5,3	0,9	0,6	-0,4	46	136,7	126,0-148,0	4,8	0,7	0,0	-0,2
7	34	97,2	91,0-105,0	3,4	0,6	0,3	-0,5	44	93,7	86,0-104,0	4,0	0,6	0,4	-0,1
11	31	136,9	125,0-148,0	5,1	0,9	-0,1	-0,2	40	128,0	116,0-139,0	5,2	0,8	-0,2	-0,1
22	21	84,0	77,0-91,0	4,1	0,9	0,3	-1,2	35	85,8	74,0-93,0	3,8	0,6	-0,7	1,5
28	30	133,2	124,0-141,0	4,7	0,9	-0,2	-0,8	42	124,1	116,0-130,0	3,9	0,6	-0,1	-0,9
30	27	71,0	66,0-78,0	3,2	0,6	0,4	-0,7	35	65,7	60,0-74,0	3,3	0,5	0,2	-0,3
32	28	43,5	41,0-47,0	1,7	0,3	0,5	-0,7	40	41,0	37,0-45,0	1,9	0,3	0,0	-0,5
34	27	32,6	29,0-36,5	2,0	0,4	-0,1	-0,8	40	32,3	28,0-36,0	1,6	0,3	0,0	0,2
36	29	24,1	20,0-29,0	2,0	0,4	0,2	0,0	37	23,7	21,0-26,5	1,3	0,2	0,0	-0,7
37	26	51,9	46,0-57,0	2,5	0,5	0,0	0,0	36	47,9	41,5-53,0	2,6	0,4	0,0	-0,5
43	20	85,5	81,0-93,0	2,8	0,6	0,6	0,5	25	25,5	16,0-34,0	3,8	0,7	0,2	-0,6
46	17	30,2	23,0-44,0	6,9	1,7	0,8	-0,7	33	84,6	77,0-92,0	5,3	1,1	-0,1	-1,1
47	27	98,4	92,7-106,4	3,2	0,6	0,4	-0,2	41	94,5	86,6-104,8	3,6	0,6	0,3	0,2
48	27	18,0	13,0-25,1	2,5	0,5	0,5	0,7	41	17,6	13,0-21,7	2,1	0,3	0,0	-0,7
49	27	139,9	128,3-150,2	4,9	0,9	-0,2	0,0	41	139,2	132,1-148,1	3,9	0,6	0,1	-0,8
50	19	95,2	89,4-101,7	3,6	0,8	0,1	-1,1	33	89,9	80,3-97,8	3,3	0,6	-0,2	1,3
51	19	24,8	19,7-27,8	2,4	0,5	-0,4	-0,8	33	24,2	18,5-29,9	3,1	0,5	0,2	-1,0
52	19	125,1	118,9-133,9	4,6	1,0	0,7	-0,7	33	123,6	113,1-134,8	5,5	1,0	0,0	-0,7
53	22	20,6	17,9-25,2	1,8	0,4	0,8	0,2	33	20,8	17,0-25,4	2,1	0,4	0,3	0,0
54	22	12,6	8,6-15,0	1,6	0,3	-1,0	0,6	33	11,4	8,7-14,7	1,4	0,2	0,4	-0,3
55	22	61,5	41,8-75,1	9,2	2,0	-0,4	-0,5	33	55,1	42,0-73,5	7,7	1,3	0,4	-0,6
56	25	9,6	7,0-13,0	1,4	0,3	0,2	0,2	36	9,5	6,3-13,6	1,7	0,3	0,3	-0,3
57	25	4,6	3,0-8,4	1,1	0,2	1,5	4,0	36	3,8	1,6-6,2	1,2	0,2	0,1	-0,4
58	25	48,0	29,7-75,7	9,6	1,9	0,8	1,0	36	40,1	21,3-64,4	10,1	1,7	0,3	-0,1
62	33	76,9	71,8-90,1	3,7	0,6	1,1	2,8	44	77,6	68,1-86,7	3,8	0,6	0,1	-0,4
63	26	53,2	48,6-60,3	3,0	0,6	0,5	-0,3	34	53,1	48,0-59,3	2,9	0,5	0,2	-0,9
64	27	75,2	68,2-85,4	4,2	0,8	0,2	-0,5	40	70,1	68,3-88,2	4,8	0,8	0,0	-0,6
65	26	46,9	38,1-54,7	4,4	0,9	-0,1	-0,3	35	49,8	40,4-56,5	3,6	0,6	-0,4	-0,3

45 lentelė. XV—XVII a. pietų žemaitių raseiniškių kranioometrija

Požymi Nr.	Vyrų kaukolės						Moterų kaukolės							
	N	M	min—max	S	m _M	A	E	N	M	min—max	S	m _M	A	E
3	19	183,9	174,0—194,0	6,0	1,4	0,3	-1,2	17	174,9	162,0—187,0	6,2	1,5	0,0	-0,4
5	12	102,7	97,0—112,0	4,4	1,3	0,5	-0,4	14	98,9	91,0—113,0	5,2	1,4	1,3	1,7
6	17	143,8	135,0—152,0	5,3	1,3	0,2	-1,2	18	137,5	128,0—148,0	4,7	1,1	0,1	-0,1
7	16	96,9	90,0—105,0	4,0	1,0	0,0	-0,5	12	93,8	86,0—101,0	3,9	1,1	-0,3	-0,2
11	13	136,4	131,0—145,0	4,2	1,2	0,4	-0,9	16	129,7	120,0—139,0	5,6	1,4	-0,1	-0,9
22	6	84,5	83,0—86,0	1,4	0,6	0,0	-1,9	6	83,5	78,0—88,0	3,3	1,3	-0,4	-0,7
28	12	132,6	124,0—143,0	4,8	1,4	0,3	0,1	14	124,7	116,0—132,0	4,5	1,2	-0,1	-0,8
30	12	68,9	62,0—72,0	2,4	0,7	-1,9	3,2	11	66,1	62,0—71,0	3,0	0,9	0,1	-1,2
32	12	42,4	39,0—46,0	1,8	0,5	0,0	-0,4	13	40,3	35,0—43,5	2,1	0,6	-0,9	1,1
34	12	32,5	28,0—35,0	1,9	0,5	0,0	0,5	12	32,1	29,0—34,5	1,6	0,5	0,4	-1,0
36	15	25,1	21,5—29,0	1,8	0,5	0,2	-0,1	11	24,4	21,5—27,0	1,9	0,6	0,0	-1,5
37	13	51,6	46,0—55,0	2,4	0,7	-0,6	0,1	10	48,2	44,0—52,0	2,5	0,8	0,1	-0,9
43	6	84,7	82,0—87,0	2,1	0,8	0,0	-1,7	7	85,7	82,0—90,0	2,8	1,1	0,2	-1,4
46	7	26,7	19,0—34,0	5,8	2,2	-0,1	-1,6	3	26,0	17,0—34,0	8,5	4,9	-0,1	-2,0
47	12	97,8	93,3—101,6	2,7	0,8	-0,3	-0,9	4	94,8	92,4—97,2	2,2	1,1	0,0	-2,0
48	12	17,8	13,4—21,1	2,1	1,2	0,6	-0,5	4	17,2	13,8—20,5	3,3	1,6	0,0	-2,1
49	12	140,5	134,8—149,1	4,1	1,2	0,6	-0,5	4	140,3	133,9—146,8	7,0	3,5	0,0	-2,2
50	9	93,8	87,5—98,8	3,9	1,3	-0,1	-1,5	5	89,8	86,2—94,4	3,2	1,4	0,4	-1,5
51	9	25,3	22,8—29,1	2,1	0,7	0,2	-1,0	5	23,3	18,5—26,5	4,2	1,9	-0,4	-2,0
52	9	123,3	118,9—129,8	4,1	1,3	0,5	-1,6	5	125,3	118,6—134,2	7,2	3,2	0,3	-2,0
53	8	21,2	20,0—23,4	1,2	0,4	0,7	-1,2	7	19,1	15,6—23,1	2,6	1,0	-0,1	-1,2
54	8	12,7	10,2—15,2	1,6	0,6	-0,2	-1,1	7	11,0	9,5—12,8	1,1	0,4	0,3	-1,2
55	8	60,0	51,0—68,3	6,3	2,2	-0,2	-1,5	7	58,6	47,2—77,6	10,8	4,1	0,7	-1,0
56	10	10,2	7,4—12,3	1,5	0,5	-0,3	-0,8	9	9,6	8,0—13,9	1,8	0,6	1,6	1,4
57	10	4,2	2,5—5,7	1,2	0,4	-0,2	-1,4	9	3,6	2,8—5,0	0,7	0,2	0,5	-1,2
58	10	41,6	25,5—51,0	9,1	2,9	-0,8	-1,1	9	38,8	27,2—53,0	8,2	2,7	0,3	-1,1
62	15	78,6	71,9—84,2	3,5	0,9	-0,4	-0,7	14	78,3	75,1—82,1	2,3	0,6	0,0	-1,4
63	8	51,3	45,9—55,0	2,8	1,0	-0,7	-0,6	10	52,9	49,6—56,8	2,4	0,8	0,5	-1,0
64	12	76,4	65,1—82,9	5,7	1,6	-1,0	-0,4	11	79,3	75,9—88,5	4,0	1,2	1,1	0,0
65	13	48,9	41,3—55,8	3,3	0,9	-0,2	0,9	9	50,6	45,4—56,4	3,2	1,1	0,2	-0,6

46 lentelė. XIV—XVIII a. žemaitių ir aukštaitių paribio kranioometrija

Požymi Nr.	Vyrų kaukolės						Moterų kaukolės							
	N	M	min—max	S	m _M	A	E	N	M	min—max	S	m _M	A	E
3	28	183,3	171,0—195,0	5,6	1,1	0,0	-0,4	28	178,7	171,0—187,0	4,8	0,9	0,2	-1,2
5	28	102,9	98,0—109,0	3,3	0,6	0,1	-1,1	28	99,7	92,0—110,0	4,0	0,8	0,5	0,0
6	28	140,9	131,0—152,0	4,9	0,9	0,1	-0,4	28	134,9	126,0—150,0	4,9	0,9	0,8	1,6
7	28	95,3	89,0—101,0	3,2	0,6	-0,1	-0,8	29	92,2	87,0—101,0	3,2	0,6	0,4	0,2
11	28	135,9	124,0—144,0	4,4	0,8	-0,4	0,2	28	131,7	122,0—140,0	3,9	0,7	-0,2	0,1
22	28	82,6	69,0—94,0	5,6	1,0	-0,3	0,1	29	84,5	74,0—93,0	4,6	0,9	-0,2	-0,6
28	28	132,9	125,0—143,0	4,8	0,9	0,3	-0,9	29	123,3	112,0—131,0	4,3	0,8	0,8	0,2
30	27	67,1	58,0—77,0	4,4	0,8	0,0	-0,2	25	63,4	55,0—69,0	3,6	0,7	-0,5	-0,6
32	28	42,4	39,0—45,0	1,7	0,3	-0,1	-1,1	29	40,7	37,0—47,0	1,7	0,3	1,3	4,1
34	28	31,5	26,0—36,0	2,3	0,4	-0,5	0,0	29	32,6	28,0—39,0	2,4	0,4	0,4	0,2
36	28	24,4	20,0—29,0	2,7	0,5	-0,1	-1,2	29	23,8	20,0—27,0	1,6	0,3	0,2	-0,1
37	28	51,0	43,0—56,0	3,3	0,6	-0,6	-0,3	29	48,5	42,0—55,0	2,9	0,5	-0,3	-0,1
43	26	84,0	76,0—90,0	3,7	0,7	-0,4	-0,3	25	79,8	72,0—86,0	3,5	0,7	-0,4	0,1
46	22	32,9	22,0—49,0	6,2	1,3	0,7	0,4	24	24,6	13,0—34,0	5,2	1,1	-0,3	-0,3
47	28	98,2	92,0—103,0	3,0	0,6	-0,1	-0,9	29	94,8	85,0—104,0	4,2	0,8	-0,1	-0,3
48	28	18,5	13,0—23,0	2,6	0,5	-0,5	-0,4	29	17,4	13,2—21,0	1,8	0,3	-0,2	-0,3
49	28	138,6	129,7—149,8	5,5	1,0	0,5	-0,6	29	139,7	130,9—148,1	3,4	0,6	0,2	1,3
50	27	95,8	90,8—102,0	3,1	0,6	0,2	-1,0	28	93,0	80,0—101,0	5,0	0,9	-0,2	0,0
51	27	25,4	20,0—31,0	2,8	0,5	0,0	-0,8	28	25,5	20,0—31,0	2,7	0,5	-0,1	-0,5
52	27	124,5	115,8—135,2	5,2	1,0	0,4	-0,6	28	122,5	115,3—133,1	4,9	0,9	0,3	-0,9
53	27	21,6	16,0—27,0	2,8	0,5	0,2	-0,6	28	20,7	17,5—26,0	2,1	0,4	0,4	-0,4
54	27	12,6	10,0—16,5	1,6	0,3	0,7	0,0	28	11,2	9,0—16,3	1,4	0,3	1,6	4,1
55	27	58,6	44,7—82,1	10,3	1,9	0,9	-0,2	28	54,5	43,5—70,3	6,1	1,1	0,4	0,0
56	27	9,4	6,9—12,0	1,4	0,3	0,0	-1,0	28	9,6	5,1—18,0	2,2	0,4	1,5	5,7
57	27	4,4	2,0—6,7	1,3	0,2	0,1	-1,0	28	3,7	2,3—6,0	0,7	0,2	0,8	0,8
58	27	46,2	13,2—65,0	11,5	2,2	-0,6	0,7	28	39,1	22,2—54,5	7,3	1,4	0,2	-0,2
62	28	76,9	68,6—83,0	3,5	0,7	-0,3	-0,6	28	75,5	69,6—82,0	2,9	0,6	0,3	-0,5
63	27	50,5	43,0—56,2	3,4	0,7	-0,3	-0,6	25	51,6	43,7—56,3	3,0	0,6	-0,6	0,0
64	28	74,2	61,4—80,5	4,7	0,9	-1,0	0,4	29	80,3	63,8—95,1	6,4	1,2	-0,1	0,4
65	28	47,9	36,4—65,1	6,2	1,2	0,5	0,3	29	49,3	41,7—62,8	4,9	0,9	1,1	1,0

47 lentelė. XIV–XVIII a. vakarų aukštaičių šiauliskųjų kranimetrija

Požiūrio Nr.	Vyrų kaukolės						Moterių kaukolės							
	N	M	min-max	S	m _M	A	E	N	M	min-max	S	m _M	A	E
3	71	183,7	172,0–199,0	5,2	0,6	0,3	0,0	59	174,7	163,0–186,0	5,9	0,8	0,0	-0,9
5	71	101,8	93,0–112,0	4,3	0,5	0,6	-0,3	57	95,3	83,0–107,0	4,1	0,5	0,0	0,8
6	71	142,8	131,0–154,0	5,6	0,7	0,0	-0,8	59	137,6	128,0–152,0	4,7	0,6	0,4	0,0
7	71	96,6	87,0–107,0	4,5	0,5	0,0	-0,5	59	93,3	86,0–102,0	3,1	0,4	0,4	0,3
11	71	135,6	124,0–147,0	5,1	0,6	-0,1	-0,4	57	127,5	118,0–138,0	4,5	0,6	0,4	0,0
22	71	85,1	75,0–95,0	4,4	0,5	-0,3	-0,5	57	88,1	78,0–97,0	3,9	0,5	-0,3	0,1
28	70	133,1	116,0–143,0	5,8	0,7	-0,8	0,5	57	124,5	115,0–131,0	3,6	0,5	-0,3	-0,1
30	67	69,7	61,0–80,0	4,3	0,5	0,0	-0,3	50	67,2	58,0–78,0	4,1	0,6	0,0	0,4
32	72	41,8	36,0–46,0	2,0	0,2	-0,1	0,2	58	40,1	37,0–44,5	1,6	0,2	0,3	-0,1
34	72	32,1	27,0–36,0	2,1	0,2	-0,2	-0,5	58	31,9	27,0–38,0	2,1	0,3	0,4	0,7
36	71	24,0	20,0–27,0	1,9	0,2	-0,1	-0,7	57	23,1	20,0–27,0	1,6	0,2	0,5	-0,4
37	71	50,7	40,0–58,0	3,3	0,4	-0,5	0,9	57	48,5	42,0–55,5	2,9	0,4	-0,1	-0,4
43	66	86,6	79,0–94,0	3,7	0,5	0,0	-0,8	54	87,3	81,0–100,0	3,4	0,5	0,9	2,2
46	60	29,2	14,0–44,0	5,6	0,7	0,2	0,2	44	26,6	16,0–35,0	4,3	0,6	-0,2	0,0
47	71	97,0	88,0–105,0	3,8	0,4	-0,2	-0,3	59	93,1	87,6–100,0	3,0	0,4	-0,1	-0,9
48	71	18,9	12,0–23,5	2,2	0,3	-0,1	0,0	59	17,0	11,2–21,0	2,0	0,3	-0,3	-0,2
49	71	137,5	128,7–149,6	4,1	0,5	0,2	-0,3	58	139,9	132,9–153,2	3,9	0,5	0,7	0,8
50	69	94,2	84,0–104,4	4,7	0,6	-0,1	-0,6	55	90,9	80,3–107,0	4,8	0,6	0,6	1,4
51	69	26,6	22,0–32,5	2,8	0,3	0,2	-1,0	54	24,5	18,0–34,0	2,9	0,4	0,5	0,7
52	69	121,2	111,1–131,2	5,0	0,6	0,0	-0,9	54	123,6	113,0–135,0	5,0	0,7	0,1	-0,5
53	70	21,4	16,3–26,7	2,3	0,3	0,3	-0,1	56	20,0	15,2–28,2	2,3	0,3	0,8	1,5
54	70	12,4	37,6–15,2	1,4	0,2	-0,5	0,9	56	11,3	6,7–14,0	1,3	0,2	-0,8	1,5
55	70	58,7	37,5–83,8	9,3	1,1	0,4	0,3	56	56,8	39,5–72,9	7,6	1,0	-0,1	-0,4
56	70	9,7	5,4–18,0	2,1	0,2	0,6	1,9	53	9,1	4,0–16,0	2,1	0,3	0,4	1,5
57	70	4,5	1,5–7,2	1,1	0,1	-0,3	0,0	53	3,9	0,8–5,5	1,0	0,1	-0,7	0,5
58	70	46,5	20,5–72,3	11,0	1,3	0,1	-0,3	53	42,9	17,8–79,6	12,1	1,7	0,3	0,7
62	71	77,8	70,9–86,9	3,3	0,4	0,7	0,3	59	78,9	71,1–85,9	3,6	0,5	-0,1	-0,6
63	66	52,3	45,2–60,2	3,4	0,4	0,3	-0,3	50	54,0	47,8–62,9	3,2	0,5	0,4	0,1
64	72	76,9	64,3–87,8	5,1	0,6	0,1	-0,5	58	79,7	71,1–100,0	5,1	0,7	1,3	3,3
65	71	47,4	36,2–60,0	4,6	0,5	0,2	0,0	57	47,8	38,5–58,1	4,0	0,5	0,4	0,2

48 lentelė. XIV–XVIII a. vakarų aukštaičių kauniškiųjų kranimetrija

Požiūrio Nr.	Vyrų kaukolės						Moterių kaukolės							
	N	M	min-max	S	m _M	A	E	N	M	min-max	S	m _M	A	E
3	56	184,0	170,0–206,0	6,9	0,9	0,3	0,4	56	174,0	159,0–188,0	6,3	0,8	-0,2	-0,3
5	50	101,3	92,0–115,0	5,1	0,7	0,5	-0,1	49	96,2	88,0–106,0	4,3	0,6	0,3	-0,6
6	56	144,1	129,0–168,0	6,4	0,9	0,5	2,4	56	137,4	126,0–152,0	5,7	0,8	0,3	-0,1
7	59	96,9	88,0–109,0	4,6	0,6	0,3	-0,4	58	93,4	81,0–101,0	4,1	0,5	-1,0	1,2
11	49	135,3	121,0–150,0	6,0	0,9	0,1	-0,4	52	129,0	122,0–142,0	4,6	0,6	0,6	-0,1
22	48	85,0	76,0–95,0	4,8	0,7	0,1	-0,9	46	88,3	81,0–96,0	3,8	0,6	0,0	-1,0
28	47	132,4	118,0–144,0	6,1	0,9	-0,1	-0,6	43	123,9	110,0–132,0	4,2	0,6	-0,7	1,4
30	49	68,6	58,0–79,0	4,6	0,7	-0,1	-0,2	49	64,5	58,0–73,0	3,6	0,5	0,5	-0,3
32	52	41,7	37,0–45,0	1,9	0,3	-0,1	0,4	51	39,8	37,0–43,0	1,5	0,2	-0,1	-0,6
34	52	31,8	27,5–36,0	2,0	0,3	0,2	-0,8	51	31,4	27,0–36,0	2,0	0,3	0,0	-0,3
36	55	24,6	21,0–29,0	1,6	0,2	0,4	-0,2	54	23,5	19,0–27,0	1,7	0,2	-0,3	0,5
37	55	50,2	42,0–58,0	3,7	0,5	0,4	-0,2	53	47,4	42,0–55,0	3,1	0,4	0,4	-0,4
43	44	84,6	79,0–92,0	2,9	0,4	0,3	-0,4	42	84,6	78,0–96,0	3,7	0,6	0,7	0,4
46	32	27,3	17,0–39,0	5,7	1,0	0,2	-0,7	29	23,9	16,0–32,0	5,2	1,0	0,1	-1,2
47	55	97,2	83,1–110,5	5,2	0,7	0,7	0,1	51	93,1	80,3–100,7	3,9	0,5	-0,7	1,3
48	55	18,3	12,3–23,6	2,4	0,3	0,0	-0,2	51	17,7	11,7–22,1	2,5	0,4	0,1	-0,8
49	55	138,8	128,3–150,6	4,6	0,6	0,1	-0,1	51	138,4	129,1–152,8	5,3	0,7	0,1	-0,4
50	45	96,2	87,4–109,2	4,5	0,7	0,4	-0,1	39	91,4	79,0–106,3	4,4	0,7	0,3	2,9
51	45	26,1	21,0–33,8	2,9	0,4	0,2	-0,3	39	24,1	18,0–27,8	2,4	0,4	-0,4	-0,5
52	45	123,6	113,1–135,6	5,7	0,9	0,2	-0,8	39	124,5	116,4–133,7	4,4	0,7	0,4	-0,7
53	48	22,8	17,0–30,7	3,1	0,4	0,8	0,4	48	21,2	16,3–27,2	2,6	0,4	0,3	-0,6
54	48	12,3	9,8–15,0	1,2	0,2	0,5	-0,2	48	11,2	7,9–15,0	1,3	0,2	0,1	0,6
55	48	54,5	40,0–73,5	6,1	0,9	0,4	0,8	48	53,5	36,0–67,0	7,9	1,1	-0,2	-0,8
56	50	10,2	4,9–18,9	2,6	0,4	0,7	1,0	48	10,0	5,2–13,3	1,9	0,3	-0,3	-0,3
57	50	4,3	1,4–6,4	1,0	0,4	-0,3	0,2	48	4,0	1,8–6,2	0,9	0,1	0,1	-0,2
58	50	43,4	24,5–64,0	9,5	1,3	-0,2	-0,6	48	40,7	23,5–64,5	9,4	1,4	0,5	-0,3
62	54	78,3	70,0–89,4	3,9	0,5	0,0	0,5	55	79,2	71,6–87,8	4,0	0,5	-0,1	-0,7
63	39	51,9	40,8–63,3	3,4	0,5	-0,1	3,9	40	52,2	46,8–58,9	3,1	0,5	0,3	-0,9
64	51	76,3	67,1–86,5	4,5	0,6	0,1	-0,7	50	79,0	65,9–89,7	5,4	0,8	-0,2	-0,3
65	55	49,2	37,5–57,8	4,0	0,5	0,2	0,3	53	49,7	36,4–62,8	4,6	0,6	-0,1	0,8

49 lentelė. XIV–XVII a. vakarų ir rytų aukštaičių paribio kranioometrija

Požy- mio Nr.	Vyrų kaukolės					Moterų kaukolės								
	N	M	min-max	S	m _M	A	E	N	M	min-max	S	m _M	A	E
3	31	184,1	174,0–196,0	5,6	1,0	0,2	-0,8	18	177,4	166,0–187,0	5,2	1,3	-0,5	-0,4
5	30	100,7	91,0–109,0	4,2	0,8	-0,1	-0,3	18	95,4	89,0–104,0	3,9	0,9	0,2	-0,6
6	31	142,4	134,0–152,0	4,2	0,7	-0,2	-0,4	18	137,0	131,0–143,0	4,2	1,0	0,1	-1,4
7	31	96,2	90,0–104,0	3,7	0,7	0,3	-0,8	18	94,1	86,0–103,0	4,6	1,1	0,0	-0,8
11	30	134,9	126,0–143,0	4,9	0,9	0,0	-1,0	18	128,4	118,0–134,0	4,6	1,1	-0,9	-0,2
22	31	86,1	77,0–99,0	3,8	0,7	0,9	2,7	17	86,2	79,0–94,0	4,1	1,0	0,1	-1,0
28	31	133,1	123,0–142,0	4,9	0,9	-0,1	-0,9	17	123,9	114,0–130,0	4,7	1,1	-0,7	-0,8
30	24	69,9	61,0–78,0	4,3	0,9	-0,3	-0,6	16	65,7	57,0–73,0	4,3	1,1	-0,2	-0,6
32	30	41,0	38,0–44,0	1,6	0,3	0,1	-1,0	18	40,3	38,0–43,0	1,5	0,4	0,4	-1,1
34	30	31,4	27,0–35,0	1,8	0,3	-0,1	-0,3	18	31,4	29,0–35,0	1,9	0,4	0,4	-1,0
36	31	23,5	20,0–26,0	1,4	0,2	-0,2	-0,3	18	23,4	20,0–27,0	2,1	0,5	-0,2	-0,8
37	31	50,2	43,0–56,0	3,2	0,6	-0,1	-0,6	18	47,3	39,0–52,0	3,4	0,8	-0,5	-0,2
43	25	85,3	78,0–91,0	3,4	0,7	-0,5	-0,2	17	83,6	78,0–88,0	2,6	0,6	-0,4	-0,5
46	19	28,8	17,0–33,0	4,1	0,9	-1,2	1,4	15	24,0	11,0–29,0	4,9	1,3	-1,2	1,0
47	30	96,1	84,0–103,3	3,9	0,7	-0,5	1,4	18	94,1	84,5–102,1	4,3	1,1	-0,2	-0,2
48	30	17,5	13,2–22,0	2,4	0,4	0,1	-1,1	18	17,5	15,0–19,5	1,4	0,3	0,0	-1,3
49	30	140,1	130,2–148,5	4,8	0,9	0,0	-0,9	18	139,1	133,6–144,9	3,3	0,8	-0,1	-0,3
50	30	93,4	84,0–102,9	4,1	0,7	0,3	0,1	16	91,9	82,0–101,2	5,2	1,3	-0,2	-0,3
51	30	26,2	19,0–33,1	3,0	0,5	-0,2	0,0	16	24,7	21,0–33,0	2,8	0,7	1,6	2,6
52	30	121,4	111,6–134,3	5,6	1,0	0,4	-0,7	16	123,5	113,8–128,3	3,7	0,9	-1,1	0,9
53	30	20,8	16,5–24,6	2,0	0,4	0,1	-0,6	18	20,9	17,0–25,5	2,3	0,3	0,4	-0,7
54	30	12,3	10,0–14,5	1,2	0,2	0,0	-0,9	18	11,5	9,9–14,0	1,5	0,3	0,6	-1,2
55	29	59,4	46,3–75,8	7,3	1,3	0,4	-0,6	18	56,0	39,6–81,8	10,5	2,5	0,9	0,3
56	29	9,5	7,4–12,2	1,3	0,2	0,3	-0,9	18	9,0	5,4–15,2	2,3	0,5	0,7	1,2
57	29	4,3	2,7–5,7	0,8	0,1	0,0	-1,1	18	3,9	1,1–7,3	1,7	0,4	0,6	0,4
58	29	45,4	32,7–64,0	7,7	1,4	0,2	-0,5	18	42,0	20,4–70,2	11,5	2,7	0,7	0,4
62	31	77,4	71,4–84,4	3,0	0,5	0,5	-0,1	18	77,3	72,4–83,4	2,8	0,6	0,3	-0,4
63	24	52,7	47,1–59,5	3,3	0,7	0,2	-0,6	15	53,7	47,6–66,7	4,6	1,2	1,3	2,1
64	30	76,8	69,2–85,4	3,6	0,7	0,4	0,4	18	78,0	72,5–85,4	3,4	0,8	0,6	-0,3
65	31	47,1	40,8–54,3	3,4	0,6	0,4	-0,3	18	49,7	42,6–59,1	5,4	1,3	0,4	-1,2

50 lentelė. XIV–XVII a. rytų aukštaičių panevėžiškių kranioometrija

Požy- mio Nr.	Vyrų kaukolės					Moterų kaukolės								
	N	M	min-max	S	m _M	A	E	N	M	min-max	S	m _M	A	E
3	68	185,0	169,0–205,0	7,7	0,9	0,1	-0,6	68	176,5	163,0–189,0	6,2	0,7	0,1	-0,5
5	58	102,5	95,0–113,0	4,5	0,6	0,2	-0,8	58	94,9	85,0–103,0	4,1	0,5	-0,3	0,1
6	68	141,2	126,0–156,0	5,7	0,7	0,0	-0,1	65	135,3	123,0–150,0	5,3	0,7	0,2	-0,1
7	61	96,6	85,0–104,0	4,3	0,6	-0,3	-0,4	58	93,3	85,0–101,0	3,9	0,5	-0,2	-0,8
11	60	136,5	123,0–145,0	4,3	0,6	-0,4	0,3	60	128,3	113,0–139,0	5,6	0,7	-0,1	-0,4
22	42	84,4	71,0–93,0	5,0	0,8	-0,3	-0,4	42	87,0	77,0–95,0	4,7	0,7	-0,2	-0,4
28	62	132,3	123,0–141,0	4,3	0,5	-0,1	-0,5	61	122,4	110,0–131,0	4,4	0,6	-0,5	0,0
30	51	69,6	61,0–82,0	4,4	0,6	0,5	0,1	49	63,5	56,0–71,0	3,5	0,5	-0,1	-0,2
32	53	42,6	40,0–47,0	1,6	0,2	0,5	-0,1	54	40,6	35,5–45,0	1,8	0,2	-0,3	0,2
34	53	31,9	24,5–37,0	2,4	0,3	-0,1	0,6	53	31,7	28,0–36,0	1,6	0,2	0,2	-0,1
36	55	24,4	21,5–28,5	1,8	0,2	0,2	-0,7	55	23,7	20,0–28,0	1,7	0,2	0,2	-0,3
37	52	50,4	44,0–58,0	3,2	0,4	0,0	-0,5	50	46,3	40,0–52,0	2,7	0,4	0,0	-0,5
43	37	86,1	79,0–94,0	3,6	0,6	-0,2	-0,4	40	84,7	77,0–91,0	3,4	0,5	0,0	-0,6
46	27	28,6	16,0–41,0	6,1	1,2	0,2	-0,6	27	26,5	13,0–37,0	6,5	1,2	0,0	-1,0
47	52	97,7	89,0–106,4	3,4	0,5	0,4	0,4	51	92,8	84,7–100,0	3,7	0,3	-0,2	-0,2
48	52	18,2	14,0–24,0	2,3	0,3	0,4	-0,3	51	16,6	12,3–20,8	2,0	0,3	0,0	-0,6
49	52	139,1	130,0–147,7	4,2	0,6	-0,1	-0,7	51	140,6	130,8–150,9	4,2	0,6	0,0	-0,4
50	36	94,9	86,3–101,5	3,7	0,6	0,0	-0,7	34	89,4	81,4–96,8	3,7	0,6	-0,2	-0,5
51	34	25,2	19,3–35,0	3,3	0,6	0,8	0,9	33	22,7	17,4–26,3	2,1	0,4	-0,7	0,1
52	34	124,4	107,8–135,8	5,9	1,0	-0,5	0,7	33	126,5	118,6–135,4	4,1	0,7	0,1	-0,3
53	36	22,3	16,8–27,2	2,4	0,4	0,0	-0,4	40	20,5	15,3–27,5	2,4	0,4	0,5	0,4
54	36	12,4	9,9–15,3	1,3	0,2	0,2	-0,8	40	11,0	7,8–13,6	1,5	0,2	-0,2	-0,8
55	36	56,1	38,4–77,5	8,5	1,4	0,4	0,2	40	53,6	34,9–73,2	8,9	1,4	0,2	-0,4
56	47	10,1	5,9–15,1	2,1	0,3	0,4	-0,2	44	9,2	4,9–12,3	1,6	0,2	-0,1	-0,4
57	45	4,5	2,0–8,2	1,2	0,2	0,5	0,7	43	3,6	1,1–5,5	1,0	0,1	=0,4	0,0
58	45	44,5	25,2–82,1	10,5	1,6	1,0	1,9	43	39,7	14,7–77,5	10,4	1,6	0,7	2,8
62	65	76,4	68,3–87,3	4,7	0,6	0,4	-0,6	64	76,9	67,5–84,0	3,7	0,5	-0,5	-0,4
63	50	52,7	47,1–61,2	3,1	0,4	0,4	-0,1	47	52,0	45,4–60,9	3,0	0,4	0,3	0,3
64	53	74,9	57,0–87,8	5,9	0,8	-0,2	0,3	52	78,2	67,4–87,2	4,5	0,6	0,0	-0,7
65	51	48,5	38,4–57,3	4,3	0,6	-0,1	-0,5	50	51,1	41,8–63,8	4,5	0,6	0,2	0,2

51 lentelė. XIV—XVIII a. rytų aukštaičių anykštėnų ir kupiškėnų kraniometrija

Požymio Nr.	Vyru kaukolės						Motėru kaukolės							
	N	M	min-max	S	m _M	A	E	N	M	min-max	S	m _M	A	E
3	74	182,4	170,0—199,0	6,5	0,7	0,1	-0,7	64	177,1	160,0—193,0	6,5	0,8	-0,1	0,4
5	72	101,0	89,0—110,0	4,1	0,5	-0,2	0,5	59	97,0	87,0—108,0	4,0	0,5	-0,2	0,3
6	73	141,4	128,0—156,0	5,9	0,7	0,0	-0,4	65	137,8	121,0—154,0	5,7	0,7	0,0	0,8
7	73	96,5	85,0—105,0	4,3	0,5	-0,4	-0,1	65	93,9	84,0—107,0	3,9	0,5	0,4	0,9
11	72	134,1	119,0—146,0	5,6	0,7	-0,5	0,1	60	129,2	117,0—141,0	5,4	0,7	-0,2	-0,3
22	71	86,6	73,0—97,0	5,0	0,6	-0,4	0,0	62	88,0	81,0—100,0	4,2	0,5	0,3	-0,6
28	70	133,1	123,0—145,0	4,5	0,5	0,2	0,3	59	124,6	114,0—134,0	4,4	0,6	0,0	-0,2
30	63	68,4	60,0—79,0	4,0	0,5	0,4	-0,1	59	64,8	57,0—73,0	3,8	0,5	0,1	-0,5
32	71	42,0	38,0—47,0	2,0	0,2	0,1	0,0	61	40,5	35,0—46,0	2,0	0,2	0,1	0,6
34	71	32,1	28,0—37,0	2,0	0,2	0,4	-0,1	63	32,2	28,0—39,0	2,3	0,3	0,8	0,4
36	71	24,3	20,0—28,0	1,7	0,2	-0,1	-0,2	62	24,0	20,0—29,0	1,7	0,2	0,7	0,5
37	72	51,0	44,0—59,0	3,4	0,4	0,4	-0,4	63	48,0	41,0—55,0	2,8	0,3	-0,1	-0,4
43	66	86,2	80,0—93,0	2,9	0,4	0,3	-0,6	59	87,1	78,0—95,0	2,8	0,4	0,0	1,2
46	50	30,9	18,0—42,0	5,6	0,8	-0,3	-0,8	45	27,2	18,0—40,0	4,9	0,7	0,3	-0,2
47	72	97,7	84,0—107,0	3,9	0,5	-0,5	0,9	63	94,2	85,0—101,7	3,8	0,5	-0,1	-0,1
48	72	18,7	12,0—28,0	2,6	0,3	0,3	1,2	63	17,6	11,3—22,0	2,3	0,3	-0,4	0,2
49	72	138,1	122,4—152,4	4,9	0,6	0,0	0,9	63	139,1	130,2—153,0	4,7	0,6	0,8	0,9
50	70	25,8	80,0—109,0	4,8	0,6	0,0	1,3	55	91,3	81,1—106,0	4,4	0,6	0,3	1,0
51	70	22,9	20,0—31,5	2,8	0,3	0,0	0,0	55	24,4	19,0—30,9	2,5	0,3	0,4	0,0
52	70	122,9	108,0—135,6	5,7	0,7	0,1	-0,4	55	123,9	113,8—132,5	4,4	0,6	-0,1	-0,5
53	66	21,9	17,5—33,0	2,4	0,3	1,4	4,8	55	20,5	14,8—27,7	2,5	0,3	0,4	0,4
54	66	12,9	8,5—17,2	1,6	0,2	0,3	0,6	55	11,9	8,9—15,1	1,4	0,2	0,4	0,3
55	66	59,3	42,5—76,4	7,8	1,0	0,1	-0,2	55	58,9	35,6—81,3	9,0	1,2	-0,1	0,0
56	70	10,0	7,0—15,0	1,9	0,2	0,6	-0,3	58	9,6	5,7—15,0	1,8	0,2	0,2	0,1
57	70	4,5	2,0—7,5	1,1	0,1	0,2	-0,2	58	4,0	2,5—6,9	0,9	0,1	0,4	0,4
58	70	45,0	20,8—73,7	10,8	1,3	0,3	0,0	58	42,0	27,3—57,5	7,9	1,0	-0,2	-1,0
62	73	77,5	68,0—89,4	4,1	0,5	0,2	0,2	64	77,9	69,5—93,1	4,2	0,5	1,1	2,3
63	59	51,1	43,4—58,8	3,0	0,4	0,0	0,2	56	52,2	44,9—58,4	2,9	0,4	0,2	-0,5
64	71	76,5	67,4—87,2	4,7	0,6	0,2	-0,8	61	79,4	66,7—88,1	4,4	0,6	-0,2	0,1
65	71	47,9	39,5—57,1	3,8	0,4	0,0	-0,4	62	49,9	42,4—59,1	4,3	0,5	0,4	-0,7

52 lentelė. XIV—XVIII a. rytų aukštaičių utėniškių kraniometrija

Požymio Nr.	Vyru kaukolės						Motėru kaukolės							
	N	M	min-max	S	m _M	A	E	N	M	min-max	S	m _M	A	E
3	27	183,8	168,0—193,0	5,6	1,1	-0,5	0,7	20	176,4	164,0—186,0	5,4	1,2	-0,2	-0,4
5	25	100,2	91,0—110,0	4,9	1,0	0,0	-0,5	18	96,2	90,0—104,0	3,8	0,9	0,5	-0,5
6	28	140,4	132,0—152,0	5,5	1,0	0,4	-1,0	20	137,2	130,0—144,0	4,1	0,9	-0,1	-1,1
7	27	95,1	85,0—103,0	3,9	0,7	-0,5	0,2	20	94,6	85,0—107,0	6,6	1,5	0,5	-1,1
11	25	136,2	120,0—145,0	6,3	1,3	-0,7	0,0	18	130,8	116,0—139,0	7,0	1,7	-0,7	-0,6
22	25	86,4	76,0—95,0	4,9	1,0	-0,1	-0,5	19	88,8	79,0—98,0	5,7	1,3	-0,1	-1,1
28	26	130,4	122,0—136,0	3,4	0,7	-0,7	-0,1	21	125,6	120,0—132,0	3,5	0,8	0,0	-1,1
30	22	69,2	60,0—78,0	4,4	0,9	0,0	-0,6	17	65,7	60,0—70,0	3,1	0,7	-0,5	-0,9
32	25	41,1	38,0—45,0	1,7	0,3	0,4	-0,3	20	40,5	37,0—44,0	1,6	0,4	0,0	0,0
34	25	31,7	28,0—35,0	2,0	0,4	-0,1	-0,9	19	31,5	26,0—35,0	2,0	0,5	-0,6	0,9
36	26	23,4	18,0—28,0	2,4	0,5	-0,2	-0,6	19	24,0	20,0—29,0	1,9	0,4	0,3	0,9
37	26	50,0	44,0—56,0	3,2	0,6	0,0	-0,9	19	47,5	41,0—53,0	3,3	0,8	-0,1	-1,0
43	22	85,7	79,0—94,0	3,6	0,8	0,2	-0,3	18	84,5	81,0—90,0	2,6	0,6	0,4	-0,6
46	17	27,1	17,0—41,0	5,2	1,3	0,8	1,2	17	23,9	9,0—36,0	6,0	1,4	-0,5	0,9
47	26	94,7	89,0—100,6	3,2	0,6	0,2	-0,8	19	94,4	86,5—101,6	4,4	1,0	0,0	-1,2
48	26	18,2	13,5—23,0	2,4	0,5	0,2	-0,7	19	17,0	13,0—21,5	2,4	0,5	0,3	-0,7
49	26	138,0	128,9—147,4	4,8	1,0	-0,1	-0,9	19	140,4	131,7—148,7	4,8	1,1	0,0	-0,8
50	24	95,3	87,0—105,3	5,5	1,1	0,0	-1,1	19	92,0	84,2—101,4	4,7	1,1	0,2	-1,0
51	24	26,6	22,6—31,0	2,7	0,5	0,0	1,5	19	24,1	21,0—28,2	2,4	0,5	0,5	-1,1
52	24	121,7	114,3—132,7	5,0	1,0	0,1	-0,9	19	124,8	117,7—130,8	4,0	0,9	-0,4	-1,2
53	22	21,3	17,6—27,0	2,6	0,5	0,6	-0,6	19	21,6	18,0—29,8	2,9	0,7	1,2	0,9
54	22	11,6	5,0—14,1	2,0	0,4	-1,6	3,2	19	10,7	8,8—12,3	1,1	0,3	-0,1	-1,3
55	22	54,8	25,3—73,9	10,3	2,2	-0,6	1,1	19	50,2	38,4—67,8	8,1	1,9	0,3	-0,7
56	22	9,1	5,0—11,4	1,7	0,4	-1,0	0,4	19	9,6	5,4—12,5	1,7	0,4	-0,5	0,1
57	22	4,0	1,5—6,5	1,4	0,3	0,3	-0,6	19	3,3	1,6—5,0	0,9	0,2	0,2	-0,6
58	22	43,8	28,9—84,2	15,2	3,2	1,3	0,9	19	35,0	20,3—65,8	11,0	2,5	1,0	1,0
62	27	76,3	68,4—87,5	4,3	0,8	0,5	-0,1	20	77,8	72,8—82,1	2,3	0,5	-0,1	-0,2
63	21	53,0	48,4—59,5	3,2	0,7	0,1	-1,0	17	52,4	47,6—56,5	2,5	0,6	-0,1	-0,9
64	25	76,3	58,5—87,5	6,4	1,3	-0,5	0,6	19	77,9	63,4—85,4	5,2	1,2	-1,0	1,2
65	26	46,9	36,0—56,0	5,3	1,0	-0,1	-0,8	19	50,6	44,4—58,5	3,9	0,9	0,4	-0,8

53 lentelė. XIV—XVII a. aukštaičių ir baltarusių paribio kranimetrija

Požymių Nr.	Vyrių kaukolės							Moterių kaukolės						
	N	M	min-max	S	m _M	A	E	N	M	min-max	S	m _M	A	E
3	59	177,4	166,0—189,0	7,3	0,9	0,6	0,2	57	169,6	157,0—183,0	6,1	0,8	—0,2	—0,4
5	42	99,0	91,0—108,0	4,9	0,8	0,2	-1,2	46	95,1	83,0—105,0	3,9	0,6	—0,2	1,2
6	61	141,4	129,0—157,0	6,2	0,8	0,1	-0,4	56	137,0	130,0—150,0	5,0	0,7	0,6	-0,2
7	59	96,4	82,0—110,0	5,5	0,7	0,0	0,0	51	93,5	83,0—106,0	5,0	0,7	-0,1	-0,3
11	53	133,4	122,0—146,0	5,6	0,8	-0,2	-0,3	53	129,0	117,0—140,0	4,7	0,6	—0,2	0,1
22	29	83,6	77,0—93,0	5,0	0,9	0,0	-0,3	31	88,3	75,0—99,0	5,4	1,0	0,1	-0,3
28	39	130,3	120,0—141,0	5,2	0,8	0,0	-0,7	40	120,9	112,0—130,0	4,0	0,6	—0,2	-0,2
30	26	66,4	57,0—73,0	3,5	0,7	-0,4	0,2	33	62,7	54,0—69,0	3,8	0,7	-0,4	-0,7
32	41	41,3	34,0—46,0	2,4	0,4	-0,4	0,6	43	39,2	35,0—45,0	2,3	0,3	0,1	-0,5
34	41	32,3	28,0—37,5	1,8	0,3	0,1	0,7	43	31,8	29,0—37,0	1,8	0,3	0,8	0,2
36	37	24,3	20,0—30,0	2,2	0,4	0,1	-0,2	36	23,5	16,0—28,0	2,2	0,4	-0,7	1,9
37	39	47,6	41,0—57,0	3,0	0,5	0,5	1,1	41	45,5	40,0—52,0	2,3	0,4	-0,1	0,5
43	22	83,8	77,0—90,0	3,1	0,6	-0,5	0,1	24	83,2	78,0—90,0	3,0	0,6	0,2	-0,4
46	18	28,4	19,0—42,0	6,1	1,4	0,7	-0,4	16	24,5	20,0—31,0	3,8	0,9	0,5	-1,3
47	39	96,8	80,2—110,0	4,8	0,8	-0,4	2,7	41	91,3	82,0—98,2	4,1	0,6	-0,3	-0,7
48	39	17,7	10,9—22,2	2,4	0,4	-0,4	-0,1	41	16,6	10,2—22,2	2,4	0,4	-0,1	0,2
49	39	139,8	131,4—149,6	4,8	0,8	0,1	-0,9	41	140,1	130,2—152,1	4,9	0,8	0,3	-0,2
50	23	93,8	83,9—106,5	5,3	1,1	0,5	0,6	23	87,6	81,2—94,1	3,4	0,7	-0,1	-0,5
51	23	24,0	17,2—28,2	2,8	0,6	-0,9	0,3	23	22,2	19,0—26,7	2,0	0,4	0,5	-0,4
52	23	125,9	117,6—137,8	4,8	1,0	0,7	1,4	23	126,3	118,7—133,7	4,3	0,9	0,0	-1,0
53	30	21,7	14,6—25,1	2,0	0,4	-1,3	3,9	30	20,4	15,8—26,2	2,2	0,4	0,0	0,3
54	30	11,9	8,4—14,9	1,4	0,3	-0,2	0,1	30	10,9	8,4—15,6	1,5	0,3	0,7	1,2
55	30	55,3	35,3—82,9	8,8	1,6	0,8	2,1	30	53,7	36,7—74,0	7,8	1,4	0,2	0,3
56	31	9,6	6,0—13,3	1,7	0,3	0,3	-0,1	34	9,7	5,6—13,1	1,8	0,4	-0,2	-0,7
57	31	3,8	2,4—5,5	0,9	0,2	0,1	-1,4	34	3,5	1,8—7,1	1,1	0,2	1,0	1,3
58	31	40,3	26,7—70,5	9,9	1,8	1,0	0,8	34	36,4	17,3—59,3	10,6	1,8	0,2	-0,8
62	57	79,4	71,6—89,0	3,9	0,5	0,1	-0,6	55	80,7	72,7—89,3	3,8	0,5	0,1	-0,3
63	21	50,9	44,2—55,6	3,1	0,7	-0,6	-0,5	29	51,9	44,6—58,4	2,9	0,5	-0,4	0,7
64	40	78,7	66,7—90,0	5,5	0,9	0,1	-0,3	42	81,3	70,1—97,4	5,5	0,8	0,4	0,4
65	37	51,2	38,8—60,0	4,9	0,8	-0,5	0,0	36	52,1	34,0—77,8	6,6	1,1	1,1	5,3

54 lentelė. XIV—XVIII a. pietų aukštaičių kranimetrija

Požymių Nr.	Vyrių kaukolės							Moterių kaukolės						
	N	M	min-max	S	m _M	A	E	N	M	min-max	S	m _M	A	E
3	65	181,1	168,0—197,0	6,7	0,8	0,1	-0,4	51	172,6	159,0—185,0	6,2	0,9	—0,2	-0,6
5	54	100,9	93,0—109,0	4,0	0,5	0,1	-0,6	44	95,4	89,0—106,0	4,1	0,6	0,4	-0,3
6	64	143,0	131,0—155,0	5,0	0,6	0,0	-0,3	48	137,1	127,0—147,0	5,6	0,8	0,0	-0,9
7	57	96,7	87,0—107,0	4,1	0,5	-0,3	0,0	49	94,6	87,0—101,0	3,7	0,5	-0,1	-0,9
11	67	134,7	120,0—147,0	6,3	0,8	-0,2	-0,6	43	128,7	119,0—140,0	5,1	0,8	0,3	-0,5
22	54	84,8	73,0—97,0	4,6	0,6	0,2	0,5	42	87,1	80,0—96,0	3,9	0,6	0,1	-0,5
28	64	132,6	119,0—143,0	5,0	0,6	-0,4	-0,3	48	124,6	114,6—134,0	4,5	0,6	0,1	-0,5
30	61	69,7	62,0—82,0	3,9	0,5	0,7	0,6	42	64,9	56,0—73,0	4,3	0,7	-0,3	-0,6
32	63	42,2	38,0—46,0	1,9	0,2	-0,1	-0,6	47	40,9	37,0—45,0	1,9	0,3	-0,3	-0,7
34	63	31,9	26,5—37,0	2,3	0,2	0,0	-0,2	47	32,0	28,0—36,0	2,0	0,3	0,1	-0,8
36	65	24,8	21,0—29,0	1,8	0,2	0,0	-0,5	47	23,9	20,0—27,0	1,6	0,2	0,0	-0,2
43	63	50,3	42,0—60,0	3,4	0,4	0,5	1,1	46	46,9	40,0—52,0	3,1	0,5	-0,2	-0,8
46	51	29,9	19,0—39,0	5,1	0,7	0,2	-0,7	33	27,7	17,0—39,0	5,3	0,9	0,4	-0,5
47	57	97,3	88,0—104,8	3,8	0,5	-0,3	-0,6	44	94,6	85,3—99,9	4,0	0,6	-0,6	-0,7
48	57	18,2	13,4—23,0	2,0	0,3	0,1	0,0	44	17,2	13,3—21,3	2,2	0,3	0,0	-0,9
49	57	139,2	129,3—147,9	4,1	0,5	-0,5	0,1	44	140,1	132,9—146,8	3,9	0,6	0,0	-1,1
50	51	94,7	86,0—102,5	4,5	0,6	-0,1	-0,9	40	90,6	77,9—105,3	5,6	0,9	-0,2	0,3
51	51	24,3	19,8—30,0	2,6	0,4	0,2	-0,8	40	23,0	17,3—36,8	3,5	0,6	1,4	3,8
52	51	125,7	115,8—137,8	4,9	0,7	0,0	-0,4	40	126,3	110,2—138,4	6,2	1,0	-0,5	0,0
53	56	22,2	17,4—33,0	2,7	0,4	1,2	3,2	42	21,5	16,5—28,3	2,6	0,4	0,1	-0,4
54	56	12,6	10,2—16,1	1,2	0,2	0,2	0,0	42	11,3	8,4—14,4	1,4	0,2	0,1	-0,3
55	56	57,6	41,0—76,5	7,9	1,1	0,5	-0,1	42	53,0	34,1—73,3	7,8	1,2	0,0	0,2
56	61	10,2	5,1—14,9	2,0	0,3	0,1	0,3	44	9,6	5,4—13,9	1,9	0,3	0,4	0,0
57	61	4,5	1,0—6,6	1,2	0,1	-0,7	0,5	44	3,8	1,7—6,1	1,0	0,2	0,2	-0,2
58	61	43,9	25,0—55,6	8,7	1,1	0,4	1,8	44	39,9	20,9—70,1	9,6	1,4	0,6	0,7
62	62	79,5	73,9—86,8	3,2	0,4	0,3	-0,8	48	79,5	72,8—89,0	3,9	0,6	0,3	-0,4
63	57	52,6	45,9—59,4	2,9	0,4	0,0	-0,3	40	52,0	46,7—59,5	3,4	0,6	0,4	-0,6
64	63	75,6	64,6—87,9	5,2	0,7	0,1	-0,5	47	77,6	48,2—85,1	6,2	0,9	-2,3	8,5
65	62	49,6	41,2—59,1	3,9	0,5	-0,1	-0,2	45	51,2	42,3—60,0	4,5	0,7	0,1	-0,9

55 lentelė. Visų XIV—XVIII a. Lietuvos kaimo gyventojų kranimetrija (siaura programa)

Požy- mio Nr.	Vyru kaukolės						Moterų kaukolės							
	N	M	min-max	S	m _M	A E	N	M	min-max	S	m _M	A E		
3	635	182,9	166,0—206,0	6,7	0,3	0,0	—0,1	514	175,0	157,0—193,0	6,4	0,3	—0,2	0,0
5	515	101,4	89,0—115,0	4,5	0,2	0,1	—0,2	456	96,2	83,0—113,0	4,2	0,2	0,2	0,7
6	629	142,2	126,0—168,0	5,5	0,2	0,1	0,3	511	136,9	121,0—154,0	5,1	0,2	0,2	0,2
7	563	96,5	82,0—110,0	4,3	0,2	—0,1	0,0	497	93,6	81,0—107,0	4,0	0,2	0,1	0,4
11	580	135,0	119,0—150,0	5,4	0,2	—0,2	—0,1	473	128,7	113,0—142,0	5,1	0,2	0,0	—0,2
22	458	85,0	69,0—99,0	4,8	0,2	0,0	0,0	412	87,2	74,0—100,0	4,4	0,2	0,0	0,0
28	519	132,5	116,0—145,0	5,1	0,2	—0,2	—0,1	462	123,8	110,0—134,0	4,2	0,2	—0,3	0,1
30	463	69,2	57,0—82,0	4,2	0,2	0,1	0,1	413	64,9	54,0—78,0	3,9	0,2	0,0	0,0
32	520	42,0	34,0—48,0	2,0	0,1	0,0	0,2	461	40,4	35,0—47,0	1,9	0,1	—0,1	0,4
34	519	32,0	24,5—38,0	2,1	0,1	0,0	0,1	461	31,9	26,0—39,0	2,0	0,1	0,4	0,6
36	534	24,3	18,0—30,0	1,9	0,1	0,0	—0,1	456	23,7	16,0—29,0	1,7	0,1	0,1	0,6
37	519	50,5	40,0—60,0	3,4	0,1	0,0	0,0	451	47,5	39,0—55,5	3,0	0,1	0,0	—0,4
43	414	85,6	76,0—94,0	3,3	0,2	0,0	0,0	381	85,0	72,0—100,0	3,7	0,2	0,0	0,8
46	344	29,5	14,0—49,0	5,7	0,3	0,2	—0,1	300	25,8	9,0—40,0	5,3	0,3	0,0	0,0
47	501	97,3	80,2—110,5	4,0	0,2	0,0	0,9	447	93,6	80,3—104,8	3,8	0,2	—0,2	0,1
48	501	18,3	10,9—28,0	2,4	0,1	0,1	0,2	447	17,2	10,2—22,2	2,2	0,1	—0,1	—0,1
49	500	138,9	122,4—152,4	4,6	0,2	0,0	—0,1	446	139,7	129,1—154,3	4,4	0,2	0,3	0,2
50	431	94,8	80,0—112,0	4,6	0,2	0,2	0,4	372	90,8	77,9—107,0	4,5	0,2	0,2	0,9
51	429	25,6	17,2—35,0	2,9	0,1	0,1	—0,2	370	23,9	17,1—36,8	2,9	0,1	0,0	0,9
52	429	123,5	107,8—137,8	5,5	0,3	0,1	—0,4	370	124,6	110,2—138,6	5,0	0,3	0,5	—0,3
53	445	21,7	14,6—33,0	2,5	0,1	0,7	2,0	400	20,7	14,8—29,8	2,4	0,1	0,5	0,4
54	445	12,5	5,0—17,2	1,5	0,1	—0,2	1,4	400	11,3	6,7—16,3	1,4	0,1	0,2	0,6
55	445	57,9	25,3—87,9	8,5	0,4	0,4	0,7	400	55,1	34,1—81,8	8,3	0,4	0,2	0,0
56	476	9,9	4,9—18,9	2,0	0,1	0,6	1,2	417	9,4	4,0—18,0	1,9	0,1	0,4	1,0
57	474	4,4	1,1—8,4	1,1	0,6	0,1	0,3	416	3,8	0,8—7,3	1,0	0,1	0,2	0,4
58	474	44,6	13,2—84,2	10,3	0,5	0,5	0,8	416	40,4	14,7—79,6	9,9	0,5	0,4	0,8
62	614	77,8	68,0—90,1	3,8	0,1	0,2	0,1	498	78,3	67,5—93,1	3,8	0,2	0,2	0,3
63	450	52,1	40,8—63,0	3,2	0,1	0,0	0,5	389	52,5	43,7—66,7	3,1	0,2	0,4	0,8
64	517	76,1	57,0—90,0	5,2	0,2	—0,1	0,1	454	79,0	48,2—100,0	5,1	0,2	—0,2	3,2
65	513	48,4	36,0—65,1	4,5	0,2	0,1	0,1	442	50,0	34,0—77,8	4,6	0,2	0,6	2,5

56 lentelė. Visų XIV—XVIII a. Lietuvos kaimo gyventojų kranimetrija (plati programa)

Požy- mio Nr.	Vyru kaukolės						Moterų kaukolės							
	N	M	S	m _M	V	A E	N	M	S	m _M	V	A E		
4	205	183,9	6,0	0,4	3,2	0,2	0,1	181	176,3	6,3	0,5	3,6	—0,3	—0,3
8	208	120,2	5,4	0,4	4,5	0,1	0,0	183	115,9	5,6	0,4	4,8	0,7	1,0
9	205	124,2	5,6	0,4	4,5	—0,5	0,5	181	118,3	5,0	0,4	4,2	—0,1	—0,1
10	202	109,4	5,0	0,3	4,5	0,9	4,3	177	105,7	4,3	0,3	4,0	0,1	—0,1
12	203	116,1	8,3	0,6	7,2	—0,9	0,0	180	112,4	3,8	0,3	3,4	0,4	0,5
13	205	521,6	14,6	1,0	2,8	0,4	2,5	182	501,8	14,1	1,0	2,8	0,0	—0,3
14	205	314,3	11,4	0,8	3,6	0,1	0,6	180	302,7	9,4	0,7	3,1	0,4	—0,1
15	176	372,5	10,4	0,8	3,3	—0,1	—0,1	172	360,0	13,3	1,0	3,7	—0,1	—0,4
16	178	128,2	6,3	0,5	4,9	—0,1	—0,4	181	124,1	6,0	0,5	4,8	0,3	0,2
17	179	128,2	7,3	0,5	5,7	—0,2	0,8	183	124,1	7,1	0,5	5,7	0,1	0,0
18	177	115,9	6,8	0,5	5,9	0,1	—0,2	173	112,0	7,1	0,5	6,4	0,2	0,4
19	208	112,2	4,9	0,3	4,3	—0,1	0,0	171	107,4	8,7	0,7	8,1	0,0	0,0
20	210	114,0	8,9	0,6	7,8	0,0	0,0	173	110,5	5,8	0,4	5,3	0,0	—0,2
21	203	95,9	4,9	0,3	5,1	—0,1	—0,4	163	93,4	4,9	0,4	5,2	0,2	0,3
23	198	78,0	5,1	0,4	6,6	0,0	—0,1	172	81,8	5,2	0,4	6,4	0,2	0,0
24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	187	97,3	4,8	0,3	4,9	0,2	0,1	158	92,5	5,0	0,4	5,4	0,0	0,4
27	206	104,3	4,2	0,3	4,1	0,3	0,6	170	100,4	3,6	0,3	3,6	—0,3	0,1
29	156	116,9	6,5	0,5	5,5	—0,1	—0,2	126	109,1	6,6	0,6	5,8	—0,1	0,1
31	200	19,9	1,9	0,1	9,7	—0,1	—0,5	167	18,9	0,2	2,2	11,5	0,0	—0,1
33	193	38,5	1,8	0,1	4,7	—0,2	—0,3	160	37,5	1,6	0,1	4,2	0,2	0,4
35	161	49,5	2,3	0,1	4,7	—0,1	—0,2	157	48,0	2,4	0,2	5,0	—0,2	—0,5
38	179	52,8	2,9	0,2	5,5	0,4	—0,2	153	50,1	3,0	0,2	5,9	0,2	0,1
39	157	61,2	3,4	0,3	5,5	—0,4	0,2	128	58,4	3,3	0,3	5,6	—0,4	0,2
40	190	45,5	2,8	0,2	6,1	0,3	0,3	164	43,2	2,8	0,2	6,5	0,0	—0,6
41	149	39,8	2,7	0,2	6,7	—0,1	0,3	119	38,6	2,6	0,2	6,8	0,5	2,6
42	123	12,6	2,9	0,3	22,8	1,1	5,4	107	11,2	2,3	0,2	20,8	—0,3	—0,3
44	189	87,9	3,9	0,3	4,4	0,0	—0,3	161	87,9	4,2	0,3	4,8	0,0	0,6
45	174	79,1	6,9	0,5	8,7	—0,7	—2,2	153	75,7	7,7	0,6	10,1	—0,3	—0,2

Požiūrio Nr.	Vyrių kaukolės						Moterų kaukolės							
	N	M	S	m _M	V	A	E	N	M	S	m _M	V	A	E
59	167	4,9	1,6	0,1	32,1	0,3	0,2	158	4,5	1,6	0,1	34,8	0,6	0,6
60	185	52,5	4,0	0,3	7,6	-0,3	2,2	154	48,9	5,5	0,4	11,1	-0,4	0,9
61	185	12,5	1,8	0,1	14,8	0,2	0,2	154	11,8	2,0	0,2	17,3	2,4	3,9
66	158	118,5	6,5	0,5	5,4	0,2	-0,2	131	111,7	6,4	0,6	5,8	0,1	-0,4
67	185	102,9	6,4	0,5	6,2	0,0	-0,1	162	94,1	5,6	0,4	6,0	-0,1	1,0
68	191	44,7	2,3	0,2	5,1	-0,1	-0,3	172	43,2	2,6	0,2	6,0	0,1	0,3
69	185	75,9	4,6	0,3	6,0	0,0	0,7	166	72,2	4,2	0,3	5,8	0,3	0,7
70	181	107,8	5,4	0,4	5,0	0,1	-0,4	156	102,7	5,2	0,4	5,1	0,3	0,4
71	172	33,0	2,9	0,2	8,8	0,0	0,5	146	29,8	2,7	0,2	9,0	-0,2	0,2
72	152	27,7	2,7	0,2	9,8	0,2	0,5	119	25,3	2,5	0,2	10,0	0,1	-0,4
73	196	11,7	1,4	0,1	12,2	0,2	-0,2	173	10,7	1,6	0,1	15,1	0,9	3,3
74	186	64,8	5,6	0,4	8,7	-0,5	0,6	169	58,8	4,9	0,4	8,3	-0,1	0,5
75	190	60,4	6,8	0,5	11,2	-0,1	-0,3	169	54,8	7,0	0,5	12,8	0,1	-0,5
76	192	31,6	2,9	0,2	9,1	-0,2	0,0	145	30,0	2,5	0,2	8,3	0,2	-0,5
77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

57 lentelė. Vyriškų Vilniaus serijų statistiniai rodikliai

Požiūrio Nr.	J. Jasinskio g. (dab. P. Cvirkos)			Z. Sierakausko g.			Pranciškonų bažn.			Tauru kalnas			Latako g.			Sv. Jono bažn.		
	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S
3	333	178,7	6,4	176	177,7	5,7	141	180,7	5,8	31	178,9	7,8	38	182,0	7,1	68	179,2	5,6
5	274	100,4	4,7	172	100,5	4,1	128	100,8	4,6	27	99,0	4,9	35	102,7	3,8	64	100,0	6,0
6	343	142,7	5,4	176	142,7	5,2	145	143,3	5,0	29	142,2	4,6	38	145,9	5,1	67	145,9	6,2
7	331	96,2	4,3	179	96,8	4,4	142	96,5	4,7	30	95,2	4,4	39	98,9	4,1	66	96,0	4,3
11	287	132,5	5,7	174	133,3	4,5	130	133,9	5,6	28	130,9	5,3	35	137,0	4,7	64	131,2	6,2
22	197	82,9	4,1	166	82,4	4,4	104	83,4	4,4	19	81,2	3,8	31	84,5	3,3	58	83,5	4,8
28	284	131,8	4,8	172	132,4	4,4	137	132,9	5,2	28	130,4	4,1	38	134,3	6,5	64	132,2	3,8
30	195	69,1	4,1	170	69,9	4,1	108	69,0	3,9	16	68,7	4,8	35	70,7	4,4	59	70,4	4,3
32	232	42,8	1,6	178	42,7	1,8	116	43,2	2,1	22	42,8	1,6	34	43,1	1,5	61	42,3	1,9
34	234	31,9	2,0	180	31,9	2,1	114	32,0	2,0	23	31,9	2,1	35	33,0	2,6	62	33,5	2,3
36	222	24,6	1,9	179	24,6	1,8	113	24,4	1,8	19	25,1	2,7	36	25,5	2,1	59	25,1	2,2
37	220	50,0	3,2	178	50,5	3,4	113	49,8	3,2	19	49,9	3,6	34	51,0	3,2	60	52,9	2,9
43	164	85,0	3,2	154	84,7	3,0	101	84,4	2,9	16	83,4	3,7	31	86,4	3,5	54	86,4	3,1
46	138	29,8	5,8	147	29,7	6,0	87	29,9	6,6	14	28,4	5,7	26	31,1	5,4	48	30,2	5,4
47	276	96,7	3,6	170	97,1	3,5	131	97,5	4,1	30	96,8	4,1	38	98,9	3,7	60	98,9	4,0
48	276	18,1	2,3	170	18,3	2,7	131	17,7	2,8	30	17,5	1,9	38	18,6	2,3	60	17,7	2,5
49	276	139,0	4,4	170	138,8	5,0	131	140,3	5,0	30	140,2	3,4	38	138,9	4,2	60	140,7	4,8
50	173	93,0	4,5	145	94,3	4,7	96	95,0	4,4	13	93,7	4,7	30	95,7	4,6	56	93,6	4,8
51	173	23,5	2,6	145	25,5	2,9	96	23,9	2,6	13	22,9	2,1	30	23,8	2,6	56	23,3	2,9
52	173	126,6	5,1	145	123,5	5,2	96	126,6	5,1	13	128,4	4,0	30	127,2	4,6	56	127,2	5,3
53	217	21,8	2,3	171	21,9	2,2	111	20,9	2,4	19	21,2	1,8	29	22,1	2,4	52	22,4	2,2
54	217	12,0	1,7	171	12,1	1,5	111	12,0	1,4	19	11,4	2,8	29	13,1	1,5	51	12,0	1,4
55	217	55,3	8,6	171	55,7	7,5	110	55,5	8,0	19	56,7	10,4	29	59,9	9,2	51	54,2	7,5
56	254	9,8	1,9	175	9,8	1,9	119	9,5	2,0	25	9,8	1,9	31	10,4	1,6	59	10,4	2,6
57	254	4,3	1,1	175	4,2	1,1	119	4,1	1,1	25	4,1	1,1	31	5,1	1,3	59	4,8	1,3
58	254	44,2	10,0	175	43,5	10,0	119	42,8	10,2	24	42,2	10,9	31	48,8	10,8	59	46,6	10,2
62	323	79,9	3,9	171	80,3	4,0	139	79,3	3,7	30	79,5	4,6	37	80,3	3,8	67	81,4	3,7
63	191	52,5	3,5	161	52,8	3,4	105	51,9	3,0	16	52,9	3,1	34	52,6	3,8	57	53,3	3,2
64	229	74,4	5,0	178	74,8	5,0	113	74,1	4,6	22	74,0	4,6	34	76,2	6,8	61	79,3	5,1
65	220	49,2	4,6	178	48,9	4,9	113	49,1	4,4	19	50,0	5,3	34	50,3	4,4	59	48,2	5,1

Požiūrio Nr.	Sv. Mikalojaus bažn.			Turgaus g. Geležinkelio			Sv. Onos bažn.			Literatų sketsg.			I rinktinė			II rinktinė (sv. Onos bažn., Literatų sketsg., I rinktinė)		
	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S	N	M	S
3	18	173,4	5,0	5	174,0	9,7	35	168,9	7,8	11	175,6	6,1	20	174,6	6,3	66	171,7	7,6
5	17	94,5	4,4	5	96,8	6,1	17	91,4	6,1	10	96,0	3,3	15	97,6	3,9	42	94,7	5,5
6	17	139,4	6,3	6	142,5	5,9	35	137,3	4,5	11	141,3	3,1	21	139,5	4,6	67	138,6	4,5
7	18	93,1	3,4	5	97,6	2,7	34	94,9	5,1	12	95,1	4,3	18	95,0	4,2	64	95,0	4,6
11	17	127,2	5,2	5	128,0	6,0	19	128,6	7,6	10	126,3	6,1	18	129,7	6,5	47	128,5	6,9
22	9	87,1	5,1	3	84,7	3,2	5	89,6	7,7	5	86,6	4,1	10	84,7	3,8	20	86,4	5,2
28	16	123,0	3,8	3	124,7	3,5	26	121,8	5,2	12	126,8	4,2	16	124,4	4,9	54	123,7	5,2
30	11	64,3	3,4	3	64,3	6,8	7	64,1	4,8	6	66,7	2,9	13	65,4	3,5	26	65,3	3,7
32	14	40,9	2,2	3	42,3	1,1	20	41,9	2,1	7	42,3	1,7	14	41,2	1,7	41	41,7	1,9
34	14	32,3	2,7	3	32,5	1,3	20	32,5	3,1	7	34,1	2,1	15	32,2	2,1	42	32,7	2,6
36	13	23,4	2,2	3	23,5	1,8	20	23,9	1,6	6	25,5	2,5	15	23,4	1,9	41	23,9	1,9
37	13	47,1	1,9	3	46,3	5,8	20	47,7	3,4	6	48,5	2,4	15	47,3	2,6	41	47,7	2,9
43	9	85,1	3,1	3	87,0	4,4	5	84,2	2,9	5	84,4	1,8	10	85,1	3,0	20	84,7	2,6
46	10	24,8	4,6	2	27,5	2,1	5	24,0	3,2	5	27,0	6,1	9	27,1	3,5	19	26,3	4,2
47	16	92,0	3,0	5	96,3	2,2	17	92,7	4,6	9	96,4	3,5	15	93,5	3,5	41	93,8	4,1
48	16	16,4	2,8	5	18,0	3,6	17	16,4	2,0	9	17,4	2,8	15	16,7	2,3	41	16,7	2,3
49	16	140,9	5,7	5	138,6	9,0	17	141,2	3,8	9	140,3	5,2	15	140,8	4,4	41	140,9	4,2
50	10	89,2	4,7	3	85,3	2,8	5	84,6	2,9	6	93,8	5,1	10	89,9	5,1	21	89,7	5,6
51	10	22,1	2,2	3	19,3	7,5	5	20,3	4,1	6	22,2	4,2	10	21,9	4,6	21	21,6	4,2
52	10	127,2	5,2	3	131,9	17,2	5	129,0	8,2	6	129,5	8,0	10	128,4	7,9	21	128,9	7,6
53	14	21,0	3,0	3	22,3	0,6	8	21,5	1,3	5	22,2	2,2	11	21,9	2,7	24	21,8	2,5
54	14	10,7	1,2	3	9,9	1,8	8	10,5	1,3	5	10,9	1,8	11	11,1	1,2	24	10,9	1,3
55	14	51,9	9,8	3	44,2	7,3	6	46,2	8,5	5	49,5	10,4	11	51,1	9,3	22	49,4	9,1
56	16	9,6	1,5	3	9,6	1,4	12	9,9	2,2	5	9,8	1,4	13	9,7	1,7	30	9,8	1,8
57	16	3,7	0,8	3	3,5	1,4	12	3,5	0,7	5	4,1	0,8	13	3,4	0,9	30	3,6	0,8
58	16	38,4	7,0	3	35,4	11,5	12	35,9	8,0	5	41,7	2,9	13	35,4	9,6	30	36,6	8,3
62	17	80,5	3,7	5	81,7	5,2	34	81,4	4,5	10	80,9	3,3	20	79,7	4,0	64	80,8	4,2
63	10	52,5	2,6	2	52,8	9,5	7	52,5	3,8	6	51,9	2,2	10	52,3	1,9	23	52,3	2,6
64	14	79,0	6,4	3	76,8	3,1	20	76,9	6,9	7	80,7	4,2	14	78,5	5,2	41	78,1	6,0
65	13	49,7	4,0	3	51,5	9,5	20	50,2	4,5	6	52,6	4,2	15	49,6	3,3	41	50,3	4,1

59 lentelė. Viduramžių vilniečių kraniometrija

Požiūrio Nr.	Vyru kaukolės						Moteru kaukolės						
	N	M	min-max	S	m _M	A E	N	M	min-max	S	m _M	A E	
3	923	179,2	161,0-200,0	6,3	0,2	0,1	621	171,1	155,0-188,0	5,8	0,2	0,0	-0,1
5	799	100,4	82,0-121,0	4,6	0,2	1,0	517	95,6	82,0-108,0	4,2	0,2	-0,1	0,2
6	934	143,3	125,0-162,0	5,5	0,2	0,1	641	138,3	124,0-154,0	5,1	0,2	0,1	-0,1
7	918	96,7	84,0-118,0	4,5	0,1	0,2	629	93,3	81,0-106,0	4,1	0,2	0,0	0,0
11	825	133,0	113,0-150,0	5,5	0,2	-0,2	537	127,3	110,0-143,0	5,8	0,2	-0,1	-0,1
22	637	89,9	79,0-95,0	4,9	0,2	0,1	380	85,4	74,0-98,0	4,5	0,2	0,0	-0,2
28	888	132,2	118,0-147,0	4,9	0,2	-0,2	534	123,8	110,0-137,0	4,7	0,2	0,0	-0,2
30	654	69,5	54,0-80,0	4,1	0,2	0,0	412	65,2	50,0-75,0	4,0	0,2	-0,2	0,0
32	733	42,8	37,0-49,0	1,8	0,1	0,2	477	41,0	37,0-47,5	1,7	0,1	0,1	0,0
34	739	32,1	26,0-39,0	2,2	0,1	0,3	484	32,0	27,0-39,0	2,1	0,1	0,2	0,2
36	714	24,6	20,0-33,0	2,0	0,1	0,3	475	23,7	18,0-29,0	1,7	0,1	0,1	0,1
37	708	50,5	40,0-60,0	3,6	0,1	-0,1	468	47,5	39,0-56,0	3,2	0,1	0,0	-0,2
43	579	85,0	75,0-96,0	3,2	0,1	0,0	346	84,6	76,0-93,0	3,2	0,2	0,1	-0,2
46	513	29,9	13,0-47,0	5,9	0,3	0,2	312	26,1	7,0-39,0	6,0	0,3	-0,4	-0,1
47	803	97,3	87,0-111,8	3,8	0,1	0,2	534	93,3	81,9-118,0	3,7	0,2	0,5	3,5
48	803	18,1	11,8-27,8	2,5	0,1	0,2	533	16,7	9,8-24,8	2,4	0,1	0,3	0,3
49	803	139,4	120,5-151,7	4,7	0,2	-0,1	533	140,6	124,2-156,3	4,8	0,2	-0,2	0,6
50	574	93,9	79,5-109,9	4,6	0,2	0,1	346	89,2	78,0-102,4	4,8	0,3	0,1	-0,2
51	574	24,1	15,0-32,1	2,8	0,1	0,4	346	22,4	12,5-30,5	3,0	0,2	-0,2	0,5
52	574	126,0	110,3-143,7	5,3	0,2	0,1	346	126,9	111,9-145,1	5,8	0,3	0,2	0,3
53	666	21,9	15,4-29,0	2,3	0,1	0,2	420	21,0	14,6-30,6	2,5	0,1	0,4	0,6
54	665	12,0	7,8-23,0	1,6	0,1	0,7	420	10,9	6,9-19,6	1,4	0,1	0,5	2,7
55	666	55,4	32,1-87,3	8,1	0,3	0,3	416	52,1	15,4-93,3	8,7	0,4	0,1	1,9
56	737	9,8	4,9-16,8	1,9	0,1	0,2	476	9,5	5,0-14,9	1,8	0,1	0,3	0,0
57	737	4,3	1,2-7,4	1,1	0,0	0,1	476	3,7	0,8-6,3	1,0	0,0	0,2	-0,2
58	737	44,3	16,6-82,0	10,1	0,4	0,3	476	39,1	11,4-98,5	10,0	0,5	0,6	2,3
62	899	80,0	62,3-91,7	3,9	0,1	0,0	594	80,6	70,6-90,6	3,6	0,1	-0,1	-0,2
63	634	52,6	42,3-76,3	3,4	0,1	0,7	369	52,5	41,7-62,7	3,6	0,2	-0,2	0,2
64	727	75,0	46,4-92,5	5,3	0,2	-0,1	475	78,0	64,5-92,1	4,8	0,2	0,2	-0,2
65	707	49,1	35,7-89,39	4,8	0,2	1,1	465	50,1	32,7-70,0	4,8	0,2	0,6	2,0

60 lentelė. Kaimo jungtinės serijos kraniometrinių požymių koreliacijos koeficientai (šimtosios dalys)

Požy- mio Nr.	3 36 53	5 37 54	6 43 55	7 46 56	11 47 57	22 48 58	28 49 62	30 50 63	32 51 64	34 52 65	$N = \frac{Q}{P} = \frac{282}{498}$
♂											
3	—	51	13	26	39	-05	26	25	32	08	3
338	14	24	00	-04	40	35	-24	36	28	-15	
-635	19	27	07	18	12	-01	-65	12	-11	-07	
3	—	—	00	26	50	-26	28	27	35	16	5
14	30	-01	-02	42	50	-40	21	26	-19		
10	35	12	25	21	03	-37	15	-08	-10		
5	52	—	—	33	16	14	48	27	17	15	6
18	31	27	00	21	-08	15	17	00	08		
15	27	-06	04	08	05	67	00	00	-14		
6	15	06	—	—	17	14	45	28	43	15	7
15	17	16	-09	73	28	-06	37	03	14		
11	12	01	32	08	-17	06	01	-17	-01		
7	17	21	32	—	—	16	22	19	14	03	11
17	16	14	-02	20	24	-19	18	22	-17		
34	22	-10	28	12	04	-16	07	-06	-07		
11	30	48	15	11	—	—	-11	-21	-23	-31	22
00	13	02	14	19	-12	10	-14	-06	-01		
00	12	09	11	12	-16	14	-17	-12	10		
22	-12	-22	05	13	13	—	—	38	45	17	28
-01	-31	19	-03	-19	-28	13	42	08	11		
07	-17	-19	-01	-13	-15	17	-19	-15	-12		
28	28	34	49	39	31	-15	—	—	37	40	30
25	37	09	12	58	12	06	33	21	-08		
19	31	10	12	13	02	19	81	13	-43		
30	24	28	16	12	16	-32	31	—	—	34	32
07	72	12	-07	24	19	-13	23	10	05		
-09	07	11	-03	12	16	-05	78	-36	-08		
32	34	41	22	37	15	-33	45	34	—	—	34
23	34	03	07	67	35	-14	23	04	00		
07	19	08	05	08	06	-07	05	-37	-29		
34	11	09	15	19	01	-37	24	42	32	—	
-01	44	08	04	22	21	-16	02	08	-07		
-11	11	16	-01	10	12	04	06	73	-33		

Požy- mio Nr.	3 36 53	5 37 54	6 43 55	7 46 56	11 47 57	22 48 58	28 49 62	30 50 63	32 51 64	34 52 65	♀
♂											
36	14	15	05	18	04	10	21	09	19	05	36
—	14	-03	-10	30	09	01	30	11	02		
30	03	-21	23	04	-13	-06	02	-08	69		
36	14	30	27	24	15	-25	40	73	35	49	37
—	—	22	02	35	18	-07	33	32	-20		
34	20	17	13	26	18	03	53	22	-57		
37	31	31	27	11	-10	15	08	18	08	12	43
21	—	—	17	05	14	-13	-09	-19	17		
-06	15	11	10	13	10	20	13	06	-19		
43	11	06	16	-09	-05	-14	-05	02	-02	16	46
-07	13	—	—	-08	09	-12	00	10	-11		
04	08	05	-03	28	34	03	07	16	-10		
46	-04	02	04	-02	20	-09	57	37	68	27	47
-07	02	15	—	—	40	-09	52	12	11		
-15	29	35	-01	03	-20	-13	07	-22	-01		
47	31	43	25	63	19	-12	06	22	32	11	48
35	29	03	01	—	—	-95	16	27	-22		
39	27	-09	28	12	03	-31	21	-10	-06		
48	26	42	-04	26	06	-28	13	-11	-11	-03	49
11	23	15	-03	36	—	—	01	-26	29		
18	30	10	26	20	12	29	-21	03	07		
49	-17	-31	12	-06	00	24	06	33	35	14	50
00	-16	-16	03	-05	-95	—	—	45	-02		
-07	-22	-12	-18	-26	-17	22	12	-07	01		
50	20	24	24	19	19	-09	42	23	10	06	51
37	24	-01	03	39	05	07	—	—	-90		
31	15	-12	18	-02	-17	04	-05	00	-15		
51	26	23	-09	-02	11	-15	04	29	04	00	52
10	32	-14	-06	04	38	-39	17	—	—		
-09	08	13	-03	09	15	-27	27	05	17		
52	-17	-12	21	09	-01	11	15	-18	07	-07	
06	-21	12	05	13	-36	42	25	-89	—		
21	-03	-18	10	-10	-22	29	-29	-12	20		

60 lentelės tęsinys

Požy- mio Nr.	3 36 53	5 37 54	6 43 55	7 46 56	11 47 57	22 48 58	28 49 62	30 50 63	32 51 64	34 52 65	PO
♂	19 30 —	20 -01 18	09 -02 -60	50 -20 42	10 51 00	15 28 -37	27 -11 -07	08 30 -06	08 -03 -19	-14 18 27	53
53	10 34 —	35 20 —	01 11 66	15 24 21	25 14 55	-09 36 42	12 -35 -19	20 11 16	02 17 05	06 -14 -13	54
54	15 13 22	27 15 —	-06 11 —	-25 33 -16	12 -26 43	-17 08 62	-08 -19 -09	10 -14 16	-05 16 20	16 -25 -31	55
55	03 -17 -56	09 15 66	01 05 —	32 -03 —	12 29 51	-01 36 -22	11 -28 -08	14 14 11	08 04 -08	-03 01 10	56
56	08 23 41	28 03 27	08 07 -08	28 -01 —	12 03 —	-18 28 69	08 -30 -02	24 -01 22	-01 11 11	11 -13 -16	57
57	08 00 -02	25 19 40	06 19 36	14 35 53	12 12 —	-16 03 —	-02 -11 04	14 -13 15	-06 11 18	14 -18 -25	58
58	02 -19 -36	06 20 23	00 17 48	-08 39 -20	04 -10 70	-15 12 —	17 29 —	02 -13 -08	-11 -21 08	04 17 -05	62
62	-61 01 01	-33 -08 -02	68 05 -01	13 06 00	-09 -03 01	13 -22 -01	19 22 —	81 12 —	11 21 22	30 -18 -36	63
63	08 -08 -21	08 48 -14	-14 04 03	-14 -18 -13	-01 -15 -01	-23 12 15	-31 -18 -18	78 -05 —	-36 00 —	69 -03 -22	64
64	-14 -15 -18	-18 19 -03	-01 06 11	-07 -01 -04	-11 -25 02	-14 -03 08	-07 -06 09	18 -15 22	-37 05 —	-29 17 —	65
65	-10 70 32	-05 -55 -01	00 -17 -25	03 -08 16	-10 08 -09	14 -07 -31	-08 11 06	-45 14 -40	-05 -15 -27	-33 20 —	

61 lentelė. Vilniaus jungtinės serijos kranimetrinių požymių koreliacijos koeficientai (šimtosios dalys)

Požy- mio Nr.	3 36 53	5 37 54	6 43 55	7 46 56	11 47 57	22 48 58	28 49 62	30 50 63	32 51 64	34 52 65	PO
♂	— 13 25	50 17 17	20 12 -03	30 02 17	32 28 15	15 32 02	16 -26 -60	27 23 17	22 23 -02	12 -15 -03	3
3	— 11 23	— 25 23	13 16 -02	28 05 25	50 35 25	-12 43 04	34 -36 -27	32 29 11	26 23 -10	07 -11 -06	5
5	45 17 24	— 32 31	— 28 06	33 14 14	31 28 15	24 00 04	44 08 65	21 29 -07	13 06 -03	06 04 -07	6
6	14 06 11	00 11 05	— 23 -01	— 00 40	28 74 13	23 36 -19	36 -19 05	23 41 -03	41 14 -10	18 03 00	7
7	27 25 45	24 16 20	34 13 -13	— 00 35	— 24 22	37 12 10	33 -06 01	28 24 07	13 26 -07	00 -17 -12	11
11	21 04 10	47 06 16	13 03 07	18 12 04	— 13 -06	— -16 -19	-06 17 09	-16 02 -12	-17 -02 -19	-29 03 06	22
22	-01 -05 04	-13 -18 -21	12 02 -20	05 02 -06	24 -11 -20	— -25 -17	— 05 23	35 53 -25	39 08 -14	11 11 -02	28
28	21 22 28	33 23 20	39 01 -03	40 00 14	27 55 08	-02 10 -04	— 05 16	— 29 77	31 42 23	42 -31 -44	30
30	31 06 07	33 73 11	11 14 05	12 -13 05	08 22 20	-30 26 18	22 -22 -14	— 26 81	— 10 -27	41 04 03	32
32	32 25 23	38 22 15	23 07 -02	41 03 12	11 68 10	-16 38 00	48 -23 -03	25 29 -04	— 05 -29	— -09 -23	34
34	19 02 -02	14 46 12	19 13 11	20 -04 -01	-07 29 18	-23 25 22	10 -19 10	47 -02 39	31 06 79	— -06 -29	

61 lentelės tęsinys

Požy- mio Nr.	3 36 53	5 37 54	6 43 55	7 46 56	11 47 57	22 48 58	28 49 62	30 50 63	32 51 64	34 52 65	♀
♂	13 — 29	18 14 -01	10 -08 -23	20 -11 25	09 37 04	-05 07 -14	29 04 -01	07 39 -11	30 08 -11	08 09 67	36
36	11 — 37	25 — 20	22 15 16	21 19 05	26 25 27	-17 22 23	35 -16 03	76 30 54	28 42 26	43 -31 -53	37
37	26 14 02	32 — 08	28 — 04	16 14 16	09 07 21	11 21 12	05 -21 11	08 -05 06	01 -17 -03	-01 15 -16	43
43	18 -06 02	15 19 04	23 — 02	00 — -07	17 02 34	-04 13 42	06 -13 10	04 -02 05	05 30 03	08 -33 -21	46
46	-01 -11 -16	-06 -01 21	02 04 28	00 — -11	24 — 12	00 40 -14	53 -14 02	30 52 00	65 09 -24	22 12 10	47
47	31 36 56	36 18 20	25 04 -21	70 -06 37	13 — 12	-16 — 08	09 -96 -26	30 09 26	36 37 -02	23 -33 -08	48
48	30 21 28	44 23 36	00 28 11	34 -02 40	03 43 41	-25 — 12	05 — 28	-23 05 -29	-19 -38 -04	-18 41 12	49
49	-23 -13 -14	-37 -20 -33	06 -30 -18	-16 -01 -33	00 -17 -41	24 -95 -19	05 — 21	29 — -06	31 31 -12	07 07 11	50
50	22 29 33	21 20 10	06 -03 -12	25 -05 21	15 41 04	-10 14 -14	39 -01 -13	26 — 01	10 — 06	12 -91 -21	51
51	15 05 -01	25 28 16	-17 -21 14	05 05 02	06 02 08	-23 36 07	-01 -38 -25	30 26 29	05 — 04	-09 — 27	52
52	-04 06 13	-15 -20 -13	18 21 -20	04 -06 05	-01 14 -05	19 -29 -10	15 36 17	-19 17 -28	07 -87 -10	-06 — 17	

61 lentelės tęsinys

Požy- mio Nr.	3 36 53	5 37 54	6 43 55	7 46 56	11 47 57	22 48 58	28 49 62	30 50 63	32 51 64	34 52 65	♀
♂	25 29 —	28 04 20	11 13 -53	53 -08 48	11 53 -02	18 29 -39	24 -17 -09	08 36 -04	13 04 -18	-11 11 17	53
53	23 36 —	23 20 —	16 10 60	19 44 13	14 18 41	-10 34 32	24 -30 01	23 13 10	13 20 -01	07 -16 -12	54
54	24 12 20	31 08 —	06 04 —	-22 42 25	06 -21 30	-23 02 51	08 -07 07	18 -13 13	03 11 12	16 -18 -24	55
55	05 -14 -54	08 05 67	-01 02 —	40 -07 —	14 33 50	05 37 -20	16 -31 00	10 28 00	09 04 -08	-03 08 16	56
56	18 33 44	23 00 22	09 12 -10	35 -11 —	22 12 —	-13 36 69	16 -36 01	28 10 20	10 16 05	11 -14 -11	57
57	19 15 02	23 21 47	09 22 41	17 20 55	07 12 —	-19 08 —	03 -12 01	23 -10 22	02 11 12	14 -17 -23	58
58	05 -09 -35	06 23 33	04 15 55	-12 32 -20	02 -17 69	-17 12 —	23 28 —	-04 05 -20	-04 -15 -02	-04 15 -03	62
62	-61 -02 -08	-31 -10 -14	67 05 -06	07 02 -07	-04 -05 -07	11 -22 -01	16 21 —	77 -06 —	07 35 30	33 -39 -43	63
63	15 -09 -07	12 57 -01	-12 11 05	-14 -15 -03	-08 -11 11	-23 17 16	-37 -22 -20	81 01 —	-27 06 —	75 -12 -25	64
64	-01 -11 -15	-07 34 03	04 08 13	-05 -06 -10	-13 -14 11	-14 01 22	-17 -05 04	32 -19 40	-29 04 —	-23 27 —	65
65	-09 68 24	-09 -53 01	-01 -18 -15	09 -09 27	00 16 -01	06 00 -23	02 03 07	-43 11 -45	05 -13 -32	-29 17 —	

62 lentelė. Diskretūs kaukolės požymiai (jų numeriai kartojasi kitose lentelėse)

Nr.	Lotyniškas pavadinimas	Lietuviškas pavadinimas
1	<i>Os lambdae</i>	Lambdos kaulas
2	<i>Os bregmae</i>	Bregmos kaulas
3	<i>Os pterii totum</i>	Visiškas pteriono kaulas
4	<i>Os pterii partiale</i>	Dalinis pteriono kaulas
5	<i>Os pterii</i> (Nr. 3+4)	Pteriono kaulas (bendrai)
6	<i>Os asterii</i>	Asteriono kaulas
7	<i>Os interparietale totum</i>	Visiškas įterptinis momenkaulis (inkų kaulas)
8	<i>Os interparietale partiale</i>	Dalinis įterptinis momenkaulis
9	<i>Os interparietale</i> (Nr. 7+8)	Įterptinis momenkaulis (bendrai)
10	<i>Ossa suturae coronalis</i>	Vainikinės siūlės kaulai
11	<i>Ossa suturae sagittalis</i>	Strėlinės siūlės kaulai
12	<i>Ossa suturae lambdaeideae</i>	Momeninės pakaušio siūlės kaulai
13	<i>Ossa suturae squamosae</i>	Žvyninės siūlės kaulai
14	<i>Os incisurae parietalis</i>	Momeninės įlankos kaulas
15	<i>Sutura frontalis (metopica)</i>	Kaktinė (metopinė) siūlė
16	<i>Sutura frontotemporalis</i>	Kaktinė smilkinkaulio siūlė
17	<i>Sutura zygomatica</i>	Skrustikaulio siūlė
18	<i>Sutura parietalis</i>	Momenkaulio siūlė
19	<i>Sutura palatina transversa scalaris</i>	Laužta skersinė gomurio siūlė
20	<i>Foramen parietale</i>	Momeninė anga
21	<i>Foramen mastoideum</i>	Speninė anga
22	<i>Canalis condylaris</i>	Krumplinis kanalas
23	<i>Foramen supraorbitale</i>	Antakinė anga
24	<i>Foramen frontale</i>	Kaktinė anga
25	<i>Foramen zygomaticofaciale</i>	Skrustinė veido anga
26	<i>Foramen ethmoidale posterius</i>	Užpakalinė akytkaulinė anga
27	<i>Foramen tympanicum</i>	Būgninė anga
28	<i>Foramen infraorbitale accessorium</i>	Priedinė poakinė anga
29	<i>Foramen palatinum minus accessorium</i>	Priedinė mažoji gomurio anga
30	<i>Foramen mentale accessorium</i>	Priedinė smakrinė anga
31	<i>Foramen ovale incompletum</i>	Nebaigta ovalioji anga
32	<i>Foramen spinosum incompletum</i>	Nebaigta dyglinė anga
33	<i>Foramen mastoideum extrasuturale</i>	Nesiūlinė speninė anga
34	<i>Foramen ethmoidale anterius extrasuturale</i>	Nesiūlinė priekinė akytkaulinė anga
35	<i>Canalis hypoglossalis septus</i>	Pertvertas paliežuvinio nervo kanalas
36	<i>Torus palatinus</i> (1°—3°)	Gomurio velenas (visos formos)
37	<i>Torus palatinus</i> (2°—3°)	Gomurio velenas (ryškios formos)
38	<i>Torus mandibularis</i>	Apatinio žandikaulio velenas
39	<i>Torus acusticus</i>	Išorinės klausomosios landos velenas
40	<i>Tuberculum precondylare</i>	Prieškrumplinis gumburėlis
41	<i>Arcus mylohyoideus</i>	Malamasis paliežuvinis lankas
42	<i>Arcus pterygospinosus</i>	Sparninis dyglinis lankas
43	<i>Occipitalisatio atlantis</i>	I kaklo slankstelio okcypitalizacija
44	<i>Facies articularis condylaris bipartita</i>	Dvigubas sąnarinis krumplio paviršius
45	<i>Cribr orbitalia</i>	Akiduobės stogo rėtis

63 lentelė. Diskretūs kaukolės požymiai (m/n) atskirose XIV—XVIII a. Lietuvos populiacijose (vertikaliai — požymių numeriai, kaip 62 lent., horizontaliai — serijų numeriai, kaip 14 pav.)

Nr.	1	2	3	4	5	6	7	8
1	11/65	6/45	51/296	8/39	79/546	44/256	6/42	10/97
2	0/70	1/50	3/289	0/44	7/618	2/270	0/38	0/113
3	6/53	5/38	34/271	2/33	30/454	27/232	5/32	7/89
4	14/53	3/38	59/271	14/33	87/454	60/232	8/32	27/89
5	19/53	8/38	84/271	15/33	111/454	79/232	12/32	33/89
6	12/60	7/41	51/267	9/41	92/509	48/240	10/33	23/99
7	1/65	0/45	1/296	1/39	5/544	3/256	1/42	1/97
8	1/65	0/45	12/296	0/39	18/544	6/256	1/42	6/97
9	2/65	0/45	13/296	1/39	23/544	9/256	2/42	7/97
10	4/69	0/48	7/283	2/45	24/593	15/258	6/38	2/105
11	3/55	0/36	18/274	4/34	33/474	19/220	3/37	1/81
12	35/62	24/44	160/274	22/38	296/520	162/260	29/29	47/93
13	1/57	0/17	18/248	2/36	11/452	5/243	1/30	1/91
14	9/65	4/39	48/278	13/44	87/517	30/254	6/32	9/96
15	6/83	2/55	25/292	4/51	61/622	24/294	3/38	4/115
16	8/53	0/38	13/271	3/33	13/454	9/232	1/32	5/89
17	0/52	1/33	0/245	0/32	0/320	0/179	0/20	0/94
18	0/73	0/54	0/295	1/50	2/651	0/287	0/39	0/115
19	25/54	11/32	118/273	16/33	144/352	77/182	12/22	40/92
20	52/73	38/54	181/295	32/50	441/651	189/287	26/39	74/115
21	63/66	37/41	213/247	33/41	401/472	190/241	27/32	91/98
22	57/60	39/41	228/269	45/47	453/500	216/236	28/31	94/109
23	24/80	12/50	58/285	11/50	150/608	73/277	15/38	26/114
24	16/79	12/50	67/286	6/50	137/599	56/275	2/38	25/112
25	49/55	25/30	201/232	27/32	288/317	155/177	18/20	79/94
26	51/55	40/40	247/264	36/39	449/461	207/223	27/28	97/100
27	7/69	10/41	35/277	6/44	90/510	53/255	4/31	9/105
28	10/55	7/28	52/266	4/34	77/341	37/186	2/31	18/98
29	37/47	20/27	197/264	25/34	264/340	130/183	13/21	66/95
30	7/77	1/10	19/171	0/10	6/79	0/9	0/4	0/0
31	8/58	3/41	9/271	5/48	28/492	24/239	0/31	7/103
32	18/58	9/42	54/270	19/47	112/494	70/242	5/31	21/102
33	44/66	21/41	129/243	21/40	252/466	110/238	18/30	64/94
34	19/38	11/28	145/230	17/30	182/352	88/159	18/28	42/69
35	22/59	18/44	76/273	19/47	165/520	72/247	10/31	43/109
36	52/73	20/33	162/283	23/36	218/410	132/208	6/23	65/101
37	29/73	7/33	78/283	12/36	129/410	79/208	4/23	35/101
38	5/81	1/10	1/169	1/11	5/80	0/9	0/4	0/1
39	0/68	0/43	0/279	0/44	1/521	0/256	0/32	0/103
40	9/60	2/43	12/277	2/47	46/501	9/253	0/31	6/107
41	10/65	4/10	17/168	0/7	2/71	1/9	1/4	0/0
42	3/59	5/39	34/272	4/46	51/460	28/231	3/30	9/100
43	0/53	0/41	1/249	0/43	4/427	0/223	0/31	0/102
44	2/49	2/36	30/236	5/40	43/382	18/221	7/31	11/92
45	19/80	2/51	25/289	5/50	77/632	31/277	5/36	11/114

Nr.	9	10	11	12	13	14	15
1	14/98	13/73	12/93	11/46	14/55	17/144	25/144
2	1/105	1/81	1/88	1/44	3/58	1/142	1/149
3	9/76	4/73	3/62	0/24	10/55	10/136	20/119
4	13/76	13/73	12/62	7/24	18/55	28/136	21/119
5	21/76	17/73	15/62	7/24	23/55	36/136	39/119
6	14/76	7/71	10/83	4/35	4/55	25/142	29/119
7	2/97	1/71	3/93	0/46	0/55	2/144	3/144
8	5/97	2/71	1/93	0/46	0/55	6/144	4/144
9	7/97	3/71	4/93	0/46	0/55	8/144	7/144
10	5/102	1/81	1/85	0/39	5/57	5/139	5/149
11	5/80	1/55	6/72	3/39	7/46	2/108	12/129
12	61/93	50/70	46/80	32/48	32/55	76/132	89/137
13	2/67	4/68	3/72	0/21	2/55	11/145	4/134
14	20/84	18/80	15/86	8/39	10/56	26/147	25/144
15	13/112	10/95	9/107	5/50	7/59	6/149	11/164
16	4/76	1/73	2/62	4/24	6/55	20/134	6/118
17	0/58	0/74	0/71	0/25	0/57	0/146	0/142
18	0/106	0/86	0/98	0/51	0/55	0/147	0/157
19	29/52	51/68	25/76	15/37	23/56	20/140	25/127
20	85/106	51/86	58/98	27/51	34/55	76/147	85/157
21	61/71	71/80	57/76	32/34	44/52	115/142	96/117
22	64/75	70/80	69/77	29/32	49/55	129/140	103/114
23	30/100	27/80	18/99	6/37	23/58	49/151	30/159
24	22/102	17/81	20/96	5/36	13/58	26/151	23/161
25	43/52	61/71	59/69	18/22	49/56	124/145	108/124
26	60/62	50/52	47/58	21/23	40/44	121/134	87/96
27	16/78	23/93	31/99	12/48	16/58	14/147	29/151
28	11/57	19/74	23/72	7/18	12/56	17/145	20/123
29	46/52	51/67	49/66	15/23	37/56	97/143	70/115
30	0/6	9/89	10/88	5/38	4/58	13/143	14/147
31	8/66	8/66	5/73	0/27	8/54	5/143	7/123
32	23/70	31/70	23/80	5/30	16/55	38/141	25/115
33	34/69	49/81	41/75	22/34	35/51	76/142	66/115
34	34/47	30/54	21/47	10/20	20/43	49/118	50/102
35	23/76	26/83	32/82	4/40	12/58	43/143	43/125
36	37/60	40/90	43/93	26/43	35/57	71/149	72/143
37	23/60	20/90	19/93	11/43	18/57	47/149	54/143
38	0/6	0/91	7/90	0/43	1/58	1/143	1/167
39	0/79	0/89	0/97	0/47	0/58	0/149	0/174
40	10/79	7/81	6/84	2/48	2/58	10/144	8/131
41	0/6	7/86	7/78	5/26	4/55	17/140	8/144
42	7/66	14/67	4/77	3/33	4/57	10/145	12/118
43	0/68	0/69	0/68	0/35	1/52	1/136	1/117
44	6/55	10/62	5/58	8/39	4/49	7/129	7/93
45	9/108	19/93	22/105	6/49	12/58	30/152	31/157

Nr.	16	17	18	19	20	21	22	23
1	5/47	33/167	13/54	22/159	30/144	9/51	3/21	11/53
2	1/45	0/149	0/52	4/159	3/150	0/48	0/24	1/60
3	6/46	16/128	5/49	13/120	10/140	2/45	1/22	5/49
4	11/46	31/128	11/49	20/120	25/140	11/45	5/22	5/49
5	15/46	44/128	14/49	33/120	34/140	12/45	6/22	10/49
6	6/49	34/140	16/54	32/141	22/151	11/48	5/21	12/50
7	0/47	1/165	0/54	1/159	0/144	3/51	0/21	0/53
8	2/47	5/165	2/54	3/159	2/144	0/51	0/21	3/53
9	2/47	6/165	2/54	4/159	2/144	3/51	0/21	3/53
10	2/47	3/150	4/47	6/149	2/146	0/47	0/22	1/56
11	0/34	4/125	8/53	8/129	7/122	3/43	2/18	4/40
12	25/44	107/164	42/56	100/154	81/137	33/50	10/20	33/53
13	1/51	3/140	5/53	6/115	10/148	1/44	1/19	0/46
14	9/51	28/157	11/55	28/156	34/152	11/47	7/21	8/49
15	0/51	24/176	6/56	12/184	10/155	6/48	3/23	8/63
16	2/46	8/128	4/49	10/120	10/140	1/45	0/22	4/49
17	0/51	0/142	0/45	1/119	0/143	0/46	0/19	0/28
18	0/51	0/122	0/66	0/171	0/155	0/47	0/24	0/61
19	13/50	60/143	19/52	40/125	29/140	14/46	8/21	12/20
20	29/51	110/176	32/66	98/171	89/155	31/47	17/24	36/61
21	41/49	115/139	39/49	113/134	128/150	38/48	20/20	43/49
22	41/45	128/152	46/53	128/150	127/144	39/45	20/21	48/51
23	15/51	42/176	4/55	29/162	37/156	9/49	5/23	15/58
24	5/51	41/173	8/56	32/162	35/155	12/49	6/23	15/58
25	39/50	128/147	39/40	103/110	129/140	39/46	11/16	23/28
26	43/46	107/117	35/41	79/90	128/133	39/41	19/21	43/44
27	9/50	49/180	9/53	42/171	24/152	9/50	4/19	11/49
28	4/50	36/140	6/45	19/92	33/144	8/47	6/16	8/29
29	37/51	91/132	34/48	64/104	74/138	27/46	13/19	17/25
30	0/50	17/171	3/46	10/158	11/146	5/46	0/2	0/6
31	2/50	16/140	1/49	8/120	5/144	1/43	1/20	3/36
32	16/50	50/145	13/50	22/120	28/144	11/43	2/18	14/49
33	25/49	93/137	26/49	71/133	82/145	22/48	14/20	26/48
34	20/42	72/110	10/36	40/77	49/118	17/28	9/18	17/34
35	13/48	42/156	14/53	58/161	40/150	11/46	8/21	22/52
36	22/51	101/174	30/56	89/155	68/149	26/47	13/21	17/53
37	17/51	54/174	21/56	48/156	53/149	15/47	10/21	10/33
38	1/50	0/176	0/49	2/170	2/151	1/45	0/2	0/5
39	0/51	0/175	0/56	0/175	0/154	0/48	1/21	0/51
40	6/48	4/143	2/52	11/168	7/145	1/46	1/21	5/53
41	5/49	6/156	1/45	7/150	11/145	0/45	0/2	1/6
42	7/49	8/135	4/52	11/131	14/146	5/45	1/17	6/47
43	0/47	0/115	0/41	0/127	0/137	0/42	0/21	0/45
44	3/47	5/100	4/41	10/111	7/130	3/41	4/20	4/36
45	10/51	45/184	9/57	20/173	21/154	9/47	7/22	4/60

66 lentelė. Jungtinės viduramžių Vilniaus serijos diskretūs kaukolės požymiai

Požymio Nr.	♂			♀			♂ ♀ ○		
	N	%	m%	N	%	m%	N	%	m%
1	815	15,46	1,27	580	15,17	1,49	1484	15,30	0,93
2	889	0,90	0,32	617	0,97	0,39	1597	0,88	0,23
3	714	9,24	1,08	485	10,10	1,37	1278	9,78	0,83
4	714	20,87	1,52	485	24,33	1,95	1278	22,30	1,16
5	714	28,29	1,69	485	32,16	2,12	1278	31,06	1,29
6	787	20,08	1,43	511	18,39	1,71	1366	19,47	1,07
7	814	1,47	0,42	579	0,34	0,24	1481	1,01	0,26
8	814	3,68	0,66	579	2,94	0,70	1481	3,31	0,46
9	814	5,16	0,77	579	3,28	0,74	1481	4,32	0,53
10	862	4,41	0,70	590	3,73	0,78	1541	4,22	0,51
11	664	6,02	0,92	537	7,82	1,16	1291	6,66	0,69
12	789	58,43	1,75	540	58,89	2,12	1423	58,75	1,30
13	710	3,94	0,73	466	1,93	0,64	1241	3,30	0,51
14	803	15,94	1,29	534	16,10	1,59	1409	16,04	0,98
15	937	7,15	0,84	627	10,84	1,24	1662	8,54	0,71
16	714	3,78	0,71	485	5,36	1,02	1278	4,38	0,57
17	592	0,00	0,00	374	0,27	0,27	1033	0,10	0,10
18	930	0,11	0,11	649	0,31	0,22	1670	0,18	0,10
19	622	39,55	1,96	403	45,66	2,48	1092	43,22	1,50
20	930	66,34	1,55	649	67,95	1,83	1670	66,95	1,15
21	755	88,21	1,17	489	80,16	1,80	1309	85,25	0,98
22	777	88,29	1,15	514	90,66	1,28	1368	89,47	0,83
23	886	25,39	1,46	620	25,16	1,74	1602	24,91	1,08
24	882	20,41	1,36	615	24,88	1,74	1591	21,56	1,03
25	582	86,25	1,43	362	90,61	1,53	1009	87,61	1,04
26	713	95,93	0,74	488	95,90	0,90	1272	95,44	0,58
27	800	12,37	1,16	530	21,51	1,78	1410	16,31	0,98
28	627	21,69	1,65	388	17,01	1,91	1086	20,07	1,21
29	627	76,39	1,70	374	72,73	2,30	1063	75,07	1,33
30	206	5,34	1,57	124	12,10	2,93	366	9,02	1,50
31	759	5,01	0,79	517	8,90	1,25	1349	6,82	0,69
32	774	22,74	1,51	513	23,98	1,88	1356	24,41	1,17
33	754	57,82	1,80	469	48,61	2,31	1287	53,85	1,39
34	469	55,22	2,30	438	59,36	2,35	981	56,68	1,58
35	798	30,33	1,63	530	35,09	2,07	1406	31,86	1,24
36	688	59,59	1,87	456	61,40	2,28	1227	58,27	1,41
37	688	31,83	1,78	456	36,18	2,25	1227	32,27	1,33
38	221	4,98	1,46	120	1,67	1,17	371	3,50	0,95
39	807	0,00	0,00	538	0,19	0,19	1425	0,07	0,07
40	782	6,65	0,89	541	8,13	1,17	1398	6,87	0,68
41	196	12,24	2,34	111	9,91	2,84	340	10,29	1,65
42	741	12,15	1,20	494	9,72	1,33	1303	11,05	0,87
43	751	0,27	0,19	486	0,62	0,36	1237	0,40	0,18
44	703	13,51	1,29	439	6,61	1,19	1142	10,86	0,92
45	911	8,45	0,92	636	10,69	1,22	1637	11,24	0,78

67 lentelė. XIV—XVIII a. kaimo populiacijų osteometrija (kairės ir dešinės pusės M(N))

Požymio Nr. pagal Marti- ną*	Siaurės žemaičiai		Pietų žemaičiai		Žemaičių ir aukštai- čių paribys	
	vyrų	moterys	vyrų	moterys	vyrų	moterys
Žastikaulis — <i>humerus</i>						
1	323,9(31)	304,1(17)	332,3(34)	305,6(38)	330,1(44)	305,7(30)
2	323,2(24)	299,1(18)	332,8(33)	303,0(35)	325,1(38)	300,5(26)
3	50,1(28)	46,2(15)	51,7(31)	46,0(35)	48,9(33)	44,4(26)
4a	63,1(17)	58,2(14)	64,8(28)	57,1(25)	63,2(26)	56,8(20)
5	23,7(34)	21,1(18)	23,9(38)	21,7(42)	23,0(45)	21,2(29)
6	18,9(34)	16,8(18)	19,1(38)	16,9(42)	18,2(45)	16,3(29)
7	69,0(34)	61,2(18)	68,7(38)	63,5(42)	67,2(45)	61,0(29)
8	135,2(17)	124,6(11)	137,3(22)	125,1(22)	138,2(31)	120,5(19)
9	43,7(20)	39,7(12)	45,1(21)	39,0(25)	42,8(31)	38,1(16)
10	46,2(28)	41,6(16)	47,8(32)	41,8(30)	46,0(37)	40,2(26)
7:1	21,9(31)	20,3(16)	20,9(33)	20,4(38)	20,4(43)	20,0(28)
6:5	79,8(33)	78,9(18)	79,7(38)	78,0(42)	79,5(45)	76,9(29)
Šlaunikaulis — <i>femur</i>						
1	456,1(39)	423,9(19)	467,8(37)	424,7(43)	451,3(49)	422,5(40)
2	453,5(38)	421,1(19)	463,5(35)	421,0(43)	449,0(49)	419,1(39)
6	29,3(39)	26,3(19)	29,2(42)	24,8(49)	28,4(49)	25,2(40)
7	29,0(38)	27,4(20)	28,5(43)	25,9(49)	28,6(50)	26,9(40)
8	91,7(39)	84,2(20)	90,1(42)	79,6(49)	88,6(49)	80,7(40)
9	33,6(39)	31,7(21)	33,6(42)	31,2(48)	33,2(50)	30,7(40)
10	28,8(39)	27,4(21)	27,6(42)	25,4(47)	27,4(50)	24,9(40)
18	47,5(28)	44,7(16)	48,7(25)	43,3(35)	47,7(41)	42,5(35)
19	47,6(29)	43,8(15)	48,1(23)	43,1(28)	47,0(27)	42,0(30)
20	149,6(26)	134,1(14)	153,6(16)	136,7(27)	149,4(25)	133,0(30)
21	82,9(26)	75,4(14)	83,1(20)	73,7(22)	81,3(27)	73,3(23)
6+7:2	13,1(36)	12,8(19)	12,5(35)	12,1(43)	12,7(49)	12,5(39)
8:2	20,4(38)	20,1(19)	19,5(35)	19,3(43)	19,8(49)	19,3(39)
6:7	100,9(37)	96,8(20)	102,1(42)	95,7(48)	98,8(49)	94,0(40)
10:9	87,3(39)	87,5(20)	82,9(42)	81,4(47)	82,9(50)	81,5(40)
R(1)	250,7(31)	223,3(14)	249,0(22)	231,1(32)	249,4(7)	226,7(3)
U(1)	270,7(21)	244,8(13)	269,5(16)	251,8(22)	271,8(8)	251,0(1)
T(1)	359,2(35)	337,4(19)	378,7(35)	341,2(36)	354,1(16)	338,6(5)
F(1)	361,7(4)	325,5(4)	363,1(6)	334,9(11)	352,0(6)	324,0(1)

* požymių pavadinimus žr. 17 lent.

Požymio Nr. pagal Marti- ną	Vakarų aukštaičiai šiauliskiai		Vakarų aukštaičiai kairiškiai		Vakarų ir rytų aukštaičių paribys	
	vyrų	moterys	vyrų	moterys	vyrų	moterys
Žastikaulis — <i>humerus</i>						
1	327,8(112)	304,4(68)	325,8(47)	304,3(31)	333,9(46)	307,3(20)
2	323,2(106)	301,6(66)	322,7(46)	302,7(32)	326,0(42)	303,4(18)
3	50,6(93)	45,4(60)	48,7(38)	45,3(25)	49,6(38)	46,1(15)
4a	64,0(81)	57,6(38)	62,4(42)	57,2(21)	64,6(34)	57,7(10)
5	23,1(111)	21,4(70)	22,8(72)	21,2(52)	23,7(46)	22,4(20)
6	18,5(111)	16,5(70)	18,0(72)	16,2(52)	18,2(46)	17,2(20)
7	68,1(109)	62,8(70)	67,1(73)	61,7(52)	69,0(46)	64,7(20)
8	138,7(56)	123,9(36)	139,3(30)	127,1(14)	136,7(18)	124,7(11)
9	43,3(70)	39,3(44)	43,0(30)	38,9(16)	42,6(24)	36,9(13)
10	46,6(95)	41,7(60)	45,4(45)	41,7(30)	46,1(43)	41,1(18)
7 : 1	20,8(107)	20,4(65)	21,0(43)	20,6(30)	20,9(46)	21,1(20)
6 : 5	79,5(110)	77,7(70)	79,0(72)	76,8(50)	76,7(46)	77,1(20)
Šlaunikaulis — <i>femur</i>						
1	450,9(116)	421,9(68)	444,5(73)	424,3(49)	455,9(49)	423,1(26)
2	448,8(116)	419,8(66)	441,9(70)	420,6(47)	453,7(48)	419,3(25)
6	28,5(118)	25,9(67)	27,8(84)	24,6(60)	28,7(49)	26,0(25)
7	28,2(117)	26,5(67)	27,3(84)	25,3(61)	28,0(50)	26,2(26)
8	88,8(116)	82,4(67)	86,7(84)	79,1(59)	89,1(49)	82,0(26)
9	32,8(114)	30,9(67)	32,1(80)	29,9(58)	32,9(50)	30,5(26)
10	27,6(115)	25,7(66)	26,9(80)	24,9(59)	27,1(49)	25,2(26)
18	47,5(105)	43,0(65)	47,0(51)	43,1(44)	47,9(47)	42,8(20)
19	47,3(100)	42,6(54)	46,7(54)	43,3(30)	47,5(37)	43,2(17)
20	149,6(89)	134,2(51)	148,8(41)	137,1(27)	150,6(29)	138,6(14)
21	81,2(88)	74,3(45)	80,6(37)	75,8(15)	81,4(39)	75,7(8)
6+7 : 2	12,6(115)	12,5(62)	12,6(69)	12,1(47)	12,5(47)	12,6(25)
8 : 2	19,8(115)	19,7(62)	19,4(70)	19,1(47)	19,6(47)	19,6(25)
6 : 7	101,0(117)	97,7(67)	102,2(84)	97,5(60)	102,1(48)	100,5(26)
10 : 9	84,2(114)	83,7(66)	84,1(80)	83,3(58)	82,7(49)	83,4(26)
R(1)	247,9(57)	222,0(31)	245,3(41)	229,0(26)	—	230,0(1)
U(1)	269,0(46)	241,7(24)	265,1(31)	253,9(14)	—	—
T(1)	363,9(63)	340,5(51)	354,6(58)	335,6(29)	369,0(36)	344,3(21)
F(1)	362,2(14)	320,3(9)	356,9(8)	318,2(4)	—	—

Požymio Nr. pagal Marti- ną	Rytų aukštaičiai panevėžiskiai		Rytų aukštaičiai anykštėnai ir kupiškėnai		Rytų aukštaičiai uteniškiai	
	vyrų	moterys	vyrų	moterys	vyrų	moterys
Žastikaulis — <i>humerus</i>						
1	329,8(45)	311,9(45)	334,6(50)	304,3(37)	324,9(60)	303,5(22)
2	324,7(33)	309,8(36)	331,0(47)	302,3(30)	319,0(49)	303,2(20)
3	50,4(27)	45,3(25)	51,4(39)	46,6(30)	49,4(45)	46,7(15)
4a	63,5(30)	57,2(22)	63,7(38)	58,2(27)	62,7(47)	58,0(11)
5	23,9(45)	20,9(48)	23,4(51)	21,7(39)	22,7(66)	21,2(23)
6	18,8(45)	16,7(48)	18,4(50)	16,8(39)	17,7(66)	16,3(23)
7	70,0(45)	61,7(48)	73,0(51)	66,5(39)	67,0(66)	62,2(23)
8	138,9(21)	125,6(24)	147,2(24)	132,1(20)	138,3(30)	128,4(12)
9	44,2(23)	39,2(24)	44,2(30)	39,1(22)	43,6(33)	39,4(13)
10	46,7(31)	42,6(26)	46,7(44)	42,7(30)	45,8(45)	43,4(16)
7 : 1	21,3(42)	19,4(43)	21,8(50)	21,9(37)	20,6(60)	20,1(21)
6 : 5	79,4(44)	78,8(47)	78,3(50)	77,4(39)	77,9(66)	77,5(23)
Šlaunikaulis — <i>femur</i>						
1	453,4(51)	424,8(58)	452,9(69)	420,6(57)	441,0(62)	415,0(32)
2	449,8(48)	421,5(54)	451,4(68)	418,2(57)	438,6(62)	412,5(32)
6	28,0(55)	24,8(57)	28,9(67)	26,1(59)	27,4(63)	25,4(30)
7	27,3(57)	25,5(56)	28,7(66)	26,1(60)	27,3(63)	26,1(31)
8	86,6(55)	79,6(54)	92,9(66)	84,9(58)	85,5(63)	80,7(32)
9	32,1(60)	29,9(57)	33,4(67)	30,8(59)	32,5(63)	30,4(30)
10	27,5(59)	25,1(57)	28,3(68)	25,4(59)	26,4(64)	25,3(30)
18	47,7(45)	43,4(38)	48,6(59)	43,9(51)	46,6(48)	42,3(29)
19	47,2(40)	43,1(32)	48,3(55)	44,1(52)	46,9(44)	42,2(26)
20	149,2(36)	136,6(29)	156,2(51)	143,3(39)	147,8(43)	133,1(24)
21	82,2(24)	75,1(17)	81,5(44)	76,3(32)	79,8(43)	74,1(16)
6+7 : 2	12,4(50)	12,0(50)	12,8(64)	12,5(56)	12,4(60)	12,5(30)
8 : 2	19,6(49)	19,0(48)	20,6(65)	20,3(56)	19,3(58)	19,5(32)
6 : 7	102,5(56)	97,1(56)	100,9(66)	100,5(59)	98,4(63)	97,1(30)
10 : 9	85,9(58)	84,0(57)	85,4(67)	85,1(59)	81,6(63)	83,4(30)
R(1)	247,5(24)	234,4(21)	244,0(3)	235,5(4)	245,1(18)	219,5(8)
U(1)	263,9(11)	254,8(16)	—	254,3(3)	267,2(15)	245,1(7)
T(1)	359,9(42)	343,4(34)	357,4(20)	338,0(25)	349,6(39)	329,7(16)
F(1)	357,0(7)	343,0(1)	358,5(2)	351,5(2)	361,0(5)	—

67 lentelės tęsinys

Požymio Nr. pagal Marti- ną	Pietų aukštaičiai		Požymio Nr. pagal Marti- ną	Pietų aukštaičiai	
	vyrų	moterys		vyrų	moterys
Žastikaulis — <i>humerus</i>					
1	321,7(70)	299,3(47)	7	27,8(85)	25,5(67)
2	316,7(70)	294,3(44)	8	88,5(92)	79,9(66)
3	49,9(66)	45,4(41)	9	32,5(84)	30,3(68)
4a	62,9(60)	55,8(32)	10	27,7(92)	24,8(69)
5	23,0(74)	20,8(58)	18	46,9(76)	43,1(54)
6	18,7(75)	15,9(54)	19	47,1(75)	42,9(40)
7	67,8(82)	60,0(54)	20	150,5(75)	137,5(34)
8	139,7(46)	124,1(25)	21	81,1(59)	72,9(34)
9	42,3(45)	38,8(30)	6+7:2	12,6(85)	12,4(59)
10	45,7(65)	41,4(50)	8:2	19,9(86)	19,5(58)
7:1	21,1(67)	19,9(44)	6:7	101,4(85)	98,4(66)
6:5	80,6(74)	76,5(52)	10:9	85,1(91)	82,1(65)
Šlaunikaulis — <i>femur</i>					
1	446,8(82)	414,3(61)	R(1)	241,3(62)	221,8(38)
2	443,4(78)	409,8(58)	U(1)	264,1(56)	241,5(25)
6	28,1(85)	25,1(70)	T(1)	354,8(72)	331,3(46)
			F(1)	361,9(12)	315,5(8)

68 lentelė. XIV—XVIII a. kaimo populiacijų odontoskopija ir odontoglifika (N/n)

Serija (žr. I ir 35 lent.)	Diastema		Kraudingas		I ² redukcija balais					
	N	n	N	n	N	0	1	2	3	2+3
2	2	0	3	0	1	0	1	0	0	0
5+50	22	2	30	0	19	17	2	0	0	0
7	—	—	3	0	1	1	0	0	0	0
8	5	1	11	0	5	5	0	0	0	0
9	28	5	34	0	27	22	5	0	0	0
10	1	0	4	0	1	1	0	0	0	0
12	3	0	3	0	1	1	0	0	0	0
13+35+77	54	2	71	0	50	40	10	0	0	0
14	22	2	28	0	17	15	2	0	0	0
15+26	2	0	6	0	3	2	1	0	0	0
16	5	0	6	0	4	4	0	0	0	0
20	45	5	66	1	42	34	8	0	0	0
21	5	0	6	0	5	5	0	0	0	0
23	2	0	4	0	2	1	1	0	0	0
24	5	1	10	0	5	4	1	0	0	0
25	39	3	43	0	36	34	2	0	0	0
27	22	3	39	0	17	12	5	0	0	0
31	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0
36	19	2	25	0	17	15	2	0	0	0
37	1	0	2	0	—	—	—	—	—	—
41	2	0	3	0	—	—	—	—	—	—
42	1	0	2	0	1	0	1	0	0	0
44+79	7	0	14	0	3	3	0	0	0	0
45	8	0	11	0	8	8	0	0	0	0
47	4	0	5	0	1	1	0	0	0	0
52	1	0	2	0	1	1	0	0	0	0
55	20	0	32	1	16	15	1	0	0	0
57	12	2	25	0	11	11	0	0	0	0
59	12	1	24	0	8	7	1	0	0	0
60	8	0	14	0	—	—	—	—	—	—
62	2	0	3	0	1	1	0	0	0	0
64	24	1	46	0	24	21	2	1	0	1
66	13	2	22	0	14	13	1	0	0	0
70	20	3	36	0	17	14	3	0	0	0
71	6	0	7	0	—	—	—	—	—	—
72	13	1	22	0	11	9	2	0	0	0
75	3	1	5	0	3	2	1	0	0	0
78	16	0	28	1	18	16	2	0	0	0
80	3	0	5	0	—	—	—	—	—	—
82	14	1	24	0	6	6	0	0	0	0
85	11	0	11	0	10	10	0	0	0	0

Serija (žr. I ir 35 lent.)	Kastuvo formos I ¹ balais					Kastuvo formos I ² balais				
	N	1	2	3	2+3	N	1	2	3	2+3
2	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0
5+50	18	1	0	0	0	14	1	1	0	1
7	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
8	6	0	0	0	0	6	2	0	0	0
9	17	2	0	0	0	15	3	0	0	0
10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	1	0	0	0	0	2	1	0	0	0

Serija (žr. 1 ir 35 lent.)	Kastuvo formos I ¹ balais					Kastuvo formos I ² balais				
	N	1	2	3	2+3	N	1	2	3	2+3
13+35+77	41	5	0	0	0	41	6	3	1	4
14	14	2	0	0	0	17	7	0	0	0
15+26	3	0	0	0	0	2	1	0	0	0
16	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
20	40	3	0	0	0	40	6	2	0	2
21	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0
23	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
24	3	0	0	0	0	2	0	0	0	0
25	36	2	0	0	0	36	5	3	0	3
27	14	1	0	0	0	17	2	1	0	1
31	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
36	15	0	0	0	0	16	1	0	0	0
37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	3	0	0	0	0	3	0	0	0	0
42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44+79	2	0	0	0	0	5	1	0	0	0
45	6	0	0	0	0	5	0	0	0	0
47	—	—	—	—	—	2	1	1	0	1
52	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
55	16	0	0	0	0	16	2	1	0	1
57	8	0	0	0	0	8	2	1	0	1
59	7	0	0	0	0	8	2	0	0	0
60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
62	1	0	0	0	0	2	1	0	0	0
64	26	4	1	0	1	26	8	2	0	2
66	13	1	0	0	0	13	1	1	0	1
70	20	0	0	0	0	18	1	1	0	1
71	—	—	—	—	—	1	1	0	0	0
72	14	0	0	0	0	8	2	0	0	0
75	3	0	0	0	0	3	0	0	0	0
78	14	1	0	0	0	16	3	1	0	1
80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82	6	0	0	0	0	7	2	0	0	0
85	8	1	0	0	0	7	2	0	0	0

Serija (žr. 1 ir 35 lent.)	M ¹ tipas					M ² tipas				
	N	4	4-	3+	3	N	4	4-	3+	3
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5+50	10	10	0	0	0	7	0	2	3	2
7	1	1	0	0	0	—	—	—	—	—
8	3	3	0	0	0	1	0	0	1	0
9	25	25	0	0	0	11	3	7	1	0
10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13+35+77	49	49	0	0	0	24	3	14	7	0
14	9	9	0	0	0	6	2	4	0	0
15+26	2	2	0	0	0	1	0	1	0	0
16	1	1	0	0	0	—	—	—	—	—
20	23	22	1	0	0	15	4	7	4	0
21	2	2	0	0	0	1	0	0	1	0
23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	3	3	0	0	0	3	0	1	2	0
25	27	26	1	0	0	26	5	14	6	1

Serija (žr. 1 ir 35 lent.)	M ¹ tipas					M ² tipas				
	N	4	4-	3+	3	N	4	4-	3+	3
27	21	18	3	0	0	6	1	4	1	0
31	1	1	0	0	0	—	—	—	—	—
36	8	7	1	0	0	7	3	3	0	1
37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	2	2	0	0	0	2	0	1	1	0
42	1	1	0	0	0	—	—	—	—	—
44+79	7	7	0	0	0	7	1	2	4	0
45	11	11	0	0	0	5	1	3	1	0
47	2	2	0	0	0	2	0	1	1	0
52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55	18	17	1	0	0	10	0	8	1	1
57	14	14	0	0	0	3	0	3	0	0
59	9	8	1	0	0	6	0	3	3	0
60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
64	11	10	1	0	0	8	1	4	2	1
66	9	9	0	0	0	9	0	7	2	0
70	11	11	0	0	0	10	0	6	3	1
71	1	1	0	0	0	—	—	—	—	—
72	9	7	2	0	0	3	1	1	1	0
75	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0
78	14	14	0	0	0	6	0	5	1	0
80	1	1	0	0	0	—	—	—	—	—
82	9	9	0	0	0	6	1	3	2	0
85	10	10	0	0	0	7	1	3	3	0

Serija (žr. 1 ir 35 lent.)	M ₁ vainiko forma												
	N	Y6	+6	X6	Σ6	Y5	+5	X5	Σ5	Y4	+4	X4	Σ4
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5+50	7	0	0	0	0	3	4	0	7	0	0	0	0
7	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	11	0	0	0	0	4	3	0	10	0	1	0	1
10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13+35+77	24	1	1	0	2	6	9	2	20	0	1	0	2
14	3	0	1	0	1	0	2	0	2	0	0	0	0
15+26	2	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0
16	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
20	13	0	0	0	0	6	5	0	12	0	1	0	1
21	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	5	0	0	0	0	1	1	0	5	0	0	0	0
27	14	0	0	0	0	6	6	0	13	1	0	0	1
31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	3	0	0	0	0	2	1	0	3	0	0	0	0
37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	2	0	0	0	0	1	1	0	2	0	0	0	0
42	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
44+79	4	0	0	0	0	2	0	0	4	0	0	0	0
45	10	0	1	0	1	2	7	0	9	0	0	0	0
47	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0

Serija (žr. 1 ir 35 lent.)	M_1 vainiko forma											
	N	Y6	+6	X6	$\Sigma 6$	Y5	+5	X5	$\Sigma 5$	Y4	+4	X4
52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55	9	0	0	0	0	6	3	0	9	0	0	0
57	7	0	0	0	0	1	6	0	7	0	0	0
59	4	0	0	0	0	2	2	0	4	0	0	0
60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
64	3	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	0
66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0
71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
72	4	0	0	0	0	1	3	0	4	0	0	0
75	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
78	10	0	0	0	0	4	5	0	10	0	0	0
80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82	3	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0
85	5	0	0	0	0	1	3	0	4	0	1	0

Serija (žr. 1 ir 35 lent.)	M_2 vainiko forma											Distalinė trigonido ketera	
	N	Y5	+5	X5	$\Sigma 5$	Y4	+4	X4	$\Sigma 4$	Y3	N	n	
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5+50	4	0	0	0	0	0	2	2	4	0	7	0	
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	—	—	
9	6	1	0	0	1	0	3	2	5	0	11	0	
10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
13+35+77	7	0	0	0	0	1	5	0	6	1	21	0	
14	3	0	0	1	1	0	2	0	2	0	5	0	
15+26	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	0	
16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0	
20	8	0	0	0	1	0	5	2	7	0	12	0	
21	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	3	0	
23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
25	10	1	0	1	2	0	5	3	8	0	6	0	
27	3	0	0	0	0	1	2	0	3	0	13	0	
31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
36	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	3	0	
37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
41	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2	0	
42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0	
44+79	3	0	0	0	0	0	1	2	3	0	4	0	
45	4	0	0	1	1	0	3	0	3	0	11	0	
47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0	
52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
55	6	0	1	0	1	0	4	1	5	0	13	0	
57	3	0	0	0	0	0	2	1	3	0	7	0	
59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	0	
60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
64	4	0	0	1	1	0	2	1	3	0	7	0	
66	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	—	—	
70	3	0	0	0	0	0	2	1	3	0	1	0	

Serija (žr. 1 ir 35 lent.)	M_2 vainiko forma										Distalinė trigonido ketera	
	N	Y5	+5	X5	$\Sigma 5$	Y4	+4	X4	$\Sigma 4$	Y3	N	n
71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
72	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	4	0
75	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0
78	5	0	0	0	0	0	3	2	5	0	10	0
80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82	2	0	0	0	0	0	2	0	2	0	—	—
85	3	0	0	0	0	1	2	0	3	0	5	0

Serija (žr. 1 ir 35 lent.)	Laužta metakono raukšlė		T.a.m.i.		M_1 2 med variantai			
	N	n	N	n	N	II	III	jc
2	—	—	—	—	—	—	—	—
5+50	5	1	7	0	3	2	1	0
7	—	—	1	0	—	—	—	—
8	—	—	1	0	—	—	—	—
9	8	0	11	0	7	2	1	4
10	—	—	—	—	—	—	—	—
12	—	—	—	—	—	—	—	—
13+35+77	21	0	22	0	18	6	3	9
14	5	0	5	0	3	0	1	2
15+26	2	0	2	0	2	0	1	1
16	1	0	1	0	1	0	1	0
20	7	0	12	0	6	0	1	5
21	1	0	3	0	1	0	0	1
23	—	—	—	—	—	—	—	—
24	—	—	—	—	—	—	—	—
25	6	0	6	0	4	0	0	4
27	12	0	13	0	10	2	1	7
31	—	—	—	—	—	—	—	—
36	2	0	2	0	2	1	0	1
37	—	—	—	—	—	—	—	—
41	2	0	2	0	—	—	—	—
42	1	0	1	0	1	0	1	0
44+79	2	0	4	0	2	0	1	1
45	9	0	11	0	7	3	0	4
47	1	0	1	0	1	1	0	0
52	—	—	—	—	—	—	—	—
55	10	0	13	0	6	2	1	3
57	7	1	6	0	6	2	1	3
59	4	0	4	0	4	2	1	1
60	—	—	—	—	—	—	—	—
62	—	—	—	—	—	—	—	—
64	5	0	7	0	5	3	1	1
66	—	—	1	0	—	—	—	—
70	1	0	4	0	—	—	—	—
71	—	—	—	—	—	—	—	—
72	4	0	4	0	4	1	0	3
75	—	—	1	0	—	—	—	—
78	6	0	10	1	7	1	3	3
80	—	—	—	—	—	—	—	—
82	—	—	—	—	—	—	—	—
85	3	0	7	1	3	0	0	3

Serija (žr. 1 ir 35 lent.)	M ¹ 1 pa forma				M ₂ 1 ir 2 end vieta		
	N	1	2	3	N	Lygiagreti eiga	D+T
2	—	—	—	—	—	—	—
5+50	6	3	2	1	3	2	1
7	1	0	1	0	—	—	—
8	—	—	—	—	—	—	—
9	13	6	6	1	3	3	0
10	—	—	—	—	—	—	—
12	—	—	—	—	—	—	—
13+35+77	24	10	14	0	4	4	0
14	2	1	0	1	2	2	0
15+26	1	0	1	0	1	0	1
16	1	0	1	0	—	—	—
20	6	1	5	0	2	1	1
21	1	0	1	0	1	0	1
23	—	—	—	—	—	—	—
24	—	—	—	—	—	—	—
25	3	1	2	0	1	0	1
27	15	5	9	1	1	1	0
31	—	—	—	—	—	—	—
36	2	0	2	0	1	0	1
37	—	—	—	—	—	—	—
41	2	0	2	0	—	—	—
42	1	0	1	0	—	—	—
44+79	3	1	2	0	1	1	0
45	7	3	3	1	—	—	—
47	—	—	—	—	—	—	—
52	—	—	—	—	—	—	—
55	11	1	10	0	4	1	3
57	11	6	5	0	3	1	2
59	4	2	2	0	—	—	—
60	—	—	—	—	—	—	—
62	—	—	—	—	—	—	—
64	5	1	4	0	2	0	2
66	—	—	—	—	—	—	—
70	1	0	1	0	1	0	1
71	1	0	1	0	—	—	—
72	6	0	5	1	—	—	—
75	—	—	—	—	—	—	—
78	9	1	7	1	1	0	1
80	—	—	—	—	—	—	—
82	—	—	—	—	—	—	—
85	5	2	3	0	—	—	—

LITERATORA

SANTRUMPOS, VARTOJAMOS BIBLIOGRAFIJOJE

- AJPA — *American Journal of Physical Anthropology*
 ATL — Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje / LTSR MA Istorijos institutas
 LA — Lietuvos archeologija / LTSR MA Istorijos institutas
 LIM — Lietuvos istorijos metraštis / LTSR MA Istorijos institutas
 MADA — Lietuvos TSR MA darbai, A serija
 MAE — *Materiały antropologiczne i etnograficzne, wydawane staraniem Komisji antropologicznej Akademii Umiejętności w Krakowie*
 RPA — *Rozprawy wydziału matematyczno-przyrodniczego Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie*
 BA — Вопросы антропологии, Москва
 ПЭИБ — Проблемы этнической истории балтов: Тезисы докладов / Ин-т истории АН ЛатвССР
 ПЭЭИБ — Проблемы этногенеза и этнической истории балтов / Ин-т истории АН ЛитССР
 ТИЭ — Труды Института этнографии им. Н. Н. Миклухо-Маклая АН СССР, Москва

1. Basalykas A. Lietuvos TSR fizinė geografiija. V., 1958. T. 1.
2. Basanavičius J. Mano gyvenimo kronika ir nervų ligos istorija (1851—1922) // Lietuvos tauta. 1935. T. 5, kn. 1. P. 1—170.
3. Česnys G. Jaktaičių XIV—XVII a. gyventojų paleodemografija ir antropologija // LA. V., 1979. T. 1. P. 122—151.
4. Česnys G. Jono Basanavičiaus antropologinis palikimas: analizė ir interpretacija // Medicina / LTSR aukštųjų m-klų mokslo darbai. V., 1985. T. 24. P. 156—173.
5. Česnys G. Lietuvos kraniologijos dabartis ir gairės rytdienai // ATL 1976—1977 metais. V., 1978. P. 62—70.
6. Česnys G. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės demografiniai rodikliai 1790 m. gyventojų surašymo duomenimis // LIM 1980. V., 1981. P. 5—17.
7. Česnys G. I m. e. tūkstantmečio Lietuvos gyventojų paleodemografijos metmenys: Plinkaigalio kapinynas // ATL 1982 ir 1983 metais. V., 1984. P. 148—150.
8. Česnys G. III—XI a. žemaičiai kraniologijos aspektu // LA. V., 1984. T. 3. P. 141—151.
9. Česnys G., Pavilionis S. Lietuvos antropologijos bibliografija (1470—1970). V.: LTSR Sveikatos aps. m-ja, Valst. moksl. medicinos b-ka, 1974.
10. Česnys G., Urbanavičius V. Archeologiniai tyrinėjimai Kavarsko vienkiemiuose 1974 ir 1975 metais // ATL 1974 ir 1975 metais. V., 1978. P. 162—167.
11. Česnys G., Urbanavičius V. Diktarų (Anykščių raj.) senkapis // ATL 1976—1977 metais. V., 1978. P. 191—202.
12. Česnys G., Urbanavičius V. Gėluvos kalvinistų bažnyčios ir kapinių tyrinėjimai 1974 metais // ATL 1974 ir 1975 metais. V., 1978. P. 158—162.
13. Česnys G., Urbanavičius V. M. e. I tūkstantmečio vidurio rytų Lietuvos gyventojų antropologija // MADA, 1984. T. 3(88). P. 56—68.

14. *Dundulienė P.* Badas ir maras Lietuvoje feodalizmo laikais // Istorija / LTSR aukšt. m-klų mokslo darbai. V., 1963. T. 4. P. 105—122.
15. *Dundulienė P.* Žemdirbystė Lietuvoje: Nuo seniausių laikų iki 1917 metų. V., 1963.
16. *Jablonskis K.* Ar Mažosios Lietuvos lietuviai autochtonai? // K. Jablonskis. Istorija ir jos šaltiniai. V., 1979. P. 131—139.
17. *Jankauskas R., Česnyš G.* Kaukolės skliauto chirurginės intervencijos Lietuvoje (paleopatologinis tyrimas) // Sveikatos apsauga, 1984. Nr. 8(344). P. 35—39.
18. *Jurginis J., Lukšaitė I.* Lietuvos kultūros istorijos bruožai: Feodalizmo epocha iki aštuonioliktojo amžiaus. V., 1981.
19. *Jurginis J., Merkys V., Tautavičius A.* Vilniaus miesto istorija nuo seniausių laikų iki Spalio revoliucijos. V., 1968. 399 p.
20. *Kuncevičius A.* Makrickų plokštinis kapinynas // ATL 1982 ir 1983 metais. V., 1984. P. 123—124.
21. *Kuncienė O.* Aščiagalio plokštinis kapinynas // ATL 1982 ir 1983 metais. V., 1984. P. 124—126.
22. Lietuvos TSR archeologijos atlasas. V., 1977. Kn. 3.
23. Medicinos terminų žodynas. V., 1980. 993 p.
24. *Michelbertas M.* Prekybiniai ryšiai su Romos imperija // Lietuvos gyventojų prekybiniai ryšiai I—XIII a. V.: Lietuvos TSR MA Istorijos inst., 1972. P. 5—125.
25. *Papreckienė I.* Akmens amžiaus kaukolių odontologiniai duomenys // ATL 1980 ir 1981 metais. V., 1982. P. 20—23.
26. *Patkauskas S.* Plaučiškių pilkapių (Pakruojo raj.) tyrinėjimai 1978 metais // ATL 1978 ir 1979 metais. V., 1980. P. 50—53.
27. *Pavilonis S.* Augimas ir vystymasis lytinio brendimo periodu // L. Steponaitienė, S. Pavilonis. Vaikų lytinis brendimas. V., 1971. P. 9—62.
28. *Pavilonis S., Adomaitis A.* Lietuvių ūgis per pastarąjį šimtmetį ir dabar // Sveikatos apsauga, 1984. Nr. 9. P. 16—19.
29. *Pavilonis S., Česnyš G.* Lietuvos antropologijos istorijos bruožai // Medicina / LTSR aukšt. m-klų mokslo darbai. V., 1970. T. 12. P. 5—26.
30. *Piročkinas A., Sidlauskas A.* Mokslas senajame Vilniaus universitete. V., 1984.
31. *Svetikas E.* Didžiasalio plokštinis kapinynas // ATL 1982 ir 1983 metais. V., 1984. P. 133—135.
32. *Svetikas E.* Leipalingio plokštinis kapinynas // ATL 1982 ir 1983 metais. V., 1984. P. 135—138.
33. *Starkas J., Leipuvienė S., Sivytytė K.* Mikroelemento fluoro kiekiai Lietuvos požeminiuose vandenyse. V., 1968. 115 p.
34. *Tautavičius A.* Archeologijos paminklų tyrinėjimai Lietuvoje 1981 metais // LIM 1981. V., 1982. P. 163—166.
35. *Tautavičius A.* Archeologiniai kasinėjimai respublikoje 1971 metais // LIM 1972. V., 1973. P. 283—285.
36. *Tautavičius A.* Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1979 metais // LIM 1979. V., 1981. P. 159—163.
37. *Tautavičius A.* Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1975 metais // LIM 1976. V., 1977. P. 144—147.
38. *Tautavičius A.* Archeologinių paminklų tyrinėjimai Lietuvoje 1980 metais // LIM 1980. V., 1981. P. 163—167.
39. *Tautavičius A.* Archeologinių paminklų tyrinėjimai 1977 metais // LIM 1977. V., 1978. P. 186—190.
40. *Tautavičius A.* Archeologinių paminklų tyrinėjimai 1976 metais // LIM 1976. V., 1977. P. 159—163.
41. *Tautavičius A.* Iš XIV a. Vilniaus gyventojų buities // Iš lietuvių kultūros istorijos. V., 1958. T. 1. P. 94—103.
42. *Tautavičius A.* Kiti tyrinėti paminklai // ATL 1982 ir 1983 metais. V., 1984. P. 159—164.
43. *Urbanavičius V.* Ažugirių (Utenos raj.) senkapis // ATL 1976—1977 metais. V., 1978. P. 210—215.
44. *Urbanavičius V.* Gervėnų Šiurpkalnio tyrinėjimai // ATL 1982 ir 1983 metais. V., 1984. P. 140—142.
45. *Urbanavičius V.* Jakštaičių senkapis // LA. V., 1979. T. 1. P. 122—151.
46. *Urbanavičius V.* XIV—XVII amžių monetos Lietuvos kapinyuose // MADA, 1967. T. 2(24). P. 61—74.
47. *Urbanavičius V.* Laidosena Lietuvoje XIV—XVII amžiais // MADA, 1966. T. 3(22). P. 105—119.
48. *Urbanavičius V.* Obelių kapinyno tyrinėjimai // ATL 1980 ir 1981 metais. V., 1982. P. 57—59.
48. *Urbanavičius V.* Rumšiškėnai XIV—XVI amžiais // *Acta Historica Lithuanica*. V., 1970. T. 6.
50. *Urbanavičius V.* Ruseinių senkapio (Kėdainių raj.) tyrinėjimai 1968—1969 metais // ATL 1968 ir 1969 m. V., 1970. P. 86—89.
51. *Urbanavičius V.* Slapgirio kaimo (Kelmės raj.) senkapis // MADA, 1967. T. 1(23). P. 51—67.
52. *Vaitkūnienė L., Merkevičius A.* Spalvotųjų metalų dirbiniai ir jų gamyba // Lietuvos materialinė kultūra IX—XIII amžiuje. V.: LTSR MA Istorijos inst. 1978. T. 1. P. 89—116.
53. *Vėlius N.* Senovės baltų pasaulėžiūra: Struktūros bruožai. V., 1983. 309 p.
54. *Volkaitė-Kulikauskienė R.* Lietuva valstybės susidarymo išvakarėse // Lietuvos materialinė kultūra IX—XIII amžiuje. V., LTSR MA Istorijos inst., 1978. T. 1. P. 4—13.
55. *Volkaitė-Kulikauskienė R.* Lietuviai IX—XII amžiais. V., 1970. 296 p.
56. *Volkaitė-Kulikauskienė R.* Žemdirbystė, gyvulininkystė ir medžioklė // Lietuvos materialinė kultūra IX—XIII amžiuje. V.: LTSR MA Istorijos inst., 1978. T. 1. P. 48—72.
57. *Zinkevičius Z.* Lietuvių antroponimika: Vilniaus lietuvių asmenvardžiai XVII a. pradžioje. V., 1977. 304 p.
58. *Zinkevičius Z.* Lietuvių dialektologija. V., 1966. 542 p.
59. *Zinkevičius Z.* Lietuvių kalbos istorija. V., 1984. T. 1. 390 p.
60. *Zilinskas J.* Lietuvių kaukolės dėžė. K., 1927. 135 p.
61. *Zilinskas J.* Lietuvių protėviai. K.: Spaudos fondas, 1937. 143 p.
62. *Zilinskas J., Jurgutis A.* *Crania Lithuanica*: XX amžiaus ir iškastinės lietuvių kaukolės // Darbai / Vytauto Didžiojo un-tas. Medicinos fak., 1935. T. 5, kn. 3. P. 303—468.
63. *Алексеев В. П.* География человеческих рас. М.: Мысль, 1974.
64. *Алексеев В. П.* Модусы расообразования и географическое распространение генов расовых признаков // Сов. этнография. 1967. № 1. С. 3—26.
65. *Алексеев В. П.* Osteometria: Методика антропологических исследований. М.: Наука, 1966.
66. *Алексеев В. П.* О двух противоположных тенденциях в расообразовании // ВА. 1970. Вып. 35. С. 31—47.
67. *Алексеев В. П.* Происхождение народов Восточной Европы (краниологическое исследование). М.: Наука, 1969.
68. *Алексеев В. П., Дебец Г. Ф.* Краниометрия: Методика антропологических исследований. М.: Наука, 1964. 128 с.
69. *Алексеева Т. И.* О некоторых особенностях сложения антропологического типа славян // Этногенез белорусов. Минск, 1973. С. 79—82.
70. *Алексеева Т. И.* Этногенез восточных славян по данным антропологии. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1973.
71. *Алексеева Т. И., Коваленко В. Ю.* Морфофункциональная характеристика посткраниального скелета азиатских эскимосов // Палеоантропология Сибири. М., 1980. С. 131—153.
72. *Бальчюненė И.* Одонтологический тип населения Литовской ССР // ПЭЭИБ. Вильнюс, 1985. С. 158—166.
73. *Бальчюненė И.* Редукционные изменения одонтометрических признаков // Достижения морфологии для медицины и сельского хозяйства. Вильнюс, 1985. С. 10.

74. Бальчионене И. Эпохальные сдвиги некоторых признаков одонтоглифики // Достижения морфологии для медицины и сельского хозяйства. Вильнюс, 1985. С. 11.
75. Беляков Ю. А. Зубочелюстная система при эндокринных заболеваниях. М.: Медицина, 1983.
76. Боровский Е. В., Леус П. А. Кариез зубов. М.: Медицина, 1979.
77. Бунак В. В. Об эволюции формы черепа человека // ВА. 1968. Вып. 30. С. 3—16.
78. Бунак В. В. Происхождение и этническая история русского народа // ТИЭ. М., 1965. Т. 88.
79. Бунак В. В. Соотношение длины сегментов и полная длина тела по измерениям на скелетах (сравнительная характеристика двух групп) // ВА. 1961. Вып. 7. С. 41—65.
80. Бунак В. В. Структурные изменения черепа в процессе брахицефализации // Тр. V всесоюз. съезда анатомов, гистологов и эмбриологов. Л., 1951. С. 116—120.
81. Бунак В. В. Череп человека и стадии его формирования у ископаемых людей и современных рас // ТИЭ. М., 1959. Т. 49. 284.
82. Витов М. В., Марк К. Ю., Чебоксаров Н. Н. Этническая антропология Восточной Прибалтики // Тр. Прибалт. объедин. комплекс. экспедиции. М., 1959. Т. 2.
83. Гармус А. К. Возможности идентификации личности по костям голени. Автореф. дис. ... канд. мед. наук. Каунас, 1974.
84. Гравере Р. У. Одонтологическая характеристика древнего и современного населения Латвии в связи с этнической историей латышей. Автореф. дис. ... канд. ист. наук: 03.00.14. М., 1978.
85. Гравере Р. У. Одонтологическая характеристика древнейшего населения Латвии и фатьяновцев // Изв. АН ЛатвССР. 1977. № 4. С. 78—93.
86. Гравере Р. У. Одонтологическая характеристика карел // Изв. АН ЛатвССР. 1982. № 6. С. 81—93.
87. Гусева И. С. Динамика хронологической изменчивости признаков профилированности орбитального и подносового отделов лицевого скелета // ВА. 1965. Вып. 21. С. 65—84.
88. Дебец Г. Ф. О путях заселения северной полосы Русской равнины и Восточной Прибалтики // Сов. этнография. 1961. № 6. С. 51—69.
89. Дебец Г. Ф. Палеоантропология СССР. М.: Изд-во АН СССР, 1948.
90. Денисова Р. Я. Антропология древних балтов. Рига: Зинатне, 1975.
91. Денисова Р. Я. Генезис балтов (по данным антропологии) // ПЭЭИБ: Тез. докл. Рига, 1977. С. 66—68.
92. Денисова Р. Я. К истории формирования антропологического состава восточных латышей и восточных литовцев // Изв. АН ЛатвССР. 1958. № 3, вып. 128. С. 17—24.
93. Денисова Р. Я. Этногенез латышей (по данным краниологии). Рига: Зинатне, 1977.
94. Дерябин В. Е. Многомерная биометрия для антропологов. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1983.
95. Дяченко В. Д. Деякі питання етнічної історії українського народу за даними антропології // Антропологічний склад українського народу. Київ, 1965. С. 104—125.
96. Зубов А. А. Антропологическая одонтология и исторические науки // Сов. этнография. 1965. № 1. С. 3—12.
97. Зубов А. А. Географическая изменчивость одонтологических комплексов финно-угорских народов // Финно-угорский сборник: Антропология. Археология. Этнография. М., 1982. С. 134—148.
98. Зубов А. А. Одонтология: Методика антропологических исследований. М.: Наука, 1968.
99. Зубов А. А. Этническая одонтология. М.: Наука, 1973.
100. Зубов А. А., Золотарева И. М. Монголы в мировой систематике одонтологических типов // ВА. 1980. Вып. 64. С. 69—88.
101. Ильина-Маркосян Л. В., Каламбаров Х. А. Зубо-челюстные аномалии у детей // Руководство по стоматологии детского возраста. М., 1976. С. 82—109.
102. Йорданов Й., Бочев В. Степен на симетрия в долночелюстните кътници у българина // Пробл. стоматол. (НРБ). 1978. № 6. С. 70—76.
103. Корытный Д. Л. Патогенетические факторы экспериментального кариеса зубов. Алма-Ата: Наука, 1980.
104. Куликаускаене Р. К. Образование литовской народности (по данным археологии) // ПЭЭИБ: Тез. докл. Рига, 1977. С. 61—65.
105. Кушнер (Кнышев) П. И. Этнические территории и этнические границы. ТИЭ. М., 1951.
106. Минков Ц. Антрополого-одонтологическое исследование современного населения Болгарии. Автореф. дис. ... канд. биол. наук: 03.00.14. М.: 1976.
107. Моора Х. А., Лици Х. М. К вопросу о генезисе феодальных отношений у народов Прибалтики // Проблемы возникновения феодализма у народов СССР. М., 1969. С. 153.
108. Найнис И.-В. Антропологическая характеристика длинных костей современных литовцев // ПЭЭИБ, Вильнюс, 1985. С. 183—187.
109. Найнис И.-В. Идентификация личности по проксимальным костям конечностей. Вильнюс: Минтис, 1972.
110. Найнис И.-В., Анусявичене О.-В. О латеральной асимметрии костей предплечья // Проблемы современной антропологии. Минск, 1983. С. 159.
111. Павилович С. В. Антропологический тип литовцев // ПЭЭИБ: Тез. докл. Вильнюс, 1981. С. 74—76.
112. Папрейкене И. А. Антрополого-одонтологическая характеристика литовцев // Проблемы эволюционной морфологии человека и его рас. М., 1986. С. 165—171.
113. Пашуто В. Т. Образование Литовского государства. М., 1959.
114. Плохинский Н. А. Биометрия. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1970.
115. Пурунджан А. Л. Методические проблемы изучения межгрупповой изменчивости // ВА. 1979. Вып. 61. С. 106—115.
116. Рычков Ю. Г., Ящук Е. В. Генетика и этногенез // ВА. 1980. Вып. 64. С. 23—39.
117. Саливон И. И., Тегако Л. И., Микулич А. И. Очерки по антропологии Белоруссии. Минск: Наука и техника, 1976.
118. Таутавичюс А. Археологические исследования Института истории АН Литовской ССР в 1948—1967 гг. // 20 лет: Археолог. и этнограф. экспедиции Ин-та истории АН ЛитССР (1948—1967). Вильнюс, 1968. С. 5.
119. Таутавичюс А. Первобытнообщинный строй. Зарождение классового общества // История Литовской ССР. Вильнюс, 1978. С. 9—23.
120. Урбанавичюс В. Могильник Скрябиной // Антропологическая реконструкция и проблемы палеоэтнографии. М., 1973. С. 85—99.
121. Халдеева Н. И. Эпохальная динамика одонтологических признаков в некоторых древних и современных популяциях на территории СССР. Автореф. дис. ... канд. ист. наук. М., 1968.
122. Хрисанфова Е. Н. Эволюционная морфология скелета человека. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1978.
123. Чеснис Г. Балты I тысячелетия н. э. (результаты анализа по методу Пенроуза) // Проблемы эволюционной морфологии человека и его рас. М., 1986. С. 243—251.
124. Чеснис Г. Изменения длины тела населения Литвы в течение двух тысячелетий нашей эры // ВА. 1984. Вып. 73. С. 56—68.
125. Чеснис Г. Этническая антропология балтских племен на территории Литвы в I тысячелетии н. э. // ПЭЭИБ. Вильнюс, 1985. С. 144—158.
126. Чеснис Г. А., Папрейкене И. А. Краниология и этническая одонтология населения Литвы XIV—XVIII вв. // Из древнейшей истории балтских народов по данным археологии и антропологии. Рига, 1980. С. 132—137.
127. Чеснис Г., Урбанавичюс В. Палеодемография литовских могильников XIV—XVII вв. // ВА. 1977. Вып. 57. С. 165—173.

128. Штыхов Г. В. Археологическая карта Белоруссии. Памятники железного века и эпохи феодализма. Вып. 2. Минск: Польша, 1971.
129. Этническая одонтология СССР / Отв. ред. А. А. Зубов, Н. И. Халдеева. М.: Наука, 1979.
130. Acsádi G., Nemeskéri J. History of Human Life Span and Mortality. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1970.
131. Anderson D. L., Thompson G. W., Popovich F. Evolutionary dental changes // AJPA. 1975. Vol. 43, N 1. P. 95—102.
132. Barden H. S. Mesiodistal crown size dimensions of permanent and deciduous teeth in Down syndrome // Hum. Biol. 1980. Vol. 52, N 2. P. 247—253.
133. Berry A. C. Factors affecting the incidence of non-metrical skeletal variants // J. Anat. 1975. Vol. 120, N 3. P. 519—535.
134. Bezzenberger A. Die litauisch-preussische Grenze // Altpreussische Monatschrift. 1882. Bd. 19, H. 7—8. S. 308—310.
135. Blanco R., Chakraborty R. The genetics of shovel shape in maxillary central incisors in man // AJPA. 1976. Vol. 44, N 2. P. 233—236.
136. Brabant H., Libotte M. Etat actuel de nos connaissances sur la denture des sujets atteints du syndrome de Down // Filion ad Orestam Ath; Louridi: Livre jubilaire à l'occasion du 65-me anniversaire du professeur Dr. Oreste A. Louridis. Athenae, 1974. P. 46—52.
137. Brichard M. Observations anthropologiques sur les dents d'une population estudiantine de l'Université libre de Bruxelles // Bull. Soc. Roy. Belge Anthropol. Préhist., 1969. N 80. P. 21—68.
138. Calcagno J. M. Tooth size and biological continuity in the Meroitic, x-group and Christian horizons of Nubia // AJPA. 1984. Vol. 63, N 2. P. 144.
139. Česnys G. Changes in body stature of Lithuanians during millennia A. D. // 2nd Anthropological Congress of Aleš Hrdlička. Praha, 1982. P. 407—410.
140. Česnys G. Craniological characteristics of the 14th—17th cc. population in Lithuania. I. Male crania // Przegł. Antropol. 1976. T. 42, Z. 2. S. 233—243.
141. Česnys G. Craniological characteristics of the 14th—17th cc. population in Lithuania. III. Non-metric traits // Przegł. Antropol. 1977. T. 43, Z. 2. S. 347—356.
142. Česnys G. On the craniology of the Balts // Ethnogenese europäischer Völker / Hrsg. W. Bernhard, A. Kandler-Pålsson. Stuttgart; N. Y. 1986. S. 349—361.
143. Česnys G., Jankauskas R. Tongue rolling and anthropo-physiological characters of laterality in Lithuanian population // Coll. Antropol. 1983. Vol. 7, N 2. P. 105—116.
144. Česnys G., Pavilionis S. On the terminology of non-metric cranial traits (discreta) // Homo. 1982. Bd 33. H. 2—3. S. 125—130.
145. Česnys G., Urbanavičius V. Materials on the historical demography of Lithuania in the 14th—18th cc. // Anthropologie. Brno, 1978. Vol. 16, N 3. P. 195—203.
146. Cmentarzysko przy ulicy Piekielko // Dziennik Wileński. 1930. N 57, 9 marca.
147. Finnegan M., McGuire S. A. Classification systems for discrete variables used in forensic anthropology // AJPA. 1979. Vol. 51, N 4. P. 547—554.
148. Garn S. M., Osborne R. H., McCabe K. D. The effect of prenatal factors on crown dimensions // AJPA. 1979. Vol. 51, N 4. P. 665—677.
149. Gejvall N.-G. Westerhus, medieval population and church in the light of skeletal remains // Lund. 1960.
150. Gest T. R., Siegel M. I. The relationship between organ weights and body weight, facial dimensions and dental dimensions in a population of olive baboons (*Papio cynocephalus anubis*) // AJPA. 1982. Vol. 57, N 2. P. 192.
151. Goodman A. H. The chronologic occurrence of enamel hypoplasias in an industrial sample // AJPA. 1984. Vol. 63, N 2. P. 164.
152. Grewal M. S. The rate of genetic divergency of sublines in the C 57 BL strain of mice // Genet. Res. 1962. N 3. P. 226—237.
153. Guagliardo M. F. Crown size differences between age groups a possible new indicator of stress in skeletal samples // AJPA. 1981. Vol. 54, N 2. P. 228—229.
154. Hanihara K. Crown characters of the deciduous dentition of Japanese-American hybrids // Dental Anthropology / Ed. D. R. Brothwell. Oxford, etc., 1963. P. 105—123.
155. Hanihara K. Racial characteristics in the dentition // J. Dent. Res. 1967. N 46. P. 923—926.
156. Hanihara K., Ueda H. Crown diameters in Japanese-Americans F₁ hybrids // Ossa. 1979. Vol. 6. P. 105—114.
157. Harris E. F. Sex differences in lingual marginal ridging on the human maxillary central incisor // AJPA. 1980. Vol. 52, N 4. P. 541—548.
158. Harris E. F., Nkweia M. T. Tooth size of Ticuna Indians, Colombia, with phenetic comparisons to other Amerindians // AJPA. 1980. Vol. 53, N 1. P. 81—91.
159. Harris E. F., Smith R. J. On tooth size and Oceanic prehistory // Curr. Antropol. 1983. Vol. 24, N 2. P. 243—245.
160. Henneberg M. Notes on the reproduction possibilities of human prehistorical populations // Przegł. Antropol. 1975. T. 41. Z. 1. S. 75—89.
161. Henneberg M., Strzałko J. Wiarygodność oszacowania dalszego przeciętnego trwania życia w badaniach antropologicznych // Przegł. Antropol. 1975. T. 41. Z. 2. S. 295—309.
162. Hershey S. E. Morphology of the Wainwright Eskimo dentition: Carabelli's structures // Ossa. 1979. Vol. 6. P. 115—124.
163. Hrdlička A. Shovel-shaped teeth // AJPA. 1920. Vol. 3. P. 429—465.
164. K. Rażąca profanacja // Dziennik Wileński. 1932. N 142, 21 czerw.
165. Kaczmarek M. Studies on dental morphology of a modern Polish population // Przegł. Antropol. 1981. T. 47. Z. 1. S. 63—82.
166. Kallay J. Guzek Carabelliiego i jego wyjaśnienie // Przegł. Antropol. 1958. T. 24. S. 584.
167. Kirveskari P. Morphological Traits in the Permanent Dentition in Living Skolt Lapps: Academic Dissertation. Turku, 1974.
168. Kirveskari P. Uncommon dental traits in population studies // Orofacial Growth and Development / Ed. A. A. Dahlberg, T. M. Graber. The Hague, 1977. P. 251—261.
169. Kitahara-Frisch J. A note on sexual dimorphism in the early hominid dentition // Ossa. 1979. Vol. 6. P. 75—82.
170. Kocsis G. S., Marcsik A. Forms and aetiology of the enamel formations in the cervical zone of teeth // Paleobios. 1983. Vol. 1, N 1—2. P. 53—58.
171. Kolakowski D., Harris E. F., Bailit H. L. Complex segregation analysis of Carabelli's trait in Melanesian population // AJPA. 1980. Vol. 53, N 2. P. 301—308.
172. Koski K., Hautala E. On the frequency of shovel-shaped incisors in the Finns // AJPA. 1952. Vol. 10, N 1. P. 1—5.
173. Kupffer C., Bessel-Hagen F. Schädel und Skelette der Anthropologischen Sammlungen zu Königsberg in Preussen // Die Anthropologischen Sammlungen Deutschlands. Braunschweig, 1880. S. 1—74. / Archiv für Anthropologie, Bd 12, Supplementum/.
174. Labhardt J. Caractères dentaires non métriques d'une population du haut moyen âge (Ain, France): Thèse présentée à la Faculté de médecine de l'Université de Genève pour obtenir le grade de docteur en médecine dentaire // Genève, 1974. P. 118.
175. Lavelle C. L. B. An analysis of molar tooth form // Acta Anat. 1978. Vol. 100, N. 3. P. 282—288.
176. Le Bot P., Gueguen A., Salmon D. Congenital defects of the upper lateral incisors (ULI) and the morphology of other teeth in man // AJPA. 1980. Vol. 53, N 4. P. 279—286.
177. Martin R., Saller K. Lehrbuch der Anthropologie. Bd 1. Stuttgart: Fischer, 1957.
178. Ménard J. Craniologie et odontologie de mérovingiens adultes du Vexin français // Bull. Mém. Soc. Anthropol. Paris, 1978. Série 13. Vol. 5. P. 67—81.
179. Mires A. M., Owsley D. W., Gill G. W. Caries in permanent dentitions of protohistoric Easter Islanders // AJPA. 1983. Vol. 60, N 2. P. 228.
180. Moeschler P. L'extension interradiculaire de l'émail dentaire. Un essai d'interprétation // Bull. Group. Int. Rech. Sci. Stomatol. 1968. Vol. 11. P. 521—538.

181. Na starem cmentarzysku // Dziennik Wileński, 1928. N 277, 2 grudnia. S. 2.
182. *Necrasov O.* Le processus de brachycéphalisation dans le populations de Roumanie à partir du Neolithique et jusqu'à nos jours // *Bevölkerungsbiologie / Hrsrg. W. Bernhard, A. Kandler.* Stuttgart, 1974. S. 512—524.
183. O poszanowanie ludzkich szczątków // *Słowo.* 1929. N 180(2090), 8 sierp.
184. Odkopanie wielkiego cmentarza // *Dziennik Wileński.* 1928. N 274, 29 list.
- S. 3.
185. *Papreckienė I., Česnys G.* Odontology of the 14th—17th century Lithuanians. I. Ethnic odontology and odontoglyphics // *Przegl. Antropol.* 1981. T. 47, Z. 1. S. 49—62.
186. *Papreckienė I., Česnys G.* Odontology of the 14th—17th cc. Lithuanians. II. Pathology of the masticatory apparatus // *Przegl. Antropol.* 1981. T. 47, Z. 2. S. 225—235.
187. *Papreckienė I., Česnys G.* The teeth of the 1st millennium A. D. population in Lithuania. Part. 1. Ethnic odontology and odontoglyphics // *Anthropologie.* Brno, 1983. Vol. 21, N 3. P. 243—250.
188. *Pavilonis S., Česnys G.* An essay on the history of anthropology in Lithuania // *Anat. Anz.* 1974. Bd 135. S. 87—96.
189. *Pecotte J.* Nutritional stress and health in ancient Egypt // *AJPA.* 1984. Vol. 63, N 2. P. 203.
190. *Perzigian A. J.* Allometric analysis of dental variation in a human population // *AJPA.* 1981. Vol. 54, N 3. P. 341—345.
191. *Portin P., Alvesalo L.* The inheritance of shovel shape in maxillary central incisors // *AJPA.* 1974. Vol. 41, N 1. P. 59—62.
192. *Quinet G. E., Verlinden W., Seijunhaeve E.* La molaire supérieure humaine // *Bull. Group. Rech. Sci. Stomatol. Odontol.* 1980. Vol. 23, N 3. P. 143—154.
193. *Richardson E. R., Malhotra S. K. et al.* The mesiodistal diameter of teeth as a phenotypic trait: an analysis of the effects of environment on the crown width of teeth in American Blacks, African Blacks and American Whites // *AJPA.* 1984. Vol. 63, N 2. P. 208.
194. *Rösing F. W., Schwidetzky I.* Vergleichend-statistische Untersuchungen zur Anthropologie des frühen Mittelalters (500—1000 n. d. Z.) // *Homo.* 1977. Bd. 28, H. 2. S. 65—115.
195. *Rösing F. W., Schwidetzky I.* Vergleichend-statistische Untersuchungen zur Anthropologie des Hochmittelalters (1000—1500 n. d. Z.) // *Homo.* 1981. Bd. 32, H. 3—4. S. 211—251.
196. *Roth F., Rozet J. F.* Ricostruzione del dente dei sei anni con l'amalgama d'argento // *Riv. Ital. Stomatol.* 1980. Vol. 49. N 9. P. 619—627.
197. *Schoen J., Isler R., Iscan M. Y.* Dental pathology of the Highland Beach // *AJPA.* 1984. Vol. 63, N 2. P. 216.
198. *Schwidetzky I.* Das Grazilisierungsproblem. Ein Brückenschlag zwischen Rassengeschichte und Konstitutionsforschung // *Homo.* 1962. Bd. 13, H. 3. S. 188—195.
199. *Schwidetzky I., Rösing F. W.* Vergleichend-statistische Untersuchungen zur Anthropologie der Römerzeit (0—500 u. Z.) // *Homo.* 1975. Bd. 26, H. 4. S. 193—218.
200. *Sommer W.* Über fünf Lettische Grabschädel von der Kurischen Nehrung // *Z. Ethnologie.* 1883. Bd. 15. S. 65—77.
201. Stare cmentarzysko // *Dziennik Wileński.* 1929. N 49, 28 lutego.
202. *Stołyhwo K.* Czaszka z Raginian // *Wisła.* 1903. T. 17. S. 463—465.
203. *Strouhal E.* Srovnání oklusního reliéfu molárů u souborů ze starší doby bronzové, střední doby hradištní a současnosti // *Acta F. R. N. Univ. Comenianae.* 1961. Vol. 5. N 3—6. P. 297—307.
204. Szczątki ludzkie znaleziono na ul. św. Anny // *Dziennik Wileński.* 1934. N 218, 14 sierp.
205. 6 szkieletów ludzkich na górze Boufallowej // *Słowo.* 1928. N 163(1774), 20 lip.
206. *Talko-Hryniewicz J.* Mieszkańcy Wilna z drugiej połowy XVI i początków XVII stulecia: Studium antropologiczne // *MAE.* 1907. T. 9. S. 87—138.
207. *Talko-Hryniewicz J.* Przyczynki do paleoetnologii Litwy: Cmentarzysko na Arjanskiej Górze w majątności Unji pod Wierzbołowem // *Prace i MAE.* 1920. T. 1. Z. 1—2. S. 48—52.
208. *Talko-Hryniewicz J.* Przyczynki do paleoetnologii Rusi litewskiej: O domniemanych czaszkach Krzywicz: Studium antropologiczne // *MAE.* 1904. T. 7. S. 3—43.
209. *Talko-Hryniewicz J.* Trepanacja czaszki żywego człowieka z góry Zamkowej w Wilnie // *RPA.* 1921. T. 21(61). S. 1—9.
210. *Talko-Hryniewicz J., Hoyer H.* Cmentarzysko szkieletowe w Łankiszkach pod Naczą na Litwie z XIV—XVI w. pod względem antropologicznym // *RPA.* 1921. T. 21(61). S. 181—247.
211. *Townsend G. C., Brown T.* Dental asymmetry in Australian aboriginals // *Hum. Biol.* 1980. Vol. 52, N 4. P. 661—673.
212. *Townsend G. C., Brown T.* Molar size sequence in Australian aboriginals // *AJPA.* 1983. Vol. 60, N 1. P. 69—74.
213. *Verlinden W., Quinet G. E., Seijunhaeve E.* La molaire inférieure humaine // *Bull. Group. Rech. Sci. Stomatol. Odontol.* 1980. Vol. 23, N 3. P. 135—142.
214. *Virchow [R.]* Die altpreuussische Bevölkerung, namentlich Letten und Litaer, sowie deren Häuser // *Verhandlungen der Berliner Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte.* 1891 (Sitzung 17. October). S. 767—806.
215. *Wiercińska A.* Time-trends of postcranial long bones in Wislica // *Anthropological Congress Dedicated to Aleš Hrdlička.* Prague, 1971. P. 549—555.
216. *Wittich von [W.]* Nachtrag zu Dr. P. Schiefferdecker's Bericht // *Schriften der Königlich physikalisch-ökonomischen Gesellschaft zu Königsberg.* 1873. Jg. 14, Abt. 1. S. 70—71.
217. *Wurm H.* Über die Schwankungen der durchschnittlichen Körperhöhe in Verlauf der Deutschen Geschichte und die Einflüsse des Eiweissanteiles der Kost // *Homo.* 1982. Bd. 33. H. 1. S. 21—42.
218. Wykopanie kości ludzkich // *Słowo,* 1929, N 200(2110), 1 wrześ.
219. *Ziótkiewicz T.* Méthodes et application de l'anthropologie dans les problèmes stomatologiques // *Przegl. Antropol.* 1969. T. 35. Z. 1. S. 199—209.

АНТРОПОЛОГИЯ ДРЕВНЕГО НАСЕЛЕНИЯ ЛИТВЫ

Резюме

Древнее население, под которым в этой работе условно подразумеваются люди эпохи феодализма, или XIV—XVIII вв., занимает промежуточное положение между древнейшим (эпохи камня и металлов) и современным (XX в.) населением и способствует лучшему пониманию становления антропологического состава последнего. Результаты краниометрического, краниоскопического, одонтологического и палеодемографического анализов 3440 черепов, а также остеометрического исследования 796 скелетов XIV—XVIII вв. (табл. 1—2, 35—36) позволяют сделать некоторые обобщения, касающиеся последнего этапа этногенеза литовцев — формирования народности, расовой истории горожан Вильнюса и сдвигов в физическом состоянии населения Литвы в течение последнего тысячелетия.

С этногенетической точки зрения, во-первых, следует указать на то, что в середине и во второй половине II тысячел. н. э. на территории Литвы сложилась довольно мозаичная картина разнообразия краниометрических особенностей, которая проявлялась в достоверной межгрупповой изменчивости многих признаков (табл. 3), в отсутствии их ареальности или более заметной направленности их комплексов (рис. 2—3 и 5), вследствие чего невозможно объективное выделение четких локальных антропологических типов, а разнообразие морфологических комплексов приходится считать вариантами одного типа, тем более что литовские популяции в рамках типологии, установленной для латышских и эстонских популяций [93], относятся к одному — мезокранному, узколицему — типу (рис. 8). Мозаичность выступает не только в метрических, но и в дискретных признаках (рис. 15), а также в колебании частот одонтологических признаков (табл. 26—27), она же сохраняется и в некоторых антропологических системах современного населения. Все это свидетельствует о недавних генетических событиях, о возможности довольно значительного перемещения племен на территории Литвы накануне формирования народности. Однако при этом должны были перемешиваться близкородственные племена, так как отдельные популяции XIV—XVIII вв. представляют различные варианты мезокранного, узколицего типа, причем относятся к тому же среднеевропейскому одонтологическому типу. Кроме того, среднеевропейский тип выступает в Литве в особенно «чистом» виде, параметры литовцев могут служить эталоном этого типа (рис. 27).

Во-вторых, удалось раскрыть внутреннюю структуру мозаичности, которая как будто состоит из двух уровней: 1) популяционного (изменчивость, связанная с отношением к конкретной популяции, конкретному могильнику) и 2) диалектного (изменчивость, связанная с отношением к ареалу определенного говора). Первый уровень мозаичности выражен более сильно (табл. 9 и 11), однако второй уровень несет ценную этногенетическую информацию, выражающуюся в разнообразии таких признаков, как продольный и поперечный диаметры черепа, ширина орбит, указатели профилированности лица. При многомерном сопоставлении как по недискретным (рис. 7), так и дискретным (рис. 12) признакам черепа серии из отдельных диалектных ареалов третьего порядка груп-

пируются различно, но в каждом случае жемайтские серии стоят отдельно, а если и попадают в аукштайтские группировки, то это можно объяснить случайностью. С одонтологической точки зрения, группы Западной и Восточной Литвы, по сути дела совпадающие соответственно с жемайтами и восточными аукштайтами, находятся в противоположных полюсах дендрограммы (рис. 28). Таким образом, в мозаичном характере распределения физических особенностей сохранены следы «генетической памяти» о времени образования двух основных племенных союзов, вошедших в литовскую народность — жемайтов и аукштайтов. Что касается аукштайтов, то серии из отдельных третичных и вторичных диалектных ареалов при многомерном сопоставлении по разным антропологическим системам входят в различные соотношения между собой и с сериями из смежных ареалов, этим как бы раскрывая некоторые моменты становления аукштайтов. Довольно единую группу представляет собой центр восточных аукштайтов — панежевские и аникшайские, к ним по одной системе (метрической) примыкают шяуляйские, а по другой (дискретной) — каунасские западные аукштайты. Утенские аукштайты, занимающие окраину восточно-аукштайтского вторичного ареала, по метрическим признакам более тяготеют к остальным восточным аукштайтам, а по дискретным — к белорусскому пограничью (и это вполне естественно). Южные аукштайты (дзуки) в одном случае более приближаются к каунасским западным (сувалкетам), а в другом — к утенским восточным аукштайтам, и это также вполне соответствует их промежуточному географическому положению. Таким образом, с одной стороны, аукштайты сохраняют фенетическую целостность, которая указывает на их генетическую близость и общность происхождения, а с другой стороны, во взаимоотношениях отдельных аукштайтских групп можно заметить частичные моменты этногенеза этих групп. Например, каунасские западные аукштайты (сувалкеты) по одним признакам (дискретным) ближе к восточным (панежевским и аникшайским) аукштайтам, по другим признакам (метрическим) — к южным жемайтам и южным аукштайтам, а по третьим (признакам латеральности) — к южным аукштайтам. Указанные взаимоотношения имеют определенный смысл. Так, связь с южными аукштайтами, по всей вероятности, можно считать не только результатом территориального соседства, но и внешним выражением ятвяжского элемента, который составлял основу древнего населения, обитавшего по обоим берегам верхнего и среднего течения Нямунаса. В конце XIII в. Занеманье было опустошено нападениями немецких рыцарей и оживилось лишь после ликвидации Ордена крестоносцев. Близость каунасских западных аукштайтов к южным и восточным аукштайтам, а также к южным жемайтам указывает на то, что заселение Занеманья происходило и со стороны Аукштайтии, и со стороны Жемайтии, но переселение аукштайтов было преобладающим. Черепа из литовско-белорусского пограничья отличаются своеобразным строением, но ближе к таковым южных и утенских восточных аукштайтов.

В-третьих, то обстоятельство, что антропологические особенности населения средневековья были распределены мозаично, не позволяет установить непосредственную физическую преемственность населения железного века и средневековья, хотя нет данных для малейшего подозрения в том, что могла произойти значительная иммиграция инородного элемента в ту среду, которую знаем по данным конца прошлого тысячелетия. Таким образом, остается решать этот вопрос в разрезе эпохальных изменений. В течение последнего тысячелетия на территории Литвы отмечаются очень яркая и постоянная брахикранизация (с перевесом бревикранизации над латикранизацией), уменьшение высотного диаметра черепа, грацилизация лица и его деталей, относительное расширение лица, повышение орбиты и сужение носа (в результате различий в темпах грацилизации), а также незначительное сглаживание профилированности лица в пределах клинопрозопии (табл. 13, рис. 9). К тому же отмечается «эпохальный сдвиг» и в частотах дискретных признаков в сторону их общего уменьшения (табл. 16). Что касается отдельных групп признаков, то частоты дополнительных косточек и разновидностей строения отверстий со временем уменьшаются, а распространенность некоторых гиперостозных структур, наоборот, увеличивается. Многие метрические особенности черепа, создающие как популяционную, так и диалектную (в меньшей степени) мозаичность средневековья,

целиком и полностью находятся в русле эпохальных изменений. Одной из причин мозаичности мы склонны считать дискордантность темпов эпохальных изменений различных комплексов признаков в зависимости от характеристик исходных форм, которые возникли накануне формирования народности при смещении отдельных балтских племен на территории Литвы. Конечно, большая доля разнообразия возникла в результате популяционно-генетических процессов, исследование которых на литовском материале — еще дело будущего, которое, несомненно, пополнит картину образования физических особенностей литовцев. Все-таки на настоящем этапе в качестве рабочей гипотезы можно выдвинуть следующую модель их формирования.

Экспансия немецких рыцарей на восток вызвала иммиграцию практически всех племен западной половины древнебалтского ареала в образующееся Литовское государство. Прилив пруссов, ятвягов, куршей и земгалов зафиксирован в исторических источниках и прослеживается на данных топонимии. Эпидемии чумы, многократно вспыхивавшие в XIII—XVII вв. в Литве, опустошали целые деревни [14] и способствовали разрушению популяционной структуры, которая сложилась в эпоху железа. Метисация хотя и очень близкородственных балтских племен повысила степень гетерозиготности, создала широкую гамму сочетаний морфологических особенностей, способствовала увеличению их разнообразия, в результате чего исчезли четкие границы между ареалами антропологических типов, которые были известны в эпоху железа. Образование Литовского государства, наоборот, способствовало административной изоляции формирующейся народности, развитию интегративных процессов. С другой стороны, введение крепостного права привязывало крестьянство к земле, ограничивало передвижение народонаселения, сужало круг брачных связей и создавало барьеры между генофондами отдельных популяций. Следовательно, включился модус локальной изменчивости [66]. Генетико-автоматические процессы в таких популяциях могли протекать по разным направлениям и создать предпосылки той мозаичности, которую видим в средневековье и которую, несомненно, усиливали эпохальные изменения, также, возможно, протекавшие различно в отдельных популяциях. Однако в их «генетической памяти» сохранились следы информации, позволяющие связывать преемственностью средневековое население с двумя основными слагаемыми литовской народности — жемайтскими и аукштайтскими I тысячел. н. э. В сглаженном виде выступает та же дифференциация по направлению восток—запад, которая четко выражена в антропологическом материале I тысячел. и прослеживается в большинстве элементов традиционной культуры, отражающих структуру мировоззрения древних балтов [53].

В-четвертых, своеобразной антропологической историей выделяется древняя столица Литвы Вильнюс, огромный материал которого рассматривается впервые (табл. 2). Вильнюское католическое население (особенно мужское) было смешанным и представляло собой мозаику европеоидных антропологических типов (табл. 14, 57, 58). С точки зрения этнической онтологии, смешанность вильнюсцев отражается в том, что средневропейский тип, который они представляют, не является таким «чистым», как в сельских популяциях (рис. 29), кроме того, в некоторых городских группах «выскакивают» отдельные чужие признаки, однако не образуя комплексов, которые могли бы иметь расодиагностический смысл (табл. 29, 30). Смешанность характерна для всех городов, в особенности крупных, а численность населения Вильнюса в XVI в. уже достигала 30 тысяч [19]. Однако многомерное сопоставление средневековых вильнюсцев с синхронным сельским населением по трем антропологическим системам — краниометрическим, дискретным и одонтологическим признакам (рис. 10, 14, 30) — дает право полагать, что основу католического слоя средневекового Вильнюса составляли выходцы из сельских местностей всей Литвы, преимущественно из юго-восточной ее части, что вполне соответствует географическому положению города. Историки отмечают иммиграцию в город людей других национальностей — поляков, немцев и др. [19], но их число в отдельные периоды средневековья, наверное, было разным, причем вряд ли они заслонили местный элемент, если в XVII в. литовский язык в городе еще звучал очень широко [57].

Исследованный материал эпохи феодализма дает возможность сделать предположения общего биосоциального плана.

Во-первых, остеометрический и реконструктивно-соматологический анализ средневековых скелетов показал значительную грацилизацию посткраниального скелета (табл. 17, 18) и уменьшение роста (табл. 19, 20) с сохранением среднего типа пропорций у населения XIV—XVIII вв., особенно у мужчин. Два противоположных морфогенетических фактора, которые были рассмотрены выше в связи с возникновением мозаичности в распределении краниологических особенностей, могли в какой-то мере оказать воздействие и на длину тела. Однако не удалось установить повышенную степень изоляции у средневекового населения по сравнению с людьми железного века: по всей вероятности, изменился только характер, а не степень изоляции, поэтому она не могла предопределить уменьшение длины тела как следствие гомоза. В связи с чем при отсутствии данных о механической смене древнего населения более низкорослыми пришельцами следует сделать предположение о том, что причины уменьшения роста надо искать в социальной среде эпохи феодализма — в закреплении крестьян, недостаточном питании, плохих гигиенических условиях, заболеваемости и т. д.

Во-вторых, неблагоприятными социальными условиями феодализма приходится объяснять и тот факт, что в течение тысячелетия основные демографические показатели менялись лишь незначительно: средняя продолжительность предстоящей жизни новорожденных увеличивалась на 2,8 лет (от 22,6 до 25,4), двадцатилетних взрослых — на 4 года (от 19,4 до 23,4), а показатели репродукции почти не изменились, численность народонаселения росла медленно (табл. 21, 22). Только в самом конце XVIII в., по результатам анализа данных переписи населения Великого княжества Литовского 1790 г. [6], некоторые демографические показатели несколько улучшились. Отсутствие профессиональной медицинской помощи на селе, по всей вероятности, было причиной того, что много молодых женщин умирали от патологии беременности и родов, вследствие чего продолжительность их жизни по сравнению с мужчинами была коротче.

В-третьих, теми же условиями и обусловленными ими особенностями питания объясняется возросшая интенсивность кариозного процесса в эпоху феодализма.

В-четвертых, выявилось постоянство в течение последнего тысячелетия климатической изменчивости показателей физического состояния населения: незначительная тенденция уменьшения с запада на восток продолжительности предстоящей жизни в железном веке превратилась в достоверную закономерность в эпоху феодализма (рис. 17), а уменьшение длины тела у населения с северо-запада на юго-восток, отмеченное в I тысячел., сохранилось и во II тысячел. (рис. 15). Если предположить, что жемайты формировались на основании более высокорослого расового компонента, а аукштайты — более низкорослого (а это должно было иметь место не позднее как на рубеже новой эры), то этому противоречит совпадение градиентов длины тела и демографических показателей, особенно их постоянство в течение целого тысячелетия. Это дает основание для предположения, что оба явления связаны между собой общностью причин. Среди этих причин основной следует считать неравномерное культурно-экономическое развитие отдельных регионов Литвы, связанное, по всей вероятности, и с плодородием почв. Получается довольно странная картина: юго-восточная часть Литвы, которая, по археологическим данным, была колыбелью литовской народности и составляла ядро государства, характеризуется более низкими показателями биологического состояния населения, что наводит на мысль об экономической отсталости этого региона. Эта мысль не покажется странной, если вспомнить, что социальная и политическая дифференциация необязательно идет параллельно с экономическим прогрессом, что она быстрее проходила в восточных районах Литвы и Латвии [107, 55], что западный ареал был скорее культурным и духовным, а восточный — военно-политическим центром древних балтов [53]. Различия в культурно-экономическом развитии отдельных регионов не оказали воздействия на кариозность их населения, однако отражались в неодинаковой распространенности осложнений кариеса.

И наконец, анализ остеологического материала XIV—XVIII вв. из Вильнюса выявил отражение экологии средневекового города в биологических показателях его популяций. Продолжительность предстоящей жизни была короче, а длина тела — меньше у вильнюсцев (особенно мужчин), чем у сельского населения, даже окружающего Вильнюс юго-восточного региона, где эти показатели были самыми низкими. По частоте некоторых тяжелых стоматологических заболеваний (компликаций кариеса, гипоплазии эмали), которые зависят от общего состояния здоровья, вильнюсцы опередили сельское население, а кариозность, более связанная с образом питания, в городе была такой же, как и на селе. Хотя в Вильнюсе раньше многих других городов Восточной Европы был сооружен водопровод (XV в.) и другие коммунальные установки [19] и он считался одним из самых ярких очагов просвещения и науки в Восточной Европе, указанные различия в физических и демографических показателях наводят на мысль, что средневековый город далеко не создавал того экологического комфорта, который наблюдается в настоящее время и входит в понятие урбанизации. Грязь, нищета низких сословий, скученность горожан в неблагоустроенных кварталах, высокая заболеваемость и эпидемии — все это не могло не оказать отрицательного воздействия на биологию человека.

Антропологическая картина населения в эпоху феодализма помогает нам сделать первый шаг в сравнительно недавнюю историю формирования физических особенностей литовского народа. Освещению более отдаленных времен, раскрытию истоков этих особенностей будут способствовать исследования антропологических материалов эпох камня и металлов.

Список таблиц

1. Исследованный литовский антропологический материал XIV—XVIII вв.
2. Исследованный антропологический материал средневекового Вильнюса.
3. Межгрупповая изменчивость мужских черепов (результаты однофакторного дисперсионного анализа).
4. Коэффициенты межгрупповой корреляции между 30 мужскими сериями черепов.
5. Сортированные нагрузки вращенных факторов (результаты факторного анализа 30 мужских краниологических серий).
6. Нагрузки основных факторов (мужские черепа).
7. Средние основных краниометрических признаков в объединенных мужских сериях.
8. Сортированная последовательность признаков в объединенных сериях.
9. Межгрупповая изменчивость краниометрических признаков между мужскими сериями, объединенными по ареалам диалектов литовского языка (результаты дисперсионного анализа).
10. Средние краниометрических признаков в укрупненных мужских сериях.
11. Степень воздействия (η^2) организованных факторов, %.
12. Средние основных краниометрических признаков у населения Литвы XIV—XVIII вв.
13. Эпохальные изменения краниометрических признаков в Литве (M_1 — V—VII вв., M_2 — XIV—XVIII вв.).
14. Межгрупповая изменчивость вильнюсских серий (результаты дисперсионного анализа).
15. Межгрупповая изменчивость дискретных признаков черепа в Литве (значения F -критерия).
16. Частоты дискретных признаков черепа в краниологическом материале Литвы I и II тысячелетий н. э.
17. Остеометрические данные объединенной сельской серии XIV—XVIII вв.
18. Основные остеометрические индексы в объединенной сельской серии II тысячелетия.
19. Восстановленная длина тела сельских мужчин XIV—XVIII вв.
20. Восстановленная длина тела сельских женщин XIV—XVIII вв.
21. Палеодемография литовского села XIV—XVIII вв.

22. Таблица смерти всей сельской популяции Литвы XIV—XVIII вв.
23. Продолжительность жизни в средневековом Вильнюсе.
24. Таблица смерти всей популяции средневекового Вильнюса.
25. Размеры зубов литовцев XIV—XVIII вв.
26. Межкорневой затек эмали среди сельского населения, %.
27. Одонтоскопия и одонтоглифика сельского населения XIV—XVIII вв.
28. Межгрупповая изменчивость одонтологических признаков у сельского населения (результаты однофакторного дисперсионного анализа).
29. Межкорневой затек эмали в средневековом Вильнюсе, %.
30. Одонтоскопия и одонтоглифика средневековых вильнюсцев.
31. Межгрупповая изменчивость одонтологических признаков (результаты однофакторного дисперсионного анализа).
32. Распространение кариеса в Литве в XIV—XVIII вв.
33. Локализация кариеса на отдельных зубах.
34. Половой диморфизм в распространении кариеса.
35. Документальные сведения об исследованных сельских могильниках.
36. Документальные сведения о вильнюсском антропологическом материале.
37. Список краниометрических признаков (их нумерация повторяется в последующих таблицах).
38. Статистические показатели более крупных сельских мужских серий черепов.
39. Статистические показатели более крупных сельских женских серий черепов.
40. Статистические показатели сборных сельских мужских серий.
41. Статистические показатели сборных сельских женских серий.
42. Краниометрия куршей и скальвов XVI—XVIII вв.
43. Краниометрия тельшайских северных жемайтов XVI—XVII вв.
44. Краниометрия варнайских южных жемайтов XIV—XVIII вв.
45. Краниометрия расейских южных жемайтов XV—XVII вв.
46. Краниометрия населения пограничья между жемайтами и аукштайтами XIV—XVIII вв.
47. Краниометрия шяуляйских западных аукштайтов XIV—XVII вв.
48. Краниометрия каунасских западных аукштайтов (сувалкетов) XIV—XVIII вв.
49. Краниометрия населения пограничья между западными и восточными аукштайтами XIV—XVII вв.
50. Краниометрия паневежских восточных аукштайтов XIV—XVII вв.
51. Краниометрия аникийских и купишких восточных аукштайтов XIV—XVIII вв.
52. Краниометрия утенских восточных аукштайтов XIV—XVII вв.
53. Краниометрия населения аукштайтско-белорусского пограничья XIV—XVII вв.
54. Краниометрия южных аукштайтов (дзуков) XIV—XVIII вв.
55. Краниометрия всего сельского населения Литвы XIV—XVIII вв. (узкая программа).
56. Краниометрия всего сельского населения Литвы XIV—XVIII вв. (широкая программа).
57. Статистические показатели вильнюсских мужских серий черепов.
58. Статистические показатели вильнюсских женских серий черепов.
59. Краниометрия средневековых вильнюсцев.
60. Коэффициенты корреляции основных краниометрических признаков в объединенной сельской серии (сотые доли).
61. Коэффициенты корреляции основных краниометрических признаков в объединенной вильнюсской серии (сотые доли).
62. Список дискретных признаков черепа (их номера повторяются в последующих таблицах).
63. Дискретные признаки черепа (m/n) в отдельных литовских популяциях эпохи феодализма (вертикально — номера признаков, как в табл. 62, горизонтально — номера серий, как на рис. 14).
64. Дискретные признаки черепа в сериях по диалектным ареалам.

65. Дискретные признаки черепа в объединенной сельской серии черепов XIV—XVIII вв.
 66. Дискретные признаки черепа в объединенной вильнюсской серии.
 67. Остеометрия средневековых сельских популяций (обе стороны, M/N).
 68. Одонтоскопия и одонтоглифика (N/n) средневековых сельских популяций.

Список иллюстраций

1. География антропологического материала Литвы XIV—XVIII вв. (названия могильников в табл. 1).
2. Мужские краниологические серии на площади двух основных факторов изменчивости.
3. Картограмма краниологических комплексов сельского населения.
4. Обобщенные расстояния между 30 сельскими мужскими сериями (дендрограмма кластеризации коэффициентов Пенроуза).
5. Картограммы некоторых краниологических признаков, таксономически важных для Прибалтики.
6. Серии жемайтов (А), западных (В), восточных (С), южных (Д) аукштайтов и белорусского пограничья (Е), выраженные в процентах к объединенной сельской серии.
7. Обобщенные расстояния между объединенными по диалектным ареалам мужскими сериями (дендрограмма кластеризации коэффициентов Пенроуза).
8. Литва на картограмме антропологических типов, установленных [93] для Восточной Прибалтики эпохи феодализма.
9. Эпохальный сдвиг в краниометрических признаках в Литве (Размеры черепов XIV—XVIII вв. выражены в процентах к V—VIII вв.).
10. Расстояния между вильнюсскими сериями (а) и их место среди сельских серий (б).
11. Средние объединенной вильнюсской серии, выраженные в процентах к объединенной сельской серии.
12. Генетическая классификация сельских серий, укрупненных по диалектным ареалам (дендрограмма кластеризации средних мер дивергенции (СМД); нумерация серий на рис. 7).
13. Классификация серий, укрупненных по этнотерриториальным группам (СМД).
14. Классификация вильнюсских серий по дискретным признакам (а) и их место среди сельских серий (б).
15. Картограммы длины тела у литовских мужчин XIV—XVIII вв. (а) и XX в. (б).
16. Возрастная структура (d_x) и вероятность смерти (q_x) в литовских популяциях XIV—XVIII вв.: А — село, В — Вильнюс.
17. Средняя продолжительность предстоящей жизни (e_{20}^0) у сельского населения средневековой Литвы.
18. Межкорневой затек эмали на коренных зубах.
19. Редукция верхнего латерального резца (0—3 балла).
20. Межбугорковые щели на нижних коренных зубах.
21. Два типа дополнительного внутреннего среднего бугорка.
22. Схема жевательной поверхности нижних коренных зубов.
23. Схема жевательной поверхности верхних коренных зубов.
24. Варианты II борозды метаконида.
25. Варианты I борозды параконуса.
26. Варианты I и II борозд энтокониды.
27. Одонтологический тип сельского населения Литвы XIV—XVIII вв. На оси ординат — частоты одонтологических признаков, на оси абсцисс — признаки: 1 — краудинг, 2 — редукция I² балл, 1, 3 — редукция I² баллы (2+3), 4 — лопатообразность I¹ балл, 1, 5 — форма M_1+5 , 6 — 4-бугорковые M_1 , 7 — 5-бугорковые M_2 , 8 — редукция гипоконуса на M^2 (баллы 3+ и 3), 9 — дистальный гребень тригониды, 10 — коленчатая складка метаконида, 11 — *t. a. m. i.*, 12 —

второй вариант 2 *med* на M_1 , 13 — форма 3 борозды I *pa* на M^1 , 14 — средне-европейский одонтологический тип, 15 — одонтологический тип сельского населения Литвы XIV—XVIII вв.

28. Дендрограмма кластеризации средних расстояний между сельским населением Литвы XIV—XVIII вв.: 1 — Западная Литва, 2 — Южная Литва, 3 — Средняя Литва, 4 — Восточная Литва.

29. Одонтологический тип средневековых вильнюсцев. На оси ординат — частоты одонтологических признаков, на оси абсцисс — признаки: 1 — краудинг, 2 — редукция I² балл, 1, 3 — редукция I² баллы (2+3), 4 — лопатообразность I¹ балл, 1, 5 — форма M_1+5 , 6 — 4-бугорковые M_1 , 7 — 5-бугорковые M_2 , 8 — редукция гипоконуса на M^2 (баллы 3+ и 3), 9 — дистальный гребень тригониды, 10 — коленчатая складка метаконида, 11 — *t. a. m. i.*, 12 — второй вариант 2 *med* на M_1 , 13 — форма 3 борозды I *pa* на M^1 , 14 — среднеевропейский одонтологический тип, 15 — одонтологический тип вильнюсцев XIV—XVIII вв.

30. Вильнюсцы на фоне сельского одонтологического материала (дендрограмма кластеризации СМД): 1 — Восточная Литва, 2 — Южная Литва, 3 — Западная Литва, 4 — Средняя Литва, 5 — население Вильнюса.

31. Население Литвы на синхронном одонтологическом фоне Восточной Европы (дендрограмма кластеризации СМД): 1 — Юго-восточная Латвия XVI—XVIII вв., 2 — Литва XIV—XVII вв., 3 — Восточная Литва XIV—XVII вв., 4 — Южная Литва XIV—XVII вв., 5 — Западная Литва XIV—XVII вв., 6 — Средняя Литва XIV—XVII вв., 7 — Украина X—XVI вв., 8 — население Икшкеле XIII—XV вв., 9 — население Видземе XII—XV вв., 10 — юго-западные латыши XVI—XVIII вв., 11 — латыши Видземе, Пургайли XVIII в., 12 — население Латгалы, Вайдас XIV—XVI вв., 13 — европейская часть РСФСР XV—XVIII вв., 14 — латыши Яункандавы, Дудиняс XVI—XVII вв., 15 — европейская часть РСФСР IX—XIV вв., 16 — белорусы XVIII—XIX вв., 17 — карелы XIX—XX вв., 18 — Украина XVI—XVIII вв.

I. Диастема.

II. Краудинг.

III. Выраженная форма (3 балла) лопатообразности резцов.

IV. Редукция верхних коренных зубов.

V. Начальная стадия (1 балл) бугорка Карабелли.

VI. Выраженная форма (5 баллов) бугорка Карабелли.

VII. Дистальный гребень тригониды.

VIII. Коленчатая складка метаконида.

IX. Хронический остеомиелит левой стороны нижней челюсти (Лейпаллингис, мужчина 40—45 лет).

X. Электрорентгенограмма челюсти (см. рис. IX).

XI. Хронический остеомиелит правой стороны нижней челюсти (Каварскас, мужчина 50—55 лет).

XII. Электрорентгенограмма челюсти (см. рис. XI).

XIII. Хронический остеомиелит левой стороны нижней челюсти (Базорай, мужчина 30—35 лет).

XIV. Электрорентгенограмма челюсти (см. рис. XIII).

XV. Одонтогенная киста верхней челюсти (Каварскас, мужчина 50—55 лет).

XVI. Генерализованная гипоплазия эмали (Базорай, подросток 14—17 лет).

XVII. Генерализованная гипоплазия эмали (Лейпаллингис, мужчина 20 лет).

XVIII. Генерализованная гипоплазия эмали молочных и постоянных зубов (Эльнишкяй, ребенок 6—6,5 лет).

ANTHROPOLOGY OF ANCIENT INHABITANTS IN LITHUANIA

SUMMARY

From the anthropological point of view, ancient inhabitants (medieval, or the 14th—18th centuries) stand between the most ancient (the Stone and Metal Ages) and modern (the 20th century) populations and help us to understand, how the biological peculiarities of the latter emerged. The craniometric, cranioscopic, odontological and palaeodemographic findings in 3440 skulls as well as the results of osteometric analysis of 796 skeletons (Tables 1, 2, 35, 36) afford us to make some generalizations concerning the last phase of Lithuanian ethnogenesis—the formation of the nation, as well as the racial history of Vilnius, the capital of Lithuania, and changes in physical status of the inhabitants in this country during the last millennium.

From the ethnogenetic standpoint, firstly, it should be pointed out that in the middle and the 2nd half of the 2nd millennium A. D., a mosaic pattern of anthropological variety appeared. It manifested itself in a significant variability of many craniometric traits (Table 3), the absence of areas or even a distinct cline in geographical distribution of trait complexes (Figs. 2, 3, 5). That is why an objective determination of local anthropological types is impossible and a diversity of morphological complexes must be labelled as variants of the same type, the more so that the Lithuanian medieval population represents one type, mesocranial and narrow-faced (Fig. 8), estimated in the taxonomic framework for synchronous Latvian and Estonian populations [93]. A mosaic pattern reveals itself also in the frequency distribution of discrete cranial traits (Fig. 15) as well as in a fluctuation of odontological characteristics (Tables 26, 27), it can be traced in some anthropological systems of modern population [143]. All this is indicative of relatively recent genetic events, including the possibility of a rather considerable intermingling that must have taken place on the eve of the formation of the Lithuanian nation. However, mixing tribes must have been very kindred, for no new types, only several variants of the same craniological type, arose, and all populations of the 14th—18th centuries represented the Central European odontological type, that was very 'pure'. The frequencies of odontological traits in Lithuanians (Fig. 27) can serve as a standard of the type.

Secondly, an intrinsic structure of anthropological medley came to light, demonstrating its two levels: (1) the population level (the diversity connected with an attribution to the concrete skeletal population, i.e. cemetery), and (2) the dialectal one (the variability connected with its belonging to the concrete dialectal area of the Lithuanian language). The first level of the craniological mosaic is more evident (Tables 9, 11); nevertheless, the second one preserved valuable ethnogenetic information relevant to such important characters as skull length and breadth, orbital breadth and indices of facial profile. In the multivariate analysis of indiscrete (Fig. 7) and discrete (Fig. 12) cranial traits, the samples from different areas of tertiary dialects group together in a different way, yet the Zemaičiai (Samogitian, or Lower Lithuanian) samples stand apart in every case, and they get into the Aukštaičiai (Upper Lithuanian) assemblages only accidentally. From the odontological point of view, the populations from West and East Lithuania, in fact,

conforming to the areas of the Zemaičiai and Aukštaičiai, correspondingly, are in the opposite positions in the dendrogram (Fig. 28). Thus, in the distribution mosaic of physical peculiarities, traces of 'a genetic memory' about the formation of two main components of the Lithuanian nation—the Zemaičiai and the Aukštaičiai—were preserved. As concerns the Aukštaičiai, in the course of multivariate analysis of different anthropological systems, the populations from secondary and tertiary dialectal areas are in various relations with each other and with the populations from adjacent territories, as if revealing some features of the Aukštaičiai ethnic history. The samples from the very middle of the East Aukštaičiai area (Panevėžys and Anykščiai regions) make a constant and unanimous cluster, upon which the Kaunas (according to discrete traits) and the Šiauliai (according to skull measurements) West Aukštaičiai lean. The Utena region that occupies the eastern edge of the East Aukštaičiai area joins the rest of the East Aukštaičiai according to craniometric characters, and is close to the population from the Byelorussian borderland according to discrete cranial traits, and it is quite natural. The South Aukštaičiai (Dzūkai) approximate to both the Kaunas West Aukštaičiai (Suvalkiečiai) and to the Utena East Aukštaičiai, and it suits well their intervening geographical position. Thus, on the one hand, the Aukštaičiai demonstrate a phenetic integrity that reflects their genetic kinship and common origin; on the other hand, interrelations of their groups disclose the details of their ethnogenesis. For instance, the Kaunas West Aukštaičiai stand close to the East Aukštaičiai, to the South Aukštaičiai and South Zemaičiai. The above facts harbour an appropriate ethnogenetic meaning. Thus, their relation to the South Aukštaičiai must be treated not only as resulting from a territorial neighbourhood, but also as an expression of the Jotvingiai (Jatvingian, or Sudovian) element that, beyond doubt, formed an anthropological basis of the ancient inhabitants on both banks of the upper and middle reaches of the Nemunas (Neman) river. At the end of the 13th century, the Užnemunė (the transNemunas territory) was devastated as a result of numerous attacks of the German aggressors, and the land revived only after the Teutonic Order stopped functioning. The kinship of the Kaunas West Aukštaičiai with the East and South Aukštaičiai as well as with the South Zemaičiai indicates that this land was settled from the entire right bank of the Nemunas river (from the areas of the Aukštaičiai and the Zemaičiai), though the contribution of the Aukštaičiai seems to be decisive.

Thirdly, the fact that craniological characters of medieval inhabitants were distributed in a mosaic manner impedes the estimation of direct anthropological succession between the Iron Age and the medieval population, though there is no ground to suspect a more considerable immigration of any foreign elements into the anthropological medium of Lithuania that is well known according to the data from the end of the 1st millennium. Therefore, the problem can be solved in the context of epochal changes. During the last millennium, intensive and constant brachicranization (brevicranization dominating over laticranization) took place in Lithuania, which was followed by diminishing of the vault height, gracilization of the face and its details as well as by a slight flattening of the horizontal facial profile within the limits of clinoprosopy (Table 13, Fig. 9). Besides, a peculiar epochal trend in the occurrence of discrete cranial traits can be traced (Table 16) that manifests itself in a decrease of their general incidence. As regards the different classes of traits, the frequencies of additional ossicles and openings decrease, and those of hyperostotic structures, on the contrary, increase. The majority of craniometric characters that stipulated the population and dialectal levels of anthropological medley in medieval Lithuania conform well enough to the direction of epochal changes mentioned above. To our opinion, the discordance in the rates of epochal changes of craniological complexes that emerged as a result of the intermingling on the eve of nation formation was one of the reasons of this anthropological mosaic. It, certainly, arose partially due to the population genetic processes, the investigation of which will cast a new light on the formation of the Lithuanian anthropological peculiarities. Nevertheless, the current knowledge makes it possible to propose the following hypothetical model.

The expansion of the Crusaders eastwards brought about the migration of almost all the Baltic tribes from the western half of the area of their ancient

hydronymy into the Lithuanian state that just at that time was being formed. The waves of the Prūsai (Prussians), the Jotvingiai, the Kuršiai (Curonians) and the Žemgaliai (Semigallians) are mentioned in historical sources and can be traced in toponymy. Epidemics of plague deserted entire villages during 13th—17th centuries. As a result the population structure which had arisen in the Iron Age was destroyed. The mixing of the Baltic tribes, though very kindred anthropologically, maintained the incidence of heterozygous individuals, created a wide combination range of anthropological peculiarities, and caused an intensification of anthropological diversity, that is why the strict limits between the areas of anthropological types known in the Iron Age disappeared. On the contrary, the formation of the Lithuanian state somehow isolated the nation administratively and affected its integration processes. Moreover, the establishment of serfdom bound peasants to the land, restricted folk migration, narrowed the circle of matrimonial ties and put barriers between the gene pools of different populations. Consequently, the mode of local variation [66] emerged. A genetic drift might have taken different directions in those isolated groups and provided prerequisites for an anthropological mosaic that took shape in the Middle Ages and, without doubt, became more apparent through the epochal changes. Nevertheless, 'a genetic memory' of people preserved the traces of information, enabling thus to link the medieval Lithuanians with two main components of the nation — the Žemaičiai and the Aukštaičiai of the 1st millennium A. D. The same differentiation, though reduced, manifests itself in the east-western direction, this being quite evident in the anthropological material of the Iron Age as well as in many elements of traditional culture, reflecting the world outlook structure of the ancient Balts [53].

Fourthly, Vilnius is distinguished for its peculiar anthropological history. Numerous skeletal materials analysed in this work (Table 2) afford us to draw the conclusion that the Catholic community of the medieval town was a mosaic of the Caucasoid anthropological types (Tables 14, 57, 58). From the odontological viewpoint, the heterogeneity, of the Vilnius townsfolk was reflected by the fact that the corresponding Central European odontological type was not so pure as in the case of synchronous rural population (Fig. 29). In addition, some foreign traits emerged casually in separate groups (Tables 29, 30), though not forming complexes, which might have been of some value for racial diagnosis. Some kind of heterogeneity is usual by characteristic of towns, especially big ones, and it is of some interest to note that in the 16th century Vilnius had about 30 thousand inhabitants [19]. However, the multivariate comparisons of the Vilnius townsfolk and synchronous villagers according to several anthropological systems (Figs. 10, 14, 30) allow us to consider that the basis of the Catholic community of the town was formed of the settlers from villages of entire Lithuania, especially from its south-eastern part, where the town was sited. The historians indicate the immigration into the town of other nationalities — the Poles, Germans, etc. [19], who might have hardly overbalanced the local element in the Middle Ages, as the Lithuanian language was heard widely in the 17th-century Vilnius [57].

The anthropological material examined gives us the possibility to make some considerations on a general biological character.

Firstly, the data relevant to osteometry and reconstructive somatology revealed a considerable gracilization of postcranial skeleton (Tables 17, 18) as well as a significant shortening of stature (Tables 19, 20) in the Middle Ages as compared with the Iron Age. Two opposite morphogenetic factors that took part in the development of craniological medley reviewed above might have exerted a certain influence upon the stature dynamics. However, we did not succeed in finding the increased isolation degree of medieval population in comparison with the Iron Age. Most probably, it was a character of isolation and not its intensity that underwent changes, and therefore a decrease in stature is not considered the outcome of homosis. Thus, having no evidence on the influx of newcomers, shortish in height, during the Middle Ages, it is necessary to make the presumption that the causes of the above phenomenon lie in social conditions of the feudalism, i. e. serfdom which entailed insufficient nourishment, low living standards, very poor hygiene conditions, a high level of morbidity, etc.

Secondly, due to unfavourable social conditions under the feudalism, demographic indices improved rather slowly in the village during the last millennium. Thus, life expectancy at birth (e_0^0) increased only by 2.8 years (from 22.6 to 25.4), and the same index at young adulthood (e_{20}^0) — 4 years (from 19.4 to 23.4), the reproduction rate at the same time being almost stable (Tables 21, 22). Hardly accessible professional medical aid in the medieval countryside told on high female mortality at a young age resulting from obstetrical pathology. That is why the life expectancy of women was shorter than that of men.

Thirdly, the same conditions when accompanied with nourishment peculiarities are considered as the main agent of considerable caries increase in medieval population (Table 32).

Fourthly, the stable cline in the distribution of physical characteristics came forth: a slight trend toward the shortening of life expectancy from the west to the east in the Iron Age turned into a significant regularity throughout the Middle Ages (Fig. 17), and the shortening of stature from the north-west to the south-east that was registered in the 1st millennium also remained in the 2nd millennium (Fig. 15). As concerns the stature, it is impossible to give up an idea that some tall racial component could take part in the origin of the Žemaičiai and a rather shortish element might be absorbed by the Aukštaičiai, though it must have taken place not later than at the turn of two eras. However, the coincidence of two gradients (the stature gradient and the demographic one) and especially their constancy during the entire millennium make us suppose that both phenomena must have had common reasons including an uneven economic and cultural development of separate regions of Lithuania that, most probably, was related with the differences in the richness of soil. Apparently, the same circumstances called forth the differences in the occurrence of severe caries complications, but did not affect the general incidence of caries in separate regions of medieval Lithuania.

And finally, when analysing the 14th—18th-century osteological material from Vilnius, the impact of medieval urban ecology upon the biological status of its inhabitants was detected. As far as the longevity and stature of the townspeople are concerned, both of them were shorter as compared with the country-people even from the south-eastern part of Lithuania where the city was located and which demonstrated the lowest demographic and somatological indices. As regards the incidence of some stomatological diseases (heavy caries complications) dependent on the general health status, here the town surpassed the country. The caries frequency which is rather connected with eating habits was equal in both localities. Not taking into account the fact that Vilnius was of some advantage over other East European towns in the arrangement of communal accommodations [19], that it was one of the most distinct centres of culture and science in East Europe, the noted difference in physical and demographic indices of its inhabitants make us suppose that the medieval town could not ensure ecological comfort, which is characteristic of a modern town and is included into the concept of urbanization.

List of Tables

1. The 14th—18th cc. Lithuanian anthropological materials.
2. The anthropological material from medieval Vilnius.
3. Inter-group variation of male skulls (the results of dispersion analysis).
4. The coefficients of inter-group correlation between 30 male rural craniological samples.
5. Sorted loadings of rotated factors (the results of factor analysis of 30 male rural samples).
6. The loadings of main factors (male skulls).
7. The means of main craniometric traits in united male rural series.
8. Sorted sequence of traits in united samples (the results of factor analysis).
9. Inter-group variation of male series, pooled according to the dialectal areas of the Lithuanian language (the results of dispersion analysis).
10. The means of main craniometric traits in amalgamated samples.
11. The influence degree (η^2) of organized factors (%).

12. The means of main craniometric characters in the 14th—18th cc. Lithuanian village.
13. Epochal changes of craniometric traits in Lithuania (M_1 — the 5th—7th cc.; M_2 — the 14th—18th cc.).
14. Inter-group variation of the Vilnius samples (the results of dispersion analysis).
15. Inter-group variation of discrete cranial traits in medieval Lithuania (the F values).
16. Incidence of discrete cranial traits in the 1st and 2nd millennia A. D. Lithuanian craniological materials.
17. Osteometric data on the 14th—18th cc. united rural sample.
18. Main osteometric indices of the 2nd millennium united series.
19. Reconstructed stature of the 14th—18th cc. Lithuanian countrymen.
20. Reconstructed stature of the 14th—18th cc. Lithuanian countrywomen.
21. Palaeodemographic data on the 14th—18th cc. villagers.
22. The life table of the entire medieval rural population.
23. Life expectancy in medieval Vilnius.
24. Life table of the entire medieval Vilnius population.
25. Odontometry of the 14th—18th cc. Lithuanians.
26. The incidence (%) of enamel prolongments in country-people.
27. Odontoscopy and odontoglyphics of medieval country-folk.
28. Inter-group variation of odontological characters in rural population (the results of dispersion analysis).
29. The occurrence (%) of enamel prolongments in medieval Vilnius.
30. Odontoscopy and odontoglyphics of the Vilnius townspeople.
31. Inter-group variation of odontological characters in Lithuania (the results of dispersion analysis).
32. Caries in the 14th—18th cc. Lithuania.
33. The caries frequency on different teeth.
34. Sexual dimorphism of caries.
35. Information on the investigated rural cemeteries.
36. Information on the investigated urban anthropological materials from medieval Vilnius.
37. The list of used craniometric traits (their current numbers are repeated in the following tables).
38. Statistical data on larger rural male samples.
39. Statistical data on larger rural female samples.
40. Statistical data on pooled rural male series.
41. Statistical data on pooled rural female series.
42. Craniometric data on the 16th—18th cc. Kuršiai (Curonians) and Skalviai (male crania).
43. Craniometric data on the 16th—17th cc. Telšiai Northern Žemaičiai (the Samogitians, Lower Lithuanians).
44. Craniometric data on the 14th—18th cc. Varniai Southern Žemaičiai.
45. Craniometric data on the 15th—17th cc. Raseiniai Southern Žemaičiai.
46. Craniometric data on the 14th—18th cc. inhabitants of the borderland between the Žemaičiai and Aukštaičiai (the Upper Lithuanians).
47. Craniometric data on the 14th—17th cc. Šiauliai Western Aukštaičiai.
48. Craniometric data on the 14th—18th Kaunas Western Aukštaičiai (the Suvalkiečiai).
49. Craniometric data on the 14th—17th cc. inhabitants of the Western and Eastern Aukštaičiai borderland.
50. Craniometric data on the 14th—17th cc. Panevėžys Eastern Aukštaičiai.
51. Craniometric data on the 14th—18th cc. Anykščiai and Kupiškis Eastern Aukštaičiai.
52. Craniometric data on the 14—17th cc. Utena Eastern Aukštaičiai.
53. Craniometric data on the 14th—17th cc. Byelorussian borderland.
54. Craniometric data on the 14th—18th cc. Southern Aukštaičiai (the Dzūkai).
55. Craniometric data on the 14th—18th cc. united rural sample (a short program).

56. Craniometric data on the 14th—18th cc. united rural sample (a long program).
57. Statistical data on the series from medieval Vilnius (males).
58. Statistical data on the series from medieval Vilnius (females).
59. Craniometric data on the united series of medieval Vilnius.
60. The correlation coefficients between craniometric traits in the united rural series (the hundredth parts only).
61. The correlation coefficients between craniometric traits in the united Vilnius series (the hundredth parts only).
62. The list of used discrete cranial traits (their current numbers are repeated in the following tables).
63. Discrete cranial traits (m/n) in the 14th—18th cc. Lithuanian populations (the 1st column — the trait numbers as in Table 62, the 1st line — the sample numbers as in Fig. 14).
64. Discrete cranial traits in the samples, pooled according to the dialectal areas of the Lithuanian language.
65. Discrete cranial traits in the united medieval village sample.
66. Discrete cranial traits in the united medieval Vilnius sample.
67. Osteometric data (M/N) on the 14th—18th cc. rural population (both sides together).
68. Odontoscopy and odontoglyphics (N/n) of the medieval rural populations.

List of Figures

1. Localization of the investigated medieval Lithuanian cemeteries (their names as in Table 1).
2. Male craniological series on the plane of two main factors of variability.
3. The cartogram of craniological complexes of rural inhabitants.
4. Generalized distances between 30 male village samples (cluster analysis of the Penrose's coefficients).
5. The cartograms of some traits of great taxonomic value in the Baltic area.
6. The samples of the Žemaičiai (*A*), Western (*B*), Eastern (*C*) and Southern (*D*) Aukštaičiai as well as the inhabitants of Byelorussian borderland (*E*), expressed in percents of the united rural sample.
7. Generalized distances between male samples, pooled according to the dialectal areas of the Lithuanian language (cluster analysis of the Penrose's coefficients).
8. Lithuania on the cartogram of anthropological types, estimated for the medieval East Baltic area.
9. Epochal changes of craniometric characters in Lithuania (the measurements of the 14th—18th cc. skulls expressed in percents of the 5th—8th cc. skulls).
10. Generalized distances between the samples from medieval Vilnius (*A*) and their situation against the village background (*B*).
11. The means of the united Vilnius craniological sample, expressed in percents of the united rural series.
12. A genetic classification of village samples, amalgamated according to the dialectal areas (cluster analysis of the MMD; current numbers of series as in Fig. 7).
13. A classification of series, amalgamated according to ethnoterritorial groups (*MMD*).
14. A classification of the Vilnius series according to discrete cranial traits (*a*) and their situation against a rural background (*b*).
15. The stature cartogram of the 14th—18th cc. (*a*) and the 20th cc. (*b*) Lithuanian males.
16. Age structure (d_x) and probability of death (q_x) in medieval Lithuanian populations: *A* — country, *B* — Vilnius.
17. Life expectancy (e_{20}^0) of villagers in medieval Lithuania.
18. Enamel prolongments.
19. Reduction of the upper lateral incisors (degrees 0—3).

20. Intertubercular fissures of lower molars.
21. Two types of *t. a. m. i.*
22. The picture of a masticatory surface on lower molars.
23. The picture of a masticatory surface on upper molars.
24. Course of the 2nd metaconid furrow.
25. Shape of the 1st paracone furrow.
26. Shape of the 1st and 2nd entoconid furrows.
27. Odontological type of the 14th—18th cc. Lithuanian country-folk.
28. A classification of amalgamated rural groups according to odontological characters (cluster analysis of the *MMD*).
29. Odontological type of the medieval Vilnius town-dwellers.
30. The Vilnius townspeople against the background of rural odontological materials (cluster analysis of the *MMD*).
31. The inhabitants of medieval Lithuania against the odontological background of synchronous East Europe (cluster analysis of the *MMD*).

- I. Spacing (diastema).
- II. Crowding.
- III. Strongly pronounced (degree 3) shovel-shapedness of the upper medial incisors.
- IV. Reduction of upper molars.
- V. Initial stage (degree 1) of Carabelli's cusp.
- VI. Pronounced stage (degree 5) of Carabelli's cusp.
- VII. Distal trigonid crest.
- VIII. Deflecting metaconid wrinkle.
- IX. Chronic osteomyelitis on the left side of the mandible.
- X. Electroeroentgenogram of the mandible (see Fig. IX).
- XI. Chronic osteomyelitis on the right side of the mandible.
- XII. Electroeroentgenogram of the mandible (see Fig. XI).
- XIII. Chronic osteomyelitis on the left side of the mandible.
- XIV. Electroeroentgenogram of the mandible (see Fig. XIII).
- XV. Odontogenous cyst of the maxilla.
- XVI. Generalized enamel hypoplasia.
- XVII. Generalized enamel hypoplasia.
- XVIII. Generalized enamel hypoplasia.

Simbolių sąrašas

A	— asimetrijos rodiklis
D_x	— mirusiųjų tam tikrame žmogaus amžiaus tarpsnyje (x) skaičius
d_x	— mirusiųjų tam tikrame žmogaus amžiaus tarpsnyje procentas
$D+T$	— diradusių ir triradusių suma
E	— eksceso rodiklis
E_e^0	— vidutinės numatomos gyvenimo trukmės paklaida
e_x^0	— vidutinė numatoma gyvenimo trukmė, sulaukus tam tikro amžiaus
F	— Fišerio kriterijus dispersinėje analizėje organizuoto faktoriaus įtakos patikimumui nustatyti
I_{cor}	— danties vainiko indeksas
I^1	— viršutinis medialinis (centrinis) kandis
I^2	— viršutinis lateralinis (šoninis) kandis
k	— dispersinės analizės grupių skaičius
l_x	— iki tam tikro žmogaus amžiaus tarpsnio (x) išgyvenusiųjų procentas
L_x	— bendras iki tam tikro žmogaus amžiaus tarpsnio (x) visos žmonių populiacijos nugyventų metų skaičius
M	— aritmetinis indiskrečių požymių vidurkis
M_{cor}	— danties vainiko masė
M_F	— Fišerio kriterijų vidurkis
M_1	— pirmasis apatinis krūminis dantis
M^1	— pirmasis viršutinis krūminis dantis
M_2	— antrasis apatinis krūminis dantis
M^2	— antrasis viršutinis krūminis dantis
M_3	— trečiasis apatinis krūminis dantis
M^3	— trečiasis viršutinis krūminis dantis
max	— maksimalaus varianto reikšmė
min	— minimalaus varianto reikšmė
$MDcor$	— mediodistalinis danties vainiko diametras
$m(M)$	— aritmetinio vidurkio paklaida
$m\%$	— procento paklaida
N	— aibės apimtis, bendras tyrimų skaičius
P_t	— faktoriaus įtakos dalis (kumuliuota) faktorinėje analizėje
q_x	— mirties tikimybė tam tikrame žmogaus amžiaus tarpsnyje
R_0	— grynas reprodukcijos koeficientas
R_{pot}	— paprastas reprodukcijos koeficientas
r	— koreliacijos koeficientas
S	— vidutinis kvadratinis nukrypimas
<i>t.a.m.i.</i>	— <i>tuberculum accessorium mediale internum</i> — papildomas vidinis vidurinis gumburėlis
T_x	— tam tikrame žmogaus amžiaus tarpsnyje (x) populiacijai likusių gyventi metų bendras skaičius
U_c	— vidutinis gimdymų skaičius per visą reprodukcinį laikotarpį
V	— variacijos koeficientas

VDM	— vidutinis divergencijos matas, apibendrintas atstumas tarp dviejų populiacijų pagal diskrečius (nemetrinus) požymius
$V_{L_{cor}}$	— vestibulolingvalinis danties vainiko diametras
x	— žmogaus amžiaus tarpsnis
1 ir 2 end	— M_2 entokonido pirmosios ir antrosios vagų eiga
1 pa 1	— M^1 parakonuso pirmosios vagos lenkta forma
1 pa 2	— M^1 parakonuso tiesi pirmoji vaga
1 pa 3	— M^1 parakonuso lyros formos pirmoji vaga
2 med II	— M_1 metakonido antrosios vagos lietimasis su antrąja tarpgumburine vaga
2 med III	— M_1 metakonido antrosios vagos lietimasis su trečiąja tarpgumburine vaga
2 med fc	— M_1 metakonido antrosios vagos lietimasis su centrine duobute
+5	— penkiagumburis M_1 , kai tarp protokonido ir entokonido yra tiesioginis kontaktas
x5	— penkiagumburis M_1 , kai tarp metakonido ir hipokonido nėra kontakto
y5	— penkiagumburis M_1 , kai tarp protokonido ir entokonido nėra kontakto
Σ	— sigma, sumos ženklas, reiškiantis „bendrai“, „iš viso“
$\eta^2(\%)$	— organizuoto dispersinėje analizėje faktoriaus įtakos rezultatyvinio požymio kintamumui laipsnis procentais
♂	— vyrai
♀	— moterys
○	— vaikai

TURINYS

Pratarmė	5
1. Viduramžių Lietuvos antropologinė medžiaga	8
1.1. Trumpa tyrinėjimų apžvalga	8
1.2. Ištirtos medžiagos apibūdinimas	9
2. Kranimetrinės analizės rezultatai	13
2.1. Įvadinės pastabos	13
2.2. Kaimo gyventojų charakteristika	15
2.2.1. Žemaičių populiacijos	15
2.2.2. Aukštaičių populiacijos	17
2.2.3. Etninio paribio populiacijos	22
2.2.4. Kranimetrinių požymių tarpgrupinis variavimas	24
2.2.5. Gyventojų fizinės ypatybės ir tarmių arealai	31
2.2.6. Lietuvos kaimo gyventojai Europos fone ir jų kraniloginių ypatybių kilmės klausimas	41
2.3. Viduramžių vilniečių charakteristika	49
3. Paleopopuliacinės analizės rezultatai	53
3.1. Įvadinės pastabos	53
3.2. Kaimo gyventojų charakteristika	54
3.3. Vilniečių charakteristika	58
4. Osteometrijos ir rekonstrukcinės somatologijos metmenys	60
4.1. Įvadinės pastabos	60
4.2. Kaimo ir miesto gyventojų charakteristika	60
5. Paleodemografijos metmenys	66
5.1. Įvadinės pastabos	66
5.2. Kaimo paleodemografija	67
5.3. Miesto paleodemografija	71
6. Etninė odontologija ir odontoglifika	73
6.1. Įvadinės pastabos	73
6.2. Odontologinės analizės rezultatai	75
6.2.1. Kaimo gyventojų odontometrija	75
6.2.2. Kaimo gyventojų odontoskopija	76
6.2.3. Kaimo gyventojų odontoglifika	84
6.2.4. Kaimo gyventojų odontologinis tipas	87
6.2.5. Vilniečių dantų morfologinės ypatybės	90
6.2.6. Vilniečių odontologinis kompleksas ir jo vieta bendralaikėje Lietuvos kaimo medžiagoje	94
6.2.7. Lietuviai Rytų Europos fone	98
6.3. Kai kurios dantų ligos etniniu, socialiniu ir biologiniu aspektais	99
7. Kas nauja apie lietuvių antropologinių ypatybių formavimąsi ir feodalinio laikotarpio Lietuvos gyventojų fizinę būklę (Baigiamosios pastabos)	103
Literatūra	171
Резюме	180
Список таблиц	184
Список иллюстраций	187
Summary	188
List of tables	191
List of figures	193
Simbolių sąrašas	195

ОГЛАВЛЕНИЕ

Предисловие	5
1. Антропологический материал средневековой Литвы	8
1.1. Краткий обзор исследований	8
1.2. Характеристика исследованного материала	9
2. Результаты краниометрического анализа	13
2.1. Вступительные замечания	13
2.2. Характеристика сельского населения	15
2.2.1. Отдельные жемайтские популяции	15
2.2.2. Отдельные аукштайтские популяции	17
2.2.3. Популяции этнического пограничья	22
2.2.4. Межгрупповая изменчивость краниометрических признаков	24
2.2.5. Физические особенности населения и ареалы диалектов литовского языка	31
2.2.6. Сельское население Литвы на синхронном фоне Европы и вопрос о происхождении его краниологических особенностей	41
2.3. Характеристика средневековых вильнюсцев	49
3. Результаты палеопопуляционного анализа	53
3.1. Вступительные замечания	53
3.2. Характеристика сельского населения	54
3.3. Характеристика вильнюсских горожан	58
4. Осцеометрия и реконструкционная соматология	60
4.1. Вступительные замечания	60
4.2. Характеристика сельского и городского населения	60
5. Основы палеодемографии	66
5.1. Вступительные замечания	66
5.2. Палеодемография села	67
5.3. Палеодемография города	71
6. Этническая одонтология и одонтоглифика	73
6.1. Вступительные замечания	73
6.2. Результаты одонтологического анализа	75
6.2.1. Однотометрия сельского населения	75
6.2.2. Однтоскопия сельского населения	76
6.2.3. Одонтоглифика сельского населения	84
6.2.4. Одонтологический тип сельского населения	87
6.2.5. Морфологические особенности зубов средневековых вильнюсцев	90
6.2.6. Одонтологический комплекс вильнюсцев и его место на фоне синхронного сельского материала	94
6.2.7. Литовцы на фоне Восточной Европы	98
6.3. Некоторая патология зубов в этническом, социальном и биологическом аспектах	99
7. Новое о формировании антропологических особенностей и физическом состоянии средневекового населения Литвы (обобщающие замечания)	103
Литература	171
Резюме на русском языке	180
Список таблиц на русском языке	184
Список иллюстраций на русском языке	187
Резюме на английском языке	188
Список таблиц на английском языке	191
Список иллюстраций на английском языке	193
Список символов	195

CONTENTS

Preface	5
1. Anthropological materials from medieval Lithuania	8
1.1. A short review of previous investigations	8
1.2. Characteristics of studied materials	9
2. The results of craniometric analysis	13
2.1. Introductory notes	13
2.2. The characteristics of country-people	15
2.2.1. The populations of the Žemaičiai (Lower Lithuanians)	15
2.2.2. The populations of the Aukštaičiai (Upper Lithuanians)	17
2.2.3. The populations of ethnic borderland	22
2.2.4. Inter-group variation of craniometric traits	24
2.2.5. Physical peculiarities of inhabitants and the dialect areas of Lithuanian language	31
2.2.6. Lithuanian country-people against the European background and the origin of their craniological characters	41
2.3. The characteristics of the medieval Vilnius townspeople	49
3. The results of paleopopulation analysis	53
3.1. Introductory notes	53
3.2. The characteristics of rural population	54
3.3. The characteristics of urban population	58
4. The sketch of osteometry and reconstructive somatology	60
4.1. Introductory notes	60
4.2. The characteristics of rural and urban people	60
5. The sketch of palaeodemography	66
5.1. Introductory notes	66
5.2. Palaeodemography of medieval village	67
5.3. Palaeodemography of medieval Vilnius	71
6. Ethnic odontology and odontoglyphics	73
6.1. Introductory notes	73
6.2. The results of odontological analysis	75
6.2.1. Odontometry of rural population	75
6.2.2. Odontoscopy of rural population	76
6.2.3. Odontoglyphics of rural population	84
6.2.4. The odontological type of medieval country-people	87
6.2.5. Odontological characteristics of the Vilnius townspeople	90
6.2.6. The odontological complex of urban population and its situation in the synchronous rural materials	94
6.2.7. Lithuanian people against the East European background	98
6.3. Some diseases of teeth from the ethnic, social and biological point of view	99
7. A Novelty about the formation of Lithuanian anthropological peculiarities and about physical status of inhabitants in Medieval Lithuania (concluding remarks)	103
References	171
Russian summary	180
List of tables (in Russian)	184
List of figures (in Russian)	187
English summary	188
List of tables (in English)	191
List of figures (in English)	193
List of symbols	195

Česnys G., Balčiūnienė I.

Če437 Senųjų Lietuvos gyventojų antropologija.— V.: Mokslas, 1988.— 195, [4] p. : iliustr.

Santr. ir iliustr. sąrašai lygiagr. rus., angl.— Bibliogr. : p. 171—179 (219 pavad.).

ISBN 5—420—00076—8

Knygoje apibūdinama vėlyvojo feodalizmo (XIV—XVIII a.) epochos Lietuvos gyventojų kranilogija, kranimetrija, osteometrija, rekonstrukcinė somatologija, paleodemografija, etninė odontologija bei kramtomojo aparato patologija. Skiriama antropologams ir medikams — morfologams, stomatologams, higienistams, taip pat istorikams, etnografams. (CB, KB)

- 1.
- 1.1.
- 1.2.
- 2.
- 2.1.
- 2.2.
- 2.2.1.
- 2.2.2.
- 2.2.3.
- 2.2.4.
- 2.2.5.

C $\frac{1908000000-049}{M 854(08)-88}$ 74—88

BBK 28.7
MBBK 5A1

- 2.2.6.
- 2.3.
- 3.
- 3.1.
- 3.2.
- 3.3.
- 4.
- 4.1.
- 4.2.
- 5.
- 5.1.
- 5.2.
- 5.3.
- 6.
- 6.1.
- 6.2.
- 6.2.1
- 6.2.2
- 6.2.3
- 6.2.4
- 6.2.5
- 6.2.6

- 6.2.7
- 6.3.

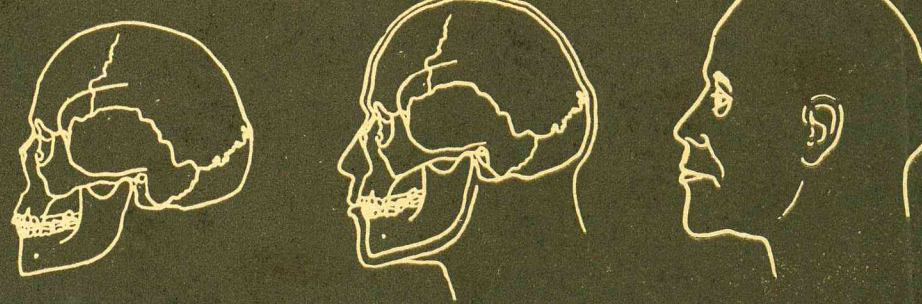
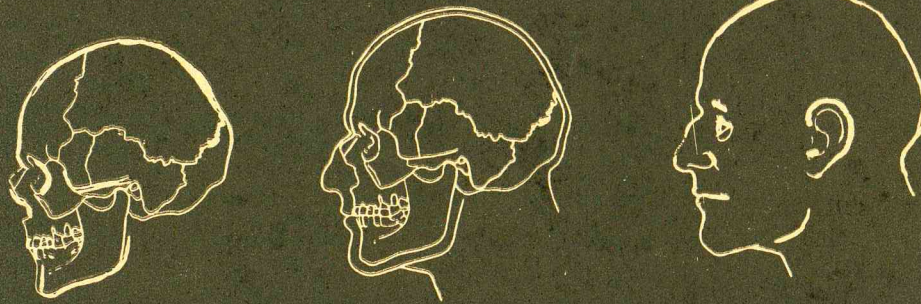
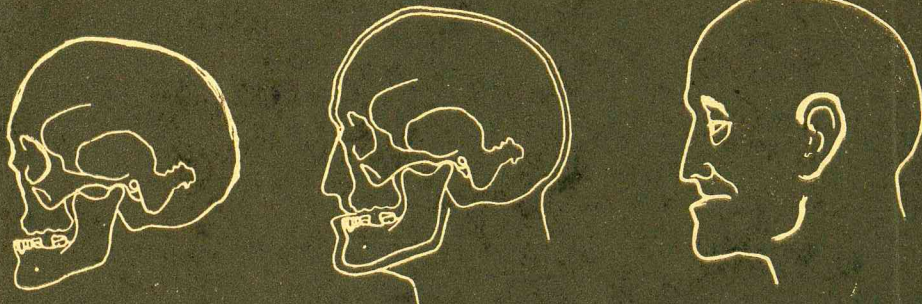
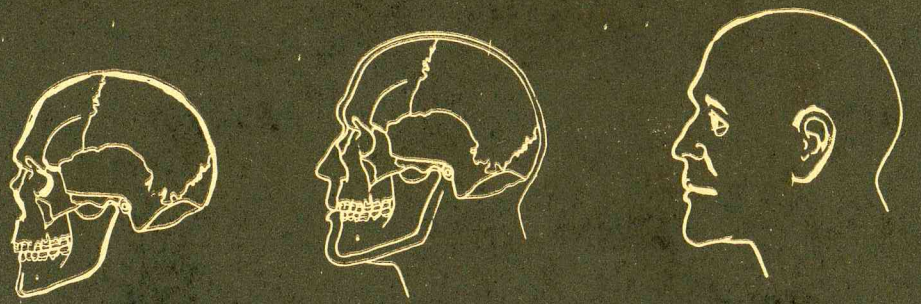
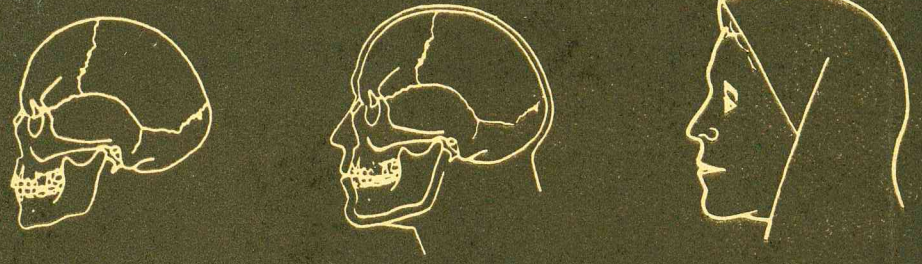
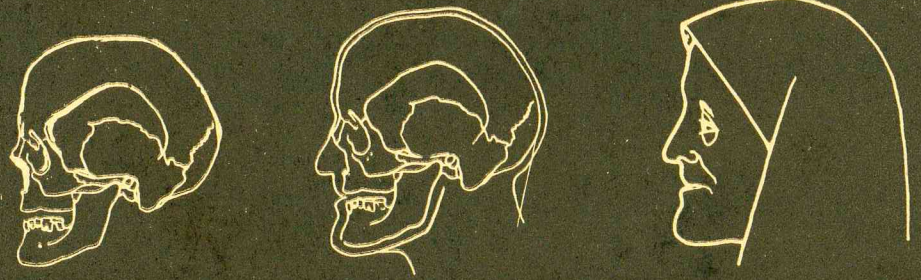
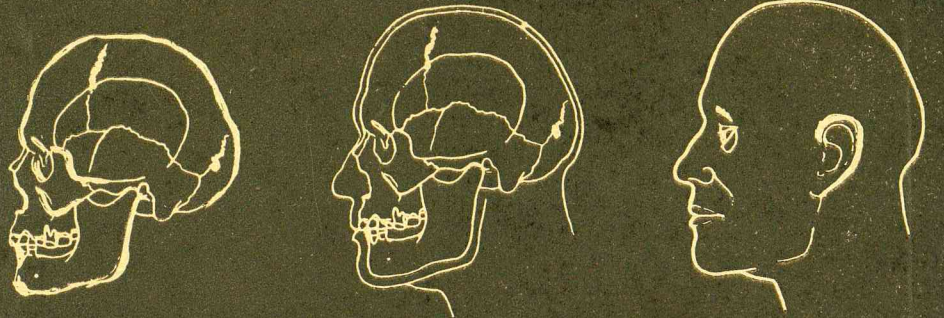
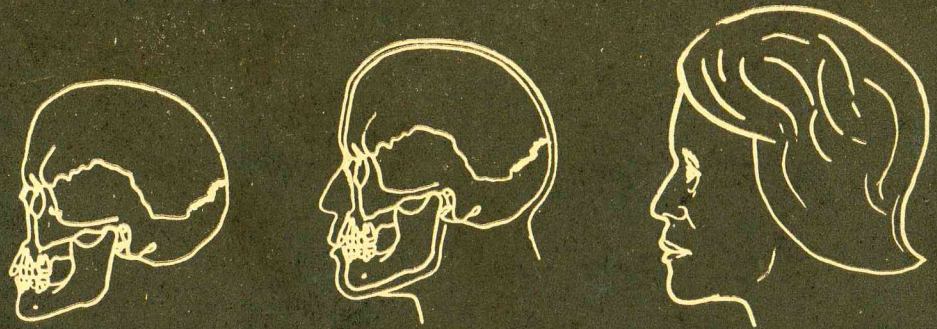
Чеснис Гинтаутас Антанович, Бальчиюненė Ирена Антановна. АНТРОПОЛОГИЯ ДРЕВНЕГО НАСЕЛЕНИЯ ЛИТВЫ. Монография. На литовском языке. Вильнюс, «Мокслас», 1988

- 7. ИБ № 2921

Česnys Gintautas, Antano, Balčiūnienė Irena, Antano. SENŲJŲ LIETUVOS GYVENTOJŲ ANTROPOLOGIJA. Monografija.

Redaktorius V. Vilkončius. Viršelio dailininkas ir knygos meninis redaktorius V. Ajauskas. Techninė redaktorė E. Volkienė. Korektorės: D. Tolvaišienė, I. Zeromskienė

Duota rinkti 1987.10.21. Pasirašyta spausdinti 1988.05.10. Formatas 60×90^{1/16}. Popierius — spaudos Nr. 1. Garnitūra — literatūrinė 10 punktu. Iškilioji spauda. 12,5 sąl. sp. 1.—0,5 l. įkl. 13,75 sąl. spalv. atsp. 16,03 apsk. leid. 1.—0,41 l. įkl. Tiražas 3000 egz. Užsakymas 3190. Kaina 1,40 rb. Leidykla „Mokslas“, 232050 Vilnius, Zvaigždžių 23. Spaudė Motiejaus Sumausko spaustuvė, 232600 Vilnius, A. Strazdelio 1. Įklįjas spaudė K. Poželos spaustuvė, 233600 Kaunas, Gedimino 10.

CESNYS Gintautas (g. 1940 m.)—
gydytojas, anatomas ir antropologas,
medicinos m. kand. (1970 m.),
doc. (1974 m.), biologijos m. dr.
(1986 m.). Baigė Vilniaus
V. Kapsuko universiteto Medicinos
fakultetą (1963 m.), dar studijavo
antropologiją Maskvos ir Prahos
universitetuose. Dirba Vilniaus
V. Kapsuko universiteto
Anatomijos, histologijos ir
embriologijos katedroje. Parašė
apie 150 mokslinių straipsnių,
keletą knygų, sudarė Lietuvos
antropologijos bibliografiją.

BALCIUNIENE Irena
(g. 1941 m.)— gydytoja
stomatologė ir antropologė,
medicinos m. kand. (1975 m.),
doc. (1977 m.), biologijos
m. dr. (1988 m.). Baigė Kauno
medicinos institutą (1964 m.).
Etninę odontologiją studijavo
Maskvoje pas prof. A. Zubovą.
Dirba Vilniaus V. Kapsuko
universiteto Gydytojų
tobulinimosi fakulteto
Stomatologijos katedroje.
Parašė per 100 mokslinių
straipsnių, mokomųjų knygų.